

DOLENJSKI LIST

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OKRAJA NOVO MESTO

LASTNIK IN IZDAJATELJ: Okrajni odbor SZDL Novo mesto — Izhaja vsak četrtek — Posamezna številka 15 din — LETNA NAROČNINA 600 din, polletna 300 din, četrletna 150 din; plačljiva je vnaprej. Za inozemstvo 1200 din oziroma 4 amer. dolarje — TEKOČI RACUN pri Mestni hranilnici — Komunalni banki v Novem mestu št. 606-70/3-24

Stev. 51-52 (509-510) Leto X.
NOVO MESTO, 29. DECEMBRA 1959

UREJUJE uredniški odbor — Odgovorni urednik Tone Gošnik — NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE: Novo mesto, Glavni trg št. 3 (vhod iz Dillandčeve ulice), Poštni predal Novo mesto 33 — TELEFON uredništva in uprave št. 127 — Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo — TISKA Casopisno podjetje "Delo" v Ljubljani

VESELO, POGUMNO IN SREČNO PO NOVE USPEHE!

Ko spet obračamo ob koncu leta merilec časa — koledar, razmišljajoč, kaj novo leto nam obeta, bodimo kot na morju je mornar: vsem sapam jadra razprostrimo in pesem si zapojmo lepih nad! Čemu bi tarnali? Po vsaki zimi spet nasmeje se pomlad!

Ne, zares ne bomo tarnali za starim letom, temveč veselo in pogumno se bomo pognali v novo leto, in ko bomo o polnoči odtrgali s koledarja poslednji list starega leta, se bomo kar oklenili prvega januarja in ga zajahali skozi ure, tedne in mesece našega življenja. Tak je neizprosno velelik človeškega življenja in pri vsem tem se ne da prav nič spreminiti. O tem razmišljati bi bilo odveč, to velja za stare in za mlade. Tudi se ne bomo na prsi trkali kot licemerci in se kesali naših grehov, ki smo jih storili v prejšnjem letu. Vsi smo grešili, ta več, ta manj, eden na glas, drugi po tihem, ker smo pač vsi pod kožo krvavi, ampak kar je — je! Zatorej te skrbi na stran, kozarec v roko in napijmo raje vsemu tistemu, kar smo v starem letu dobrega storili, tistemu, česar se nam ni treba kesati, tistemu, na kar smo lahko ponosni! In tega je mnogo! Majhne, vsakdanje stvari človekove so drobni proti temu, za kar smo v starem letu vsi delovni ljudje prispevali svoj delež na tak ali na drugačen način, da bo naše življenje vedno lepše in boljše, da bo naš skupen dom, ki je naša domovina, prijeten, srečen in sončen dom za nas vse, ki delamo v tovarnah, v rudnikih, na polju, v gozdu, v soli in pisarnah. Za nas vse, ki delamo, saj za le-nuhe tega ne pišem, kajti lenuhi tega tudi brali ne bodo, kajti kdor ne dela, temu se tudi brati ne ljubi. A k sreči ima čas tudi zobata koleša in prej ali slej jih bo zagrabilo, da bodo, hoče ali neče, prišli v vesoljno družino delovnih ljudi, na katere mislim, ko stopam z njimi vred v novo leto.

TONE SELISKAR

Pred šestnajstim leti sem s Cankarjevo brigado prehodil mnogo dolenskih klancev in host in ko sem neke temne, deževne noči, težko orožje na plečih prenašajoč, z muko krevsval po Kačjih ridah, sem utrujen sedel na občestni kamen. Ko sem onkraj rid z vrha gledal na luči Novega mesta, v katerem so prepevali Nemci in belogardisti, sem razmišljal:

Glej, človek, to je dežela Jurčiča, Levstika, Trdine, Jarca! Lepa, dobra dežela, a zdaj gre jok in stok čez njo ko v turških časih — vasi gorijo, ljudje mrjo na naši in na njihovi strani... Med nami je bil tudi belogardist, ki so ga naši ujeli blizu Mirne peči nekje in ko je takole pod stražo čepel poleg mene, je naenkrat zajokal, ko je tudi on sam gledal lučke svojega rodnega kraja in je zajecal: "Tam, glej, kjer so tri lučke skupaj, je moja mama!" Dež nas je močil, na sneg je šlo, zeblo nas je, mi pa brez strehe, lačni in mokri, pa sem mu dejal zagrenjeno: "Tam je tudi Nemeč, beštija, in zaradi tebe je tujec na gorkem, mi pa smo tule brez strehe! Čemu pa se zdaj cmeriš, gnida ti taka?" Tedaj se je v Novem mestu zabliscalo, nekaj je pribučalo po zraku skozi temo in z groznim pokom šavnilo po nas. In naravnost v belega; nam drugim, razen strahu, ni bilo nič hudega. In tako je obelzhal pošastno razkročen nek Novomeščan na robu Kačjih rid, mi pa smo zatavali v hoste trdno verujoč, da se bomo nekde v sončnem siju, pojoč zakadili v Novo mesto in razobesili zastavo svobode. In kadarkoli sem kasneje tam mimo hodil, sem si mislil: Vidiš, kako se življenje obrača! Mi smo hoteli sonca — in smo ga dosegli, ta pa, ki je takrat tu obelzhal, se je tepel proti nam za črno noč — in jo je tudi dosegel!

In tako si tudi danes mislim in verjamem, da je tako prav: vsak doseže tisto, za kar se bori! Ko sem bil v stari Jugoslaviji zaprt v ječi, sem zagledal na zidu celice srp in kladivo, znamenje borbe zatiranih ljudi, ki ga je nekdo pred mano z žebeljem začrtal v zid. Nešteto takih, ki so risali ta znamenja na zidove ječ, je bilo mučenih do smrti, toda vero-

vali so v zmago in vsi, ki smo verovali v sonce, za katerega smo se bojevali, smo zmagali. Zato nismo zaman preteklo leto praznovali 40-letnico Komunistične partije Jugoslavije! Bojno geslo Partije nas je takrat vodilo čez Kačje ride! Bojno geslo Partije je prepodilo Nemce in njihove hlapce iz Novega mesta! Bojno geslo Partije je prerodilo našega delovnega človeka ob Krki in ob Kolpi! Bojno geslo Partije je zgradilo novo, lepše Novo mesto! Z bojnim geslom Komunistične partije si postavljamo socializem! Socializem pa ne pomeni samo večji kos kruha, socializem ne pomeni samo tovarne in hidrocentrale in avtomobilske ceste, ne, to bi bilo pre malo! Socializem pomeni preobrazbo človeka k boljšemu in lepšemu; socializem ne pomeni samo političnega gibanja, socializem pomeni tudi kulturo, kulturnega človeka v tovarnah, v šolah, v mestu in na vasi!

Nekdanji grmski vrtnar, ki že dolga leta živi v pokojni na Brodu pri Novem mestu, France Valentič (kdo Novomeščanov ga ne pozna!), ki si je v cekar življenja naložil že nekaj čez osemdeset let, je živa zgodovina Dolenske. Kadar mi pripoveduje svoje spomine, kako se je še s poštno koreto vozil iz Ljubljane v

Novo mesto, kako so konje prepregali na Grosupljem in v Trebnjem, mi zaživi Dolenska iz časov graščakov, baronov, deželnih in okrajnih poglavarjev, žandarjev, advokatov in vaških mogotcev... Trume naših ljudi iz tistih "starih in dobrih" časov se je odselilo v Ameriko, ker ni bilo kruha zanje. Ali jih je domovina zatajila? Ne, tisti so jih zatajili, ki so imeli domovino v zakupu!

Bojno geslo Komunistične partije je tudi to zalego izkoriščevalce uničilo! Delovno ljudstvo si gradi lepše, bolj sončno Dolensko! Bivše zapuščene, zaostale hribovske vasi se že ozirajo po svetu. Novi rod prerašča pratiko, ta katekizem iz časov leščerb, čarovnic in lesenih

ur. Nova cesta Bratstva in enotnosti je približala Dolensko še bolj k novemu svetlejšemu življenju. Dolenski hitreje poteka čas! In tako je prav! Za to smo se borili, za to so umirali tisoči in tisoči! Z avtomobilske ceste ni več povratka h kravjim stezam in kolovozom! Naprej, naprej še bliže k soncu! In s tem bojnim delovnim geslom zajadrajmo v novo leto! Zato kličem ob rojstvu novega leta vsem delovnim ljudem naše lepe in dobre Dolenske in vsem našim izseljencem, ki v tujini mislijo na Krko in na Kolpo:

VESELO, POGUMNO IN SREČNO PO NOVE USPEHE!

PISMO DEDKA MRAZA

DRAGI CIBANI IN PIONIRJI!

Vem, da me že težko čakate in da ste nekateri že dvomili o mojem prihodu, ker se nisem nič oglašil. Ne bojte se! Kakor vsako leto, bom tudi letos prišel med vas s svojim spremstvom. Dolgo pot imam, vas pa je preveč, da bi vsakogar obiskal doma, zato bom prišel le na šole. Tam naj me počakajo prav vsi malčki in pionirji, kajti vse bi vas rad videl in povprašal, če ste bili med letom res pridni in ubogljivi.

Letos bo z darili nekoliko drugače kot po navadi; upam, da mi te spremembe ne boste zamerili. Leta me tarejo in ne morem več nositi po več vreč pomaranč in drugih sladkarij na svojih ramenih, zato bodo snežinke to raznesle po domovih — za vsakega otroka, jaz bom pa prinesel na šole le skupna darila za otroke iz vasi ali šole. Enim bom prinesel smuč, drugim žoge, tretjim nove klopi v šole, ostalim spet kaj drugega.

kar si pač najbolj želite in česar ste najbolj potrebni.

Lepo vas pozdravljam in upam, da me boste s pismoi, z igricami in s plesom veseli pričakali!

VAS DEDEK MRAZ

Tole pismo, napisano z zlatimi črkami, je pred dnevi prinesel poštar v naše uredništvo. Objavljamo ga v celoti in upamo, da ga boste veseli in da boste res prav vsi pričakali Dedka Mraza. Ne bodite pa nestrpni, ne kričite in lepo se obnašajte, da ne bi to staremu možu škodovalo, sicer vas bo moral predčasno zapustiti. Ko pridete domov, pregledajte vse kotičke, da boste našli darila, kajti kot smo zvedeli jih bodo snežinke, zlasti porednejšim, dobro skrile. Do takrat pa imajo porednejši še čas, da se poboljšajo, pridni pa se ne smejo poslabšati! Vsem cibanom in pionirjem v okraju želimo mnogo lepih daril in srečno novo leto 1960!

Danes skupna seja OLO

Danes dopoldne ob deveti imenovanje tajnika OLO in ura bo v prostorih Doma ljudske prosvete v Novem mestu skupna seja obeh zborov OLO. Na dnevnem redu bo poročilo podpredsednice OLO o organizaciji svetov OLO; razrešitev in

imenovanje tajnika OLO in ostalih starešin upravnih organov ljudskega odbora; razprava in sprejem odloka o spremembah statuta OLO; razprava in sprejem poslovnika okrajnega zbora, zbora proizvajalcev in

Sebi in bodočim rodovom gradimo srečno domovino

Novoletni razgovor s predsednikom okrajnega ljudskega odbora tov. Nikom Belopavlovičem

Glavni urednik našega lista je pred dnevi naprosil predsednika okrajnega ljudskega odbora Novo mesto tovariša Nika Belopavloviča, da je za današnje novoletno številko odgovoril na nekaj vprašanj v zvezi z doseganjem, posebno se z letošnjim razvojem in s perspektivami našega okraja.

V jubilejnem letu Zveze komunistov Jugoslavije smo dosegli v razvoju gospodarstva v naši državi pomembne nove in velike zmage. Tovariš predsednik, kaj lahko štejemo za največje uspehe v našem okraju?

Letošnji največji uspeh v okraju je predvsem to, da smo obsežen program dela, ki smo si ga lani postavili, v celoti uresničili. Razen doseženega osnovnega plana, ki smo ga poznali že prej, smo uspeli izpolniti tudi številne nove naloge, za katere v začetku leta plan ni imel kritja. Če bi hoteli naštevati pri tem posamezne naloge, je brez dvoma prav posebnega pomena uspešno dokončana izgradnja daljnovođa 110.000 voltov Bre-

stanica—Novo mesto, — Novi daljnovođ je razbremenil omrežje Spodnjega Posavja. Novo mesto in njegova širša okolica pa sta dobila s tem

za vso Dolensko in Belo krajino svojo osnovno življenjsko žilo, ki bo zdaj napajala sedanja in bodoča industrijska, obrtniška in vsa druga podjetja, naša gospodinjstva in našo vas, ki postaja iz leta v leto večji potrošnik električne energije. V teku so tudi priprave za postavitev novega daljnovođa Novo mesto—Crnomelj—Kočevje (35.000 voltov), v

izdelavi pa je prav tako program za dva nova 35.000-voltna daljnovođa Brestanica—Bregana in Brestanica—Sevnica. Ves ta program pristojni organi se proučujejo in rešujejo. Za celoten razvoj novo-meškega okraja je oskrba z zadostnimi količinami močnega toka življenjskega pomena. Znano je prav tako, da je sprejet program izgradnje drugega agregata termoelektrarne v Brestanici, kar se je že začelo uresničevati. Ena izmed osnovnih želja in potreb našega okraja je s tem uresničena: s pomočjo naše skupnosti smo začeli uspešno reševati vprašanje nadaljnega razvoja našega gospodarstva. Zares je treba poudariti izreden pomen novega daljnovođa. Ni odveč trditi, da je to osnovna žila za gospodarstvo in celotno življenjsko raven prebivalstva našega okraja. Zdjaj lahko konkretno uresničujemo številne zamisli, ki jih vsebuje okrajni perspektivni plan.

(Nadaljevanje na tretji strani)

V

SEM NAROČNIKOM IN BRALCEM, SODELAVCEM IN DOPISNIKOM, VSEM KOLEKTIVOM IN OLO, KI SO NAM POMAGALI Z OGLASIL DOTACIJOM TER S PRISPEVKI V TISKOVNI SKLAD LISTA, SE OB VSTOPU V NOVO LETO LEPO ZAHVALJUJEM ZA DOSEDANJE SODELOVANJE, NAKLONJENOST IN POMOC. VSEM PA HKRATI ISKRENO ZELIMO, DA BI BILO LETO 1960 ZVRHANO NOVIH USPEHOV IN DELOVNIH ZMAGI!

UREDNIŠTVO IN UPRAVA
DOLENJSKEGA LISTA

Potrebujemo strokovno sposobne in razgledane kadre

Razgovor s predsednico okrajne komisije za organizacijo in napredek poslovanja upravnih organov OLO Novo mesto tov. inž. Vilmo Pirkovičevico z novinarjem Radia Ljubljana je pred kratkim potekal takole:

Vprašanje: V vsej državi se v zadnjih mesecih temeljito pripravljajo na novo organizacijo upravnih organov. Tako so tudi v novomeškem okraju na tem področju sredi največjega dela. Da bi zvedeli kaj več o prizadevanjih za izboljšanje poslovanja organov okrajnega ljudskega odbora in občinskih ljudskih odborov na Dolenjskem, smo povabili pred mikrofon predsednico okrajne komisije za organizacijo in napredek poslovanja upravnih organov tovarišico inž. Vilmo Pirkovičevico, da bi nam povedala nekaj ugotovitev o dosedanjih analizah.

Odgovor: Ena največjih težav v pravilnem poslovanju upravnih organov ljudske oblasti v novomeškem okraju je pomanjkanje strokovnih, za kvaliteto delo usposobljenih uslužbencev. To je glavni vzrok, da je v našem okraju še vedno precej opravil osredotočenih na aparatu okrajnega ljudskega odbora, čeprav so bile mnoge pristojnosti prenesene z zakonskimi predpisi na organe občinskih ljudskih odborov. Ker so ti v veliki večini brez potrebnega strokovnega kadra, ki naj bi to delo opravljal, se je ves proces decentralizacije poslovanja prepočasno izvajal. Zaradi tega so upravni organi okrajnega ljudskega odbora velikokrat posegali v povsem operativne posle, katere naj bi opravljali

organi občinskih ljudskih odborov. S tem se je na eni strani nakopičilo preveč poslov na okrajnem ljudskem odboru, na drugi strani pa je tak način dela imel za posledico premajhno zainteresiranost ter odgovornost občinskih ljudskih odborov za zadeve, ki so izključno v njihovi pristojnosti. Analize so med drugim ugotovile tudi precejšnjo preobremenjenost uslužbencev in sicer delno zaradi tega, ker je moral zaradi pomanjkanja kadra opravljati en uslužbenec posle dveh, deloma pa tudi zato, ker je strokovni nivo uslužbencev v našem okraju precej nizek in je moral vsak siskateri delati več ur kot bi bilo normalno potrebno, če bi bil za svoje delovno mesto res usposobljen.

Da bi izboljšali naše poslovanje v prihodnjem obdobju, smo na osnovi vzneznih ter republikanskih predpisov, pa tudi na osnovi lastnih temeljitih študij, analiz in razprav pripravili elaborate o novi organizaciji ter metodah dela v okrajnem ljudskem odboru in občinskih ljudskih odborih. Sedaj so ti elaborati v razpravi, do konca decembra pa jih bodo dokončno sprejeli in potrdili občinski ter okrajni ljudski odbor, tako da bomo že s 1. januarjem pričeli poslovanje na osnovi nove ureditve. Gre predvsem za združevanje raznih opravil na enem delovnem mestu, za zmanjšanje števila tajništva oziroma oddelkov, za racionalizacijo v tehničnem in administrativnem poslovanju in podobnem.

Prepričani smo, da bomo na ta način uspeli izboljšati kvaliteto dela naše državne uprave, povečati delovni učinek vsakega uslužbenca ter celotne uprave in s tem pripomogli k izboljšanju poslovanja vseh služb v korist državljanov, kakor tudi k smotrarnemu in vsestranskemu razvoju celotnega področja novomeškega okraja. Pri vsem tem pa moramo upoštevati, da predstavlja nov način poslovanja upravnih organov šele prvi korak k izboljšanju, saj je to dolgotrajen proces, ki bo

trajal več let in ga bomo morali v prihodnjih letih na osnovi izkušenj, ki jih bo pokazala praksa, še stalno izpopoljevati. Razen tega pa moramo upoštevati, da nam še tako izpopolnjen predlog o poslovanju upravnih organov ne more omogočiti dobrega poslovanja, če ne bodo v te organe prišli kvalitetni, strokovno usposobljeni in razgledani kadri. To pa je problem, katerega bomo morali v prihodnje posvetiti največ skrbi.

Fantje iz Spod. Posavja pozdravljajo

Spodnjeposavski fantje, ki zelo radi prebramo Dolenjski list, pošiljamo pozdrave in čestitke za novo leto svojim domačim, znancem in prijateljem, delovnim kolektivom in ustanovam, zlasti pa podjetju Pionir. Ivan Kivič, Ivan Ferko, Ivan Bajuk, Alojz Zajber, Alojz Dršemevič, vojaki iz Obrenovca.

Iz Banja Luke

pošilja prične pozdrave vsem domačim, vaščanom ter mladini šentlovske doline in želimo mnogo sreče in uspehov pri delu Ignacij Jarm!

Komisija za sklepanje in odpuščanje delovnih razmerij pri

TOVARNI ČOKOLADE IN LIKERJEV

»IMPERIAL«

VIDEM-KRŠKO

razpisuje mesto

SKLADIŠČNIKA

POGOJI: plača po tarifnem pravilniku podjetja, odslužen vojniški rok.

Prošnja pošljite podjetju čimprej!

NOTRANJEPOLITIČNI TEDENSKI PREGLED

Kongres SZDL-aprila 1960

Na nedavnem, X. plenumu Zveznega odbora Socialistične zveze so sklenili, da bo V. kongres SZDL v drugi polovici aprila 1960 v Beogradu. Kongres bo pomenil novo spodbudo pri napredku socialističnih odnosov pri nas. Proučevali bodo namreč predvsem sistem družbenega upravljanja, ki zajema čedalje širša področja družbenega in gospodarskega življenja. Povečujejo se materialna sredstva, ki jih opravljajo državljani neposredno. Obenem pa je tudi vedno večje zanimanje delovnih ljudi za vsa vprašanja, tako gospodarska kot politična. V prihodnjih letih bomo morali še nadalje razvijati tudi delavska samoupravljanje in izboljšati sistem družbenega razdeljevanja sredstev. To bo pomorno utrdilo oziroma uveljavilo socialistične proizvodne odnose, tako da bomo odstranili še zadnje ostanke meznih odnosov med državo in delavcem. Državljan pa, ki bo dobival vse večje pravice, se bo moral ob tem zavedati vse večjih dolžnosti. Zato delo Socialistične zveze v organih družbenega samoupravljanja, v občinah, stanovskih skupnostih postaja vedno bolj pomembno. Socialistična zveza postaja bistveni sestavni del vsakega sistema družbenega samoupravljanja.

To pa ni edini dogodek minulih štirinajst dni, ki ga moramo omeniti v našem zadnjem letošnjem pregledu. 24. decembra se je sestala Zvezna ljudska skupščina na zadnje letošnje zasedanje. Sprejet je bil zakon o družbenem načrtu in zveznem proračunu za leto 1960. Še posebej pa je sprejela skupščina tudi zakon o proračunih in finanšnjem samostojnih ustanov, zakon o inšpekcijski delu in še nekatero spremembo drugih zakonov. Največ pozornosti zbranih poslancev je pritegnila razprava o gospodarskem načrtu za prihodnje leto. Kot smo že pisali, bomo skusili v prihodnjem letu z ureditvijo letnega načrta istočasno izpolniti tudi petletni načrt gospodarskega razvoja. Tako bomo izpolnili petletni načrt leto dni pred rokom. Družbeni proizvod bi moral biti po petletnem planu do leta 1961 večji za 54 odstotkov, narodni dohodek za 45 odstotkov, osebna potrošnja pa za 42 odstotkov. Toda po planu za prihodnje leto bi moral biti ob koncu leta 1960 družbeni proizvod večji že za 57 odstotkov, narodni dohodek za 51 odstotkov in osebna potrošnja za 47 odstotkov. Edino količinski obseg proizvodnje naj bi bil za 4 odstotke manjši od tistega, ki smo ga predvidevali za leto 1961.

Vsi pregledi kažejo, da to nalogo lahko uredimo. Prav gotovo pa to ne bo lahka stvar. Veliko prizadevanja naših delavcev bo potrebno, če želimo, da bo industrijska proizvodnja za 14 odstotkov večja. In tudi kmetovalce, zlasti pa kmetijska posestva ne čaka nič manjša naloga. Kmetijska proizvodnja naj bi se sicer povečala v Jugoslaviji le za 1,3 odstotka. Toda upoštevati je treba, da je bila letošnja letina izredno dobra, za 28 odstotkov večja kot leta 1958. Še drugače pa se bodo morali spoprijeti kmetijski delavci s nalogami v Sloveniji. Tu pa naj bi se povečala proizvodnja kar za 19,3 odstotka. Zlasti proizvodnja mesa, zelenjave, mleka in podobnih pridelkov ter izdelkov se bo morala občutno povečati. Kmetijski strokovnjaki zagotavljajo, da je naloga izvedljiva, če bodo tudi kmetje razumeli, kako pomemben je bil ta skok za razvoj vsega našega gospodarstva.

Ko smo že pri tem, naj omenimo, da letni načrt Slovenije predvideva večji porast narodnega dohodka kot zvezni načrt. Tam gre za 8,4 odstotka, v Sloveniji pa za 11,3 odstotka. Medtem ko bi v Jugoslaviji zaposlili okoli 5 odstotkov več novih delavcev, pa bi jih v Sloveniji smeli le 2,5 odstotka. Že to dokazuje, da pričakujemo, da se bo proizvodnost dela in racionalno izkoriščanje strojev povečalo. Tudi osebna potrošnja, ki se bo v jugoslovanskem povprečju povečala za 6 odstotkov, bi se morala v Sloveniji za 7,7 odstotka. Seveda pa ne gradimo tega povečanja osebne potrošnje na nominalnih osebnih dohodkih, pač pa predvsem na večji proizvodnosti, h kateri mora spodbujati širše uvedeno nagajevanje po učinku.

Po žicah novega daljnovoda ...

V četrtek 17. decembra je po žicah novega daljnovoda Brestanica—Novo mesto stekel električni tok. Dopoldan pred slovesno otvoritvijo je bila seja upravnega odbora podjetja Elektro-prenos. Kot gostje so bili prisotni ing. Drago Miljič, predstavnik JUGELA, ing. Viktor Kotnik, član republikanskega izvršnega sveta Slovenije, Niko Belopavlič, predsednik OLO, Franc Pirkovič, sekretar OK ZKS, ing. Pečenko, republikanski elektro-energetski inšpektor ter predstavniki podjetja, ki so sodelovali pri gradnji daljnovoda.

Po seji je bila svečana otvoritev daljnovoda v razdelilni transformatorski postaji Bršljin. Slovesnost je začel direktor Elektro Novo mesto Ivo Pirnat, nato pa so govorili predstavniki Elektroprenosa Ljubljana ing. Fedor Gregorič ter predstavnik JUGELA iz Beograda ing. Drago Miljič. Slednji je nato prerezal trak pred celico RTP Bršljin in sklopil stikalo, novi daljnovod pa je simbolično prerezal in upravljanje predsednik upravnega odbora Elektroprenosa Ljubljana Vinko Dežman.

Daljnovod Brestanica—Novo mesto je bil zgrajen v treh mesecih in pol, kar je zelo kratka doba. Investitor je Elektroprenos Ljubljana. Skupna vrednost investicije znaša 180 milijonov dinarjev. Cestitamo vsem, ki so pri gradnji tega, za našo industrijo in nadaljnjo elektrifikacijo pomembnega daljnovoda kakorkoli sodelovali. Posebej pa čestitamo kolektivu Elektro Novo mesto!

pošilja noveletne pozdrave domačim fantom in dekletom ter bralcem našega lista Anton Irt, Alojz Bojanc, Jože Erjavce, Peter Odjak, Ivan Radej in Jakob Janežič.

Iz Knjoževca

pošilja noveletne pozdrave domačim fantom in dekletom ter bralcem našega lista Anton Irt, Alojz Bojanc, Jože Erjavce, Peter Odjak, Ivan Radej in Jakob Janežič.

Dolenjski iz Bitolja

šeliša vsem domačim, znancem in prijateljem v letu 1960 mnogo sreče in uspehov. Marjan Krnc in Franc Mrvar.

Skupina tovarišev, ki ima za pravočasno dograditev daljnovoda največ zaslug. Tudi njim — kot vsem drugim, ki so sodelovali pri tej pomembni gradnji — velja naša topla zahvala!

Železarna Štore

ŠTORE PRI CELJU

Telefon 21-08 Celje ali Štore 1
Teleprinter 034-18

Proizvaja:
SM kletka toplotno valjanih profilov, litoželezne valje za potrebe črne in barvaste metalurgije, industrije gume, papirja in mlinske industrije, kokele vseh vrst, litoželezne vodovodne cevi, fazonске komade, strojno litino do komadne teže 15 ton, ognjevarni samotni material v kvaliteti SK 34 in več Eksploatacija bentonitov, litvaskih peskov in santinobra, izdelava žilindrine opake

Več praktične, neposredne vzgoje!

Na nedavnem posvetovanju sindikalnih aktivistov družbenih posestev v Novem mestu se je med prvimi priglasil k besedi starejši delavec, ki je s preprostimi besedami povedal, kar ga je težilo.
»Nekateri delavci,« je začel, »ki so si pridobili kvalifikacijo, vseeno še ne delajo dobro. Neki delavec je obiskoval celo tečaj, toda ko se je vrnil na posestvo, ni bil nič boljši kot prej. Saj veste, kako pravimo takim: Martin v Zagreb, Martin iz Zagreba... Samo na plačo misli, kako pa se ustvarja dohodek, mu ni dosti mar.«
Nekdo ga je prekinil:
»Ali pri vas nagrajujejo po enoti proizvoda?«
Diskutanta vprašanje ni zmedlo. Brž je odgovoril:
»Da. Pa vseeno še ni tako kot bi moralo biti. Po mojem mnenju bi morali posvetiti več pozornosti vzgoji kadrov. Potrebujemo ljudi, ki bodo zavestno opravljali svoje delo.«
Sindikalni funkcionar je dalje vrtil v diskutanta:
»Kako vzgojiti potrebne kadre? Ali si že kaj razmišljate o tem?«
»Ni dovolj samo en tečaj. Znanje je treba stalno obnavljati. V naglici pridobljeno znanje se hitro pozabi. Tudi orodje zarjavi, če ga ne čistimo...«
Spet mu je nekdo zastavil vprašanje:
»Ali je delavec, za katerega praviš, da kljub kvalifikaciji ne dela dobro, poučen, da je njegova nagrada odvisna od učinka?«

Za obrt je treba skrbeti

Odborniki občine Brezice so na seji 8. decembra obdelali vrsto vprašanj. Svet za industrijo, trgovino, obrt, gostinstvo in turizem ter svet za družbeni plan in finance sta poročala o svojem delu. Svet za družbeni plan in finance je letos največ razpravjal o davčnih politikah. Da bi odpravil razlike v obdavčitvi, je ljudskemu odboru predlagal tri stopnje občinske dajatve: posebno za nižinski, srednji in za višinski predel. Tako so predložili nevarnost previsoke odmerjene dohodnine v hribih, ki je ne bi mogli izterjati. Katastrski dohodek v občini se je povečal za 14%, dajave kmetov pa le za 6,3 odstotka. Problem neistotivne dohodnine bi se dal marsikaj rešiti z odvzemenjem zemlje. Ker to preprečuje zakon, so višje organe opozorili na najnost izpremembe predpisa. Občina Brezice je pri izterjavi dohodnine najslabša v okraju. Svet je zato ljudskemu odboru predlagal, naj najame honorarne izterjalce, da bi zaostanek hitreje izterjali. Davčne obremenitve za nekatero obrtne stroke na podeželju so previsoke, še posebej, ker nekateri od njih že izumirajo in jih opravljajo starejši ljudje. Zato je treba obrteniške stroške obratnikom znižati, višje pa obratniki obrtne stroke, ki imajo monopolni položaj, posebno v mestih.
Naloga družbenega plana v gospodarskih organizacijah bodo izpolnile. Družbeni bruto proizvod v občini bo vseeno za 5/6 nižji od predvidenega zaradi izpadov v kmetijski proizvodnji, ki so posledica slabih vremenskih razmer. Trgovska mreža zaradi rastoče kupne moči težko zadovoljuje potrebe prebivalstva. Trgovskih in gostinskih lokalov je manj kot pred vojno, število prebivalcev, ki jih en lokal oskrbuje, pa se je znatno povečalo. Trgovske prodajalne oskrbujejo enkrat več prebivalcev, pekarnе, mesarje in go-

stinski lokal pa polkrat več potrošnikov kot pred vojno. Pogoj za investiranje v trgovino so oziroma zaradi obvezne 30% sodeležbe podjetja. Močno primanjkuje skladišč in sobnih hladilnih naprav.
Na področju občine je dovolj delovne sile, ki je industrija ne more zaposliti. Zato je treba razvijati manjša obrtna podjetja. Sušmarstvo je še močno razpisalo. Nekateri sušmarji, ki jih je občina obdavčila, mislijo, da so zato upravičeni legalno opravljati obrt. Ker so njihove obveznosti majhne, povzročita to hudo kril pri legalnih obrtnikih. Sledenji so, da bodo dali vsem sušmarjem možnost kvalifikacije, jim poudili obrt, nato pa ukrepe proti njim postavili.
Na seji so sprejeli tudi odlok o obvezni priključitvi zgradb na komunalne naprave in o obveznem prispevku za gradnjo teh naprav. Ta prispevek bo moral odsej plačati vsak investitor. S tem ukrepom bodo pospešili ureditev kanalizacijskih in vodovodnih naprav ter cest in elektrifikacije v novih naseljih.

Naročite si Dolenjski list, če ga še ne prejmete vsak teden na svoj naslov!

Razpis delovnih mest v Žužemborku

Komisija za uslužbenske zadeve Občinskega ljudskega odbora Žužembork razpisuje naslednja delovna mesta v finančno samostojnih zavodih Občinskega ljudskega odbora Žužembork:
1. Upravnika Veterinarske postaje Žužembork
2. Knjigovodja veterinarske postaje Žužembork
3. Upravnika Knjigovodskega centra Žužembork
4. Pripravnika — knjigovodja v Knjigovodskem centru Žužembork.

Kandidati za navedena delovna mesta morajo izpolnjevati naslednje pogoje:
Pod 1. veterinar s dveletno prakso; pod 2. srednja strokovna izobrazba ali izpit za knjigovodja in 2 leta prakse; pod 3. učna šolska izobrazba.
Plača po Zakonu o javnih uslužbencih oziroma po dogovoru.
Kandidati naj pošljejo pravilno kolkovane prošnje do 1. januarja 1960 na Občinski ljudski odbor Žužembork in priložijo potrebne dokumente.

Sprememba poštne okolice

Obveščamo, da so bile 21. decembra izvršene naslednje spremembe poštne okolice:
Uršna sela bo odsedaj redna pošta, v katero bosta vključeni vasi Gorenje Sušice in Verdun (doslej pošta Toplice) in Veliki Podluben (doslej pošta Smihel pri Novem mestu).
Pod pošto Mirna peč bodo odsedaj spadale vasi: Cemše, Dolenja vas pri Mirni peči, Dolenje Karteljevo, Gorenje Karteljevo, Globočol, Hmeljičič, Hrašnje pri Mirni peči, Mali Kal, Orkilevec, Poljane pri Mirni peči, Podturen (hiše št. 8, 11, 12 in 14—23), Selo pri Zagorici, Sentjurij na Dolenjskem, Veliki Kal, (doslej pošta Karteljevo, ki je ukinjena).
Pošta Otočec ob Krki bo poslovala tudi za vasi: Dolenje Kamenje, Gorenje Kamenje, Golušnik, Gorenje Grčevje, Koti, Sela pri Stravberku, Srednje Grčevje, Stravberk, Zdinja vas (doslej pošta Karteljevo) ter Gumberk in Sela pri Ratežu (od št. 6 dalje (doslej pošta Brsunice).
Te spremembe so nastale zaradi ukinitve pošte Karteljevo in pretvoritve pomožne pošte Uršna sela v redno pošto. Podjetje za PTT promet v Ljubljani.

Dinamo kradejo

14. decembra okoli 20. ure je snel neznan storilec dinami s kole Vinka Dragmana iz Stranske vasi in Nikole Marjanovca iz Bršljana. Oškodovanca sta imela kole, ki sta pred hotelom »Kandija«. Ista večer je bila ukradena še dinam s koleša Alojza Jermana iz Ločne pred novomeškim bifejem. Storilec je dinamo s kolešom nasilno odlozil. Zarjame pa pustil neposkoodovano.
V Novem mestu ne bi bilo slabo, če bi začeli misliti na shranjevalnico koles. Kier bi jih kakšen invalid ali pa kdo drug za malenkostno odkododno čuval. Pred kolenjem »Kandija« domača JLA, gostinski obrati in drugod je vedno precej koles, ki se kar sama ponujajo: »Na vzemi me, ali pa snemi z mene vsaj kak del.« Kolešarji bi prav kmalu prišli na to, da je cenje spraviti kolo v shranjevalnico, kot pa, da jim zmanjka celo ali da kak ntegov del. Sicer pa tudi v teh pogojih lastniki koles ne staj dovolj za njihovo varnost, saj jih puščajo po daljši časi nezaklenjena.

SREČNO NOVO LETO ZELI

OBČINSKO PODJETJE REMONT MIRNA PEČ

NOVOLETNI RAZGOVOR S PREDSEDNIKOM OLO TOV. NIKOM BELOPRAVLOVICEM

Sebi in bodočim rodovom gradimo srečno domovino

(Nadaljevanje s prve strani)

Z dobro osnovo pa se lahko lotevamo tudi novih nalog, ki jih terjata od nas čas in razvoj. Kot je bila lani za nas največja delovna zmaga dosegjena avtomobilski cestni Ljubljana-Zagreb, tako je letos naš največji uspeh novi daljnovid. Pri tem moramo pohvaliti velikega zasluge, ki jih ima za naš napredek celotna Elektrogospodarska skupnost Slovenije.

Ponosni in veseli smo pa lahko tudi druge velike delovne zmage v okviru: v rekonstrukcijskem času je zrasel v Strazi objekt tovarne Novoles - nova tovarna vezanih plošč, ki je bila v obratovanje šest mesecev pred rokom. Ta zmaga ni samo čast kolektiva Novoles in graditeljev, temveč smo na njo ponosni vsi delovni ljudje. Ta uspeh nam je znova pokazal, kaj se dá doseči, če vložimo vse napore in vse naše sile za uresničitev dobrega načrta. Novolesov primer je tudi dobra šola in zgled, kako je treba delati tudi potem, ko že imaš za odobreni načrt na razpolago potrebna sredstva.

V celoti smo letos opazili velik napredek v skoraj vseh naših gospodarskih organizacijah. Napredovanje je posebno veliko povsod tam, kjer so bila dosledno uresničena načela novega nagrajevanja. Iz že objavljenih podatkov je razvidno, da raste narodni dohodek v okviru celo hitreje kot bruto proizvodnja. Korist, ki jo imamo od novih zmag v gospodarstvu vsi delovni ljudje v okviru, je več kot očitna. Ni malo podjetij, katerih kolektivi so se za uresničitev in prekoračenje letošnjega plana še posebno izkazali. Naj jih omenim samo nekaj:

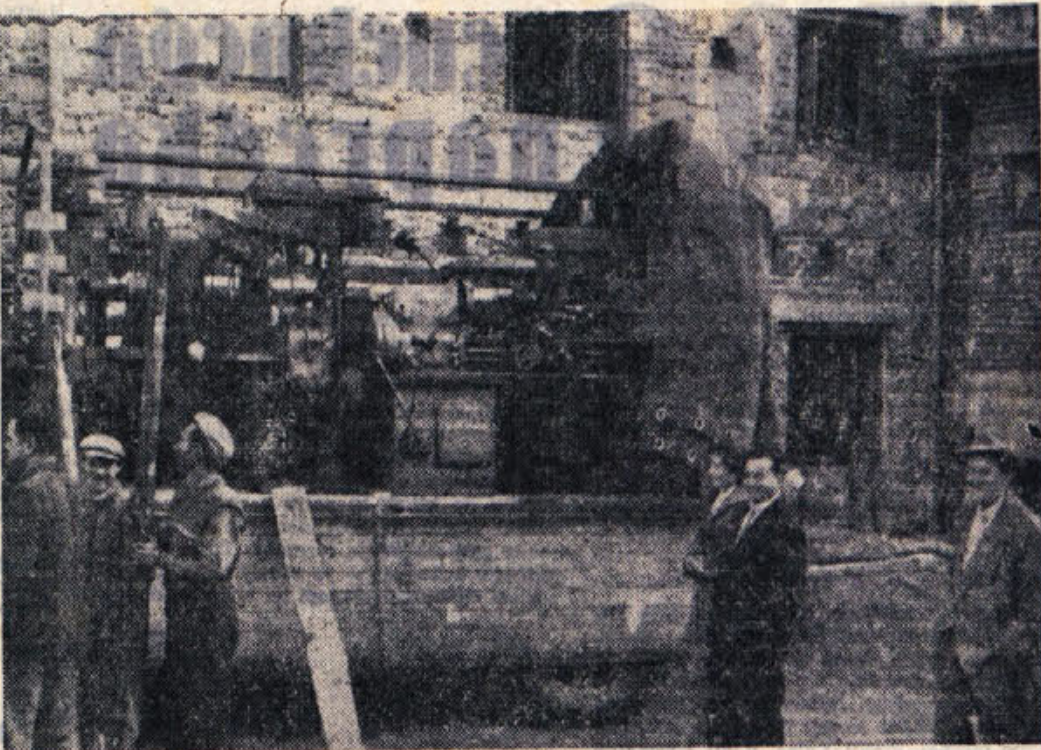
Pionir, Beti, Tovarna zdravil Krka, Novoteks, Tovarna celuloze in papirja Videm-Krško, Kovinska zadruga Videm-Krško, Tovarna šivalnih strojev MIRNA na Mirni, obrata IEV v Semiču in Sentjernej, obrat Telekomunikacij v Mokronogu, Kremen in še drugi.

V zadnjem času zadovoljivo dela tudi Ovirna zbornica, ki je začela načrtno proučevati

in organizacijsko pomagati v povečanju proizvodnje obrtnih podjetij. Ne smemo pozabiti velikega napredka, ki smo ga dosegli v kmetijstvu s kooperacijo, z združevanjem sredstev in izdelavo programov, kakor tudi z organizacijsko učvrstitvijo zadrug in naših posestev. To vse nam daje razveselje obete za še hitrejši nadaljnji razvoj. Prav tako so letos razveseljevali uspehi našega komunalnega gospodarjenja, urejanja cest in pristopov na avtoceste, kar vse je hkrati nadaljnji korak za razvoj turizma. Večja je bila vloga planinskih in turističnih društev, pri urejanju cest pa je bila zelo velika materialna in strokovna pomoč Uprave za ceste LRS poleg okrajne uprave za ceste in posameznih strokovnjakov z avtomobilske ceste.

skupne koristi. Veliko naporov je bilo vloženo za pravočasno izdelavo načrtov za drugi papirni stroj v Vidmu-Krškem in za proizvodnjo krmilnega kvasa v tovarni celuloze. Jugotani je izdelal projekt za obrat lesonilnih plošč, Novoteks za rekonstrukcijo obratov, Tovarna zdravil Krka pa znova razširja svojo proizvodnjo. Za analize in sestavo teh načrtov so šle noči in noči naših strokovnjakov, ki jih nimamo veliko v okviru. Moramo širša javnost vse to manj pozna, vendar moram poudariti, da so naši strokovni kadri vložili v to delo ogromne napore. Upamo, da bo njihova poživljenost tudi lep zgled in spodbuda ostalim organizacijam in kolektivom, ki morajo do zdaj tem vprašanjem niso posvetili toliko pozornosti. Prav bi bilo, da take

ničitvi teh je težko odgovoriti v celoti, ker niso odvisne samo od naših materialnih sredstev, temveč od vrste možnosti, ki jih bo imel naš okraj kot ostala področja Jugoslavije za hitrejši napredek na podlagi raznih natečajev, od prehoda na serijsko proizvodnjo in od udeležbe pri inozemskih kreditih. Veliko je odvisno od nas, kako bomo sposobni v letu 1960 združevati sredstva in jih porabljati za take namene. Prav zdaj pa obstajajo za vse to velike možnosti glede na nov način nagrajevanja in na doslednejše izkoriščanje rezerv. Opazimo, da nekatera podjetja že razmišljajo o tem, pripravljajo prehod na dve delovni izmeni, nekatera pa bodo vpeljala celo tri izmene. Še vedno lahko znatno izboljšamo tudi organizacijo dela.

Takole je bilo, ko so pred tedni v tovarni šivalnih strojev MIRNA na Mirni veselili obrazov sprejeti veliko pošiljko obdelovalnih in drugih strojev, s katerimi se je kolektiv osamosvojil v proizvodnji. Za nadaljnji razvoj industrije v okviru je bilo leto 1959 zelo pomembno - in da bi mu bilo leto 1960 podobno, si vsi samo iskreno želimo!

SEM DELOVNIM LJUDEM OKRAJA NOVO MESTO ŽELIMO V NOVEM LETU 1960 MNOGO USPEHOV IN DELOVNIH ZMAG V GRADITVI SOCIALIZMA!

Okrajni ljudski odbor — Okrajni odbor SZDL — Okrajni komite ZKS — Okrajni odbor Zveze borcev — Okrajni komite LMS — Okrajni sindikalni svet — Okrajni svet Svobod in prosvetnih društev — Okrajna vodstva vseh drugih organizacij, društev in zvez — Vsi občinski ljudski odbori in občinska vodstva političnih organizacij, društev in zvez: Brežice, Črnomelj, Metlika, Novo mesto, Senovo, Sevnica, Trebnje, Videm-Krško in Žužemberk.

Vsa ta prizadevanja za dvig in razvoj različnih gospodarskih panog v okviru so bila seveda tesno prepletena z velikimi delovnimi napore naših občin in političnih organizacij, ki so se skupno s kolektivni borili za uresničitev naših planov. Lahko trdim, da so podjetja, kolektivi, okrajna združena zveza in njeni organi, zbornice, občinski ljudski odbori kot sam OLO vlagali veliko skrb za uresničitev perspektivnega plana. Veliko je bilo priprav, temeljitih analiz, izdelave programa in študija različnih problemov, da so perspektive nadaljnega razvoja jasne in uresničljive. Omeniti bi rad napore Kremenca, ki povečuje izbor svojih izdelkov ne glede na območje posameznih nahajališč svojih surovin. Tu sta občini Novo mesto in Videm-Krško pokazali lepo razumevanje za

samosposobne ne bi bile več izjema, temveč reden pojav v vseh naših podjetjih. Na zadnjih sejah obeh zborov OLO smo ponovno slišali razprave, da imamo tudi v našem okraju možnost, da uresničimo naloge 5-letnega perspektivnega plana že v štirih letih. Ali nam dosedanj, posebno pa letšnji uspehi to obetajo? Vsekakor bomo v letu 1960 ne samo dosegli, temveč presegli okvir perspektivnega plana, ki nam ga je dal zvezni in republiški perspektivni načrt z izjemo na področju prosvete in zdravstva, turizma in delno tudi kmetijstva. Naš perspektivni plan predstavlja z ozirom na njegove večje zahteve za vse nas velike napore: z njim smo si naložili velike večje naloge. O ures-

Posledice prejšnje nezadovoljnosti Dolenjske, Bele krajine in Spodnjega Posavja so še vedno očitne. Prav zato nas zanima odgovor na vprašanje: katere so glavne naloge, ki bodo v bodoče terjale od vseh delovnih ljudi v okviru največ naporov, da dohitimo razvite predele naše republike?

Predvsem je potrebno maksimalno varčevanje in čim boljše izkoriščanje vseh materialnih sredstev. Povsod se moramo boriti za boljše organizacijo in za večjo proizvodnost dela, s tem v zvezi pa moramo preiti povsod na nov način nagrajevanja po učinku dela. Z združevanjem sredstev si bomo ustvarili moralno in materialno pravico za udeležbo pri razdeljevanju skupnih družbenih sredstev, ki jih je bilo naše področje že deležno predvsem v zadnjih letih od republike in zveze. To pa je tudi želja in namen našega perspektivnega plana in smisel vseh naših prizadevanj, ki naj odpravijo te razlike.

Alli bodo negospodarske panoge, kot so n. pr. šolstvo in zdravstvo v prihodnjem letu dosegli širši razmah in tako uspešneje dopolnjevale ter krepile sorazmerno hitro naraščanje splošnega gospodarstva v okviru?

Ze na predzadnji seji Okrajnega komiteja ZKS, na seji OLO in v razpravah s predsedniki občin je bila opazna večja skrb in želja po hitrejšem in načrtnem reševanju perečih problemov šolstva,

kulture in zdravstva v okviru, kjer zaostajamo. Upam, da bomo v prihodnjem letu vsaj poskušali nekoliko hitreje uresničevati naloge na tem področju. Z ozirom na težko materialno stanje, na sredstva občinskih fondov in na okrajni proračun ter njegove sklade žal ne moremo pričakovati kakršnih bistvenih večjih sprememb, če ne bo večje pomoči s strani prebivalstva samega in če nam ne bo omogočena večja udeležba iz dokaj skromnih republiških skladov za te namene. Dobro pa vemo, da bo treba prav tu mobilizirati vsa sredstva podjetij, zadrug, kmetov, skrajka vsega prebivalstva, da bi posebno pri šolstvu napravili korak naprej.

Tovariš predsednik, pred zaključkom razgovora vas prosimo še za vaše mnenje: kako ocenjujete pripravljenost delovnih kolektivov, kmetov, ljudske inteligence in mladine v našem okraju, da bi s skupnimi napore dosegli kar največje nove delovne zmage in napredek Dolenjske, Bele krajine in Spodnjega Posavja? Ali bi lahko glede tega dosegali še kaj več?

Iz dosedanjih odgovorov razvidno, da naši ljudje radi in vsestransko pomagajo, aktivno sodelujejo in se prizadevno borijo za napredek, če jim naše skupne namene in naloge pravilno razložimo in jih zanje navdušimo. Tudi ves dosedanj razvoj in uspeh brez tako širokega in vsestranskega sodelovanja ne bi bil

mogoč. Prav zaradi tega in zaradi dosedanj izkušenj ter poživljenosti naših ljudi menim, da bodo vložili v našo izgradnjo še več naporov, saj vedo, da so koristni od takega dela predvsem dobrotli naše družbe in vsakega posameznika v njej. K temu bo brez dvoma še veliko prispevala vsestranska skrb naših političnih organizacij za tehnično in politično vzgojo kadrov v proizvodnji in upravi, kakor tudi delo organov družbenega upravljanja. Zborom volivcev in vsem drugim oblikam družbenega in delavskega upravljanja pa moramo dati tako na okraju kot na vseh občinah tisto mesto in vlogo, ki jih ti organi dejansko že imajo oziroma zaslužijo. Moramo jim večših še ne dajemo dovolj pristojnosti, čeprav so dovolj zreli za reševanje vseh pojavov v naši družbi.

Pred nami je novo leto 1960; uredništvo Dolenjskega lista vas prosi v imenu vseh svojih bralcev, naročnikov in številnih prijateljev, da nam tudi vi zaupate svoje novoletne želje. Želim, da bi vse prebivalstvo našega okraja čim bolj priskočno dočakalo in v zadovoljstvu pozdravilo noveletne praznike, da bi ob njih pozabili na vse težave in skrbi, ki niso majhne in ki jih imamo vsi vedno pred sabo v svojem delu. Želim, da bi se prav čez praznike pripravili na nove skupne napore, da bi v prihodnjem letu uresničili vse tiste želje posameznikov in skupnosti, ki jih še nismo mogli doseči letos. S tem bomo ustvarili sebi in bodočim rodovom lepše in boljše življenje v tem delu naše socialistične domovine.

Proslavili smo dan JLA

Ze več dni pred praznikom naše ljudske armade je novomeška mladina z zanimanjem opazovala razstavljeno modernorožje v novi trdnici. 21. decembra zvečer je bila v polni dvorani Doma ljudske prosvete slavnostna akademija, katere so se udeležili razen komandanta garnizije podpolkovnika Vida Jeriča in oficijelno tudi najvišji predstavnik OLO, OK ZKS, Okrajnega odbora SZDL, OLO in Obk ZKS Novo mesto. Operne scije sta pela Nada Vidmarjeva in Friderik Lupša, člana ljubljanske Opere, igral pa je domači združeni orkester, Z

družabnim večerom je bil praznik naše vojske zaključen. Oficirji so že pred 22. decembrom predavali mladini na raznih šolah v okviru o nastanku in borbah naše armade.

Vojaki pozdravljajo

Smo pri vojaki v Sarajevu in se često spominjamo domačih krajev, zlasti pa staršev in prijateljev ter sorodnikov. Lepo jih pozdravljamo in jim želimo srečno novo leto! Aloja Kašič, Anton Veselič, Mirko Novak, Stanko Vrhovšek, Martin Mohar in Tone Barteli.

Dobro nagrajevanje uspešno podpira boj za metre blaga

V NOVOTEKSU uporabljajo čvrsti sistem nagrajevanja delavcev po učinku dela — Navzite težavam, ki jih nikjer ne manjka, so z dobro voljo in odločnostjo uveljavili načrtno rast storilnosti dela in kvalitete izdelkov

Pri računovodnji Novoteksa tovarišu Šventu smo že pred dnevom republike dobili okvirne podatke: — Lani smo od čistega dohodka porabili v podjetju 40 odstotkov za plače, ostalih 59 odstotkov pa razdelili na sklade. Na sklade smo dali skupno 108 milijonov dinarjev. Naš bruto proizvod je znašal lani eno milijardo 131 milijonov din, neto dohodek 317 milijonov, bruto proizvod na enega zaposlenega je bil 2.800.000 din, čisti dohodek na vsakega delavca pa 790.000 din. Te številke veljajo za vse leto 1959.

V prvem triletnem letosnjega leta smo ustvarili bruto proizvod v vrednosti 1 milijard 611 milijonov dinarjev. Na vsakega zaposlenega delavca odpadejo 3 milijoni. Ustvarjeni čisti dohodek je znašal 505 milijonov, na vsakega delavca 930.000 din, 62 odstotkov čistega dohodka smo dali na sklade, 38 odstotkov pa uporabili za plače v številki povedano smo dali na sklade 228 milijonov din. Znesek je v prvem triletnem letosnjega leta neprimerno večji kot tisti, ki smo ga lani v isti namen porabili vse leto. Delno je na to vplival novi obrat v Metliki. Razumljivo pa je, da bomo letošnji moralni sredstva oddvojili za anuitete. Storitve se je letos povečala za 9,1 odstotka, kar je razvidno tudi iz porasta bruto proizvoda in čistega dohodka na posameznega delavca.

Nato smo odšli v obrate, da bi se seznanili z načinom nagrajevanja.

OBROT TRALNICA: enaeden način nagrajevanja

V razgovoru o obratovodnem Danilom Kovčičem in delavcu Anico Rajk smo ugotovili:

ves obrat dela po individualnih in kolektivnih normah. Za delovna mesta, kjer so dani pogoji, so uvedli individualne norme. Tam predstavlja obratno vsoto tako imenovana normna ura. Vsa ostala delovna mesta, ki jih ni moč normirati, so vezana na kolektivne norme. Obratna enota je skupni uspeh vsega obrata, izražen z odstotkom dosežka ali presežka mesečnega plana proizvodnje. Vse nagrajevanje je razen tega vezano še na kvaliteto izdelkov. Toda o tem pozneje.

Vsi tkalski stroji imajo določene norme. Delavka ali delavec, ki na stroju dela, mora v osmih urah proizvesti določene metre blaga. Oddelek, ki pripravlja surovine za tkalnico, ima določene norme le pri prevajalnih strojih, ostala dela, snovanje in vdevanje, pa so vezana na količinski in kakovostni uspeh. Vzrok je enostaven. Od snovanja in vdevanja je v mnogem odvisna kvaliteta dela tkalnice. Individualne norme v oddelku, ki pripravlja surovine, bi povzročile delovno vneto, ki bi bila škodljiva. Delavci bi stremeli, predvsem za količino, kvaliteta bi bila slaba in v tkalnici bi nastajali mrtvoji. Plan proizvodnje seveda ne bi bil dosežen.

ZANIMIVOST: tabela opominov

Zanimiv pripomoček za nagrajevanje kvalitete dela je tabela opominov. Vsak delavec je za storjeno napako v izdelku opominjan. S tem izgubi pravico do posebne mesečne nagrade za kvaliteto. Vse tkalnice so z ozirom na težo dela razvrščene na štiri skupine. Za prvo skupino znaša dnevna nagrada 40 din, za drugo skupino 30 din, za tretjo 20 in za

četrt skupino 10 din. Če delavec ni dobil v vsem mesecu nobenega opomina, se dnevne nagrade seštejejo in izplača skupni mesečni znesek. Delavci pa plača tudi škodo, ki jo je naredil podjetju zaradi napake v blagu. Ker je škoda navadno velika (znaša lahko tudi desetstoteke dinarjev) je kazen le simbolična. Predstavljajo le rahel udarec po delavčevem žepu, toda kljub temu zaleže.

Presežek plačnega sklada delijo sorazmerno s prejemki posameznika. V prejemkih posameznika je že zajet njegov uspeh pri delu. Več kot je naredil, višja je bila njegova plača, večji je zato tudi njegov delež pri dobičku. Na delovnih mestih, ki so vezana na kolektivno normo, se mesečni zaslužek po urni meži množi z odstotki doseganja plač vsega obrata. Delavci so tako izpodbujani k boljšemu in kvalitetnejšemu delu.

Ker smo plan porabe vtokov že dosegli, delamo namreč česano blago, ki je gostejše, nismo pa še dosegli količinski plan, v metrih izdelanega blaga, smo pričeli zdaj boj za doseg tega plana. Zaradi večje gostote česanega blaga smo v skripih. Kot sem že rekel, želimo doseči ne le vtok, ampak tudi metre. Na delavce smo apelirali, naj prostovoljno delajo vsak dan namostvo 8 ur 9 ur. Nadure dobi posebej plačane. Ob pol šestih zjutraj se obrat odpre. Nekateri že hkrati pridejo pozneje in prično šele ob šestih. Tudi ob nedeljah delamo, vendar na prostovoljni osnovi. Obrat je odprt: kdor od tkalcev želi delati, lahko pride. Ena najprijadnejših je Anica Rajk, ki je oktobra delala več nedelj.

Anica Rajk, ena izmed najboljših delavk v obratu, je prejela za tromesečje iz presežka plačnega sklada 20.000 din. Vprašali smo jo, kako gleda na novi način nagrajevanja.

— Mnogo boljše je kot prejšnje. Prvi smo delali le za suho tarifno postavko, brez ozira na to, koliko je kdo naredil. Zdaj zaslužimo toliko kot naredimo, prejmemo nagrade na kvaliteto dela in še presežek plačnega sklada sorazmerno z vložnim delom. Novi sistem smo uvedli letos. Prvo izplačilo po učinku smo dobili letos oktobra za vse leto nazaj. Odslej bo obratun presežkov vsake tri mesece.

Vsi delavci novega sistema še ne razumejo. Ko prejmejo prvega plače, prihajajo v vprašanje: zakaj je dobil ta pri so sednjem stroju toliko več kot jaz, saj sva vendar oba delala enako blago? Zanimajo se torej. V vodstvu obrata jim skrivnostno razložijo in delavci se nato odločneje lotijo svojega dela.

ZUNANJI OBRAT: premijski način

— Vsi obrati tovarne so v mnogem odvisni od dela mehanikov. Apretura in barvarnica potrebuje primerno količino pare. Delo električarja znatno vpliva spet na delo vseh strojev, torej vseh obratov, saj je od stanja električnih instalacij odvisna proizvodnja. — Tako nam je razlagal vodja zunanjih obratov Tone Hudoklin.

— Če naši obrati ne funkcionirajo pravilno, ne morejo osnovni obrati izpolnjevati plana. Plačani smo na uro. Tarifne postavke so odrejane v razponih in upoštevajo delovni staž, strokovnost in delovno sposobnost delavca.

Premijo delimo sorazmerno z osnovno tarifno postavko. Ker še nismo našli primernejšega načina, spodbujamo delavce zunanjih obratov k boljšemu delu tako, da za uspešno delo prejmejo nagrado v obliki premije, ki je odvisna od doseganja plana osnovnih obratov. Premije delimo sorazmerno z osnovno tarifno postavko. Odstotke presežanja plana osnovnih obratov za obračunsko obdobje seštejemo in ugotovimo povpreček. Premija se deli nato na posameznika, na vsak odstotek tega povprečka, po posebnih tabelah. Odkar smo uvedli tak sistem, skrbijo delavci, da ni napak in zastojev, če pa se pojavijo, jih popravi kar najhitreje, ker jih premija spodbuja.

APRETURA: kolektivne norme in premije

Obratovodja Janez Novak je rad ustregel naši radovednosti.

— Faze dela in ljudje se v našem obratu ne prestopajo izpreminjajo. Zaradi tega ne moremo uporabljati norm kot merilo za učinek dela posameznikov. Individualne norme lahko porabljamo le v šivalnici, kjer popravljajo napake. Vsa ostala delovna mesta so vezana na kolektivno normo, to je na izpolnitev plana obrata, izraženo v odstotkih. Ta odstotek množimo z efektivno urno mežo posameznika, torej s časom, ki ga je prebil na delu. Kolektivna norma je v obračunu izražena takole: ure, ki jih je delavec opravil na delovnem mestu, množimo s tarifno postavko, dobijemo zmožek pa z odstotkom izpolnitve plana obrata. Tako dobljena številka predstavlja delavčeve prejemke. Tak način nagrajevanja delavca

spodbuja, saj je bil letos že dvakrat primer, da nismo prejeli predvidenih plač, ker plana nismo izpolnili. Ker se vrste blaga in postopki stalno menjajo, se izpreminjajo tudi normativi. Te določa tehnični oddelek.

Zdaj pa še o premijah. V obratu so premirana delovna mesta dveh vodij izmen, dveh glavnih merilk blaga, obratovodje in njegovega pomočnika. Našteti lahko znatno vplivajo na izpolnitev plana. Ta delovna mesta so premirana z ozirom na izpolnitev plana po količini, vrednosti in kvaliteti. Količino ugotovljamo po normativu s primerjavo efektivnih delovnih ur, vrednost proizvodnje prav tako, kvaliteto pa s kontrolo. Premije izplačujemo nato po posebnem pravilniku.

Razen spodbudnih premij pa so vsa premirana delovna mesta podvržena tudi tako imenovani minus premiji. Za napake, ki jih ugotovimo po obratunu, so določeni penali. Seštevek teh penalov v obračunskem obdobju predstavlja minus premijo. To minus premijo odbijemo od premije, ki jo je premiranec dobil. Zgolji se, da minus premija požre stimulativne premije za nekaj mesecev.

Primer Novoteksa je zgovoren dokaz, da je nagrajevanje po učinku uresničljivo povsod. Marskje prijto krivdo za razne napake v proizvodnji, neuresničevanje plana in podobno številnim tehničnim vzrokom. Vse to pa se da v resnici odpraviti z dobrim načinom nagrajevanja delavcev po učinku. Tak sistem ne zraste sam od sebe. Potrebno je mnogo truda, toda uspeh je zagotovljen.

MILOŠ JAKOPEC

Povečati proizvodnjo in storilnost dela, uvesti povsod nov, spodbudnejši način nagrajevanja, izkoristiti vse rezerve, ki jih še imamo, urezati sebi in vsem delovnim ljudem še večji kos kruha — tako je napotilo na pragu novega leta. In za vse nas velja: za delavca in kmeta, ljudskega izobražena in mladina, za uslužbenca in vse organe samoupravljanja. Za vse nas, za vse delovne ljudi v naši domovini

Zaključna proslava 40. obletnice KPJ in SKOJ

V soboto 20. decembra je bila v Domu ljudske prosvete v Novem mestu uspešna zaključna proslava 40. obletnice KPJ in SKOJ. Posvečena je bila ustanovitvi USAOJ. Prisostvovali so tudi predstavniki ljudske oblasti in družbenih organizacij. Pri proslavi so sodelovali: učiteljice, gimnazija, ekonomska srednja šola, administrativna šola, osnovna šola, JLA, pevski zbor »Dušan Jereb« in orkester, organiziral pa jo je okrajni komite LMS.

VREME

OD 31. DECEMBRA DO 10. JANUARJA

Vreme se bo v splošnem bistveno izboljšalo in postalo bo obudno hladneje z mrzozom ponoči. Kratkotrajne padavine pričakujemo spet okoli 1. in 4. januarja.

KROG nenehne napredka

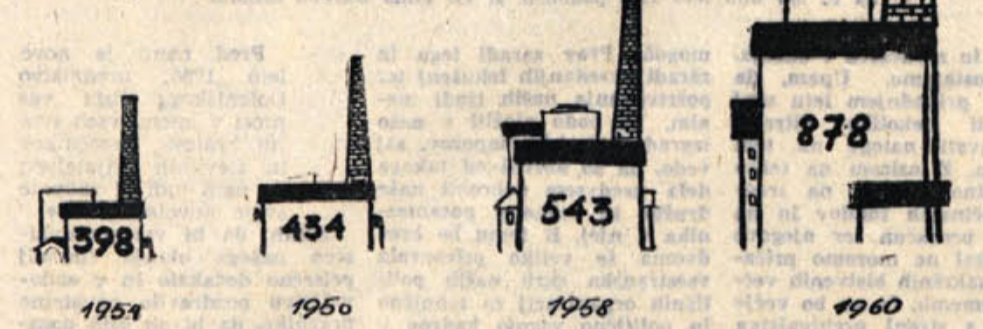
Bilo je pred leti. Bralci se bodo še spomnili, da smo veliko pisali o gradnji elektrarn na naših rekah. V enem letu, smo pisali leta 1950, smo zastavili kar štiri načrte. Tudi tovarne smo gradili, in kdo ve kaj se vse. Sedaj pa pišemo 1959 in vsak čas bo tu leto 1960. Manj pišemo in govorimo o novih gradnjah. Vse se je nekam umirilo. Počivamo po velikih naporih.

Da, tako je videti. Ampak samo videti, resnica pa je precej drugačna. Rekli bi, da je stvar v tem, da se niti ne zavedamo naše moči. Mislim naše gospodarske moči.

Mnogi niti ne vedo, da gradimo letos kar osem hidroelektrarn nasenkra, pet velikih kemičnih tovarn, osem sladkornih tovarn in še na tucete drugih, da o obnavljanju starih sploh ne govorimo. Nekajkrat več kot pred leti smo zgradili letos, pa stvari skorajda nismo opazili. Povrh vsega, manj odkranja je bilo in brez zabežanja pasu je šlo.

V letih, ko smo občutili te napore, smo dali za gradnjo novih objektov sto, največ dve sto milijard dinarjev. V zgrajenih tovar-

jemo investicije. Zlasti letos se je močno povečala storilnost. Tudi stroji so bolj izkoriščeni. Res, z uspehi še vedno nismo zadovoljni, toda napredovali smo. Produktivnost se je letos povečala za pet odstotkov, v Sloveniji celo za sedem odstotkov. V industriji proizvodnosti dela lani skorajda nismo povečali, dosegli smo skromen odstotek. Letos je uspeh šestkrat večji. Boljše gospodarjenje, boljše izkoriščanje strojev, spodbudno nagrajevanje in vlaganje sredstev v gospodarstvo je ključ, ki pelje k uspehu. Tu so vzroki uspešnega gospodarjenja in velikanskega gospodarskega razmaha. Tu je vir narodnega dohodka, to je vsota, ki jo naša poslani državljanj odstopi za nove gradnje v

MILJARDE ZA NOVE TOVARNE...

Prihodnje leto bomo dali za gradnjo novih tovarn, šol, cest, železnice, skratka za vse nove stvari še enkrat več denarja, kot leta 1954. Letos pa bomo porabili za investicije okoli 640 milijard dinarjev. To je sto milijard več kot lani. Tudi v tem se kažejo izredni uspehi gospodarjenja v zadnjih letih.

nah so začeli s proizvodnjo. Sprva nespretno, organizacija dela je bila slaba. Takrat smo se učili delati v velikih tovarnah. Potem pa so začeli vse te nove tovarne proizvajati zares. Vrednost narejenih proizvodov je bila iz leta v leto večja. Zato je bilo tudi denarja za nove tovarne, za ceste, hidroelektrarne, šole in stanovanja vedno več.

1954 smo dali za investicije 398 milijard dinarjev. Leto pozneje 422 milijard, v leto 1956 je bilo porabljenih za nove objekte 434 milijarde dinarjev. Potem je bil sprejet petletni načrt za razvoj gospodarstva. Predvidevali smo, da bomo porabili nekaj deset milijard več, kot leto prej — ustavili pa smo se pri 516 milijardah, leta 1958 pa pri 543 milijardah.

Skokovi so neverjetni. Letos bomo porabili za nove investicije sto milijard več kakor lani, torej 640 milijard dinarjev. Te ogromne vsote denarja dvigajo okoli nas nove elektrarne, tovarne, šole, stanovanja in mi tega niti opazili nismo. Brščas tudi zato, ker ni bilo treba zatezati pasu.

To je polet gospodarstva, kakršnega pozna le malo katera država na svetu. Malo je držav, ki bi si lahko kaj takega privoščile brez resnih gospodarskih težav. Pri nas je prav narobe. Investicije so se ujele v skladnem razvoju, načrt za prihodnje leto pa pravi, da bomo porabili že

industriji, za pospeševanje kmetijstva, za izboljšanje življenjske ravni in še za sto drugih stvari.

Narodni dohodek je tista vsota, od katere je odvisen napredek. Čim hitreje se večja tem večji je gospodarski polet. To je prava prav krog, ki se nenehno vrti, če ga vrte dobri gospodarji: najprej so investicije za tovarne in stroje, potem so delavci, ki izdelujejo blago, pri čemer je zelo važna njihova življenjska raven in pravilno nagrajevanje. Potem je tudi prodaja blaga. In seveda še marsikaj drugega, toda na vrhu tega kroga je narodni dohodek. Hitreje se vrti navzgor, večji je napredek.

V kratkih sedmih letih se je naš narodni dohodek podvojil. S petletnim gospodarskim načrtom smo predvidevali, da se bo povečal na leto za 9 odstotkov. Povečuje pa se za 13 odstotkov. Se celo za nekaj več. Letos pa smo dosegli nekaj izrednega, uspeh, s katerim se lahko pohvalimo tudi pred svetom in ne le doma. V enem letu smo povečali narodni dohodek kar za 20,4 odstotka. Lani je bil naš narodni dohodek 1.833 milijard dinarjev, letos pa se je povzpelo kar na 2.231 milijard dinarjev. Gospodarski načrt za prihodnje leto predvideva nekaj več kakor 8-odstotno povečanje narodnega dohodka v

Jugoslaviji, v Sloveniji pa naj bi ga povečali za 11%.

Tako je z narodnim dohodkom in treba je zapisati, da kaj takega ni dosegla nobena evropska država niti na Zahodu niti na Vzhodu.

Ceprav upoštevamo, da v visoko razvitih deželah narodnega dohodka ni možno tako hitro povečati kot v manj razvitih, primerjave vendar kažejo, da smo dobro gospodarili. Na Švedskem in v Angliji se je v minulih osmih letih povečal narodni dohodek za nekaj več kot dva odstotka, na Češkem za 2,8%, za prav toliko na Poljskem, v Franciji za okoli 4%, pri nas pa za 13% oziroma za 11,9%, če upoštevamo tudi prirast prebivalstva. Važno je namreč predvsem to, koliko se povečuje narodni dohodek na prebivalca, kajti prav to je tista vsota, s katero lahko najbolj vplivamo na izboljšanje življenja.

Sicer pa moramo reči, da se naša industrijska proizvodnja razvija dva in polkrat hitreje kot drugje. Kmetijska proizvodnja se je v zadnjih letih povečala za 51 odstotkov in če upoštevamo tudi narodni dohodek, ugotovljamo, da je naš gospodarski razvoj tri do štirikrat hitrejši kot razvoj v drugih zahodnoevropskih deželah in dvakrat hitrejši od razvoja v razvitih državah.

BOGATEJŠA 'ZBIRA IN OBUČLJIVEJŠI POTROŠNIKI

Tako je torej z gospodarskimi sredstvi in bralci gotovo verjamejo, da bi navedli še mnogo oprrijemljivih podatkov o tem napredku.

Toda v zadnjem gospodarskem pregledu letošnjega leta bi hoteli zapisati še nekaj o življenjski ravni. Tudi tu smo dosegli napredek; kar spominimo se! Pred leti je bilo tako, da so se nam zdeli vsi problemi okoli življenjske ravni urejeni. Če je bilo dovolj hrane ker nekaj tekstila in obutve. Izbra tega blaga je bila kar se da skromna. Danes imamo neprimerno bogatejšo izbiro tega blaga, obenem pa smo že zelo občutljivi. Če zmanjka kakšne vrste tekstila ali pa južnega sadja, če ni v trgovini električne pečič in hladilnika, da celo, če je treba v repu čakati na avtomobil, že je narobe in je grajamo.

To seveda ni narobe. Prav je, če smo neučakani in če hočemo imeti vedno več. Zdi se nam, da je važno samo to, da moramo takrat, ko želimo več, tudi več narediti. In če bomo več naredili, potem je pravilno, da se tudi naši osebni prejemki povečujejo kolikor je le mogoče.

Ko govorimo že o življenjski ravni ne smemo biti enostranski. Zares, težko je biti pri tem pravičen sodnik, ker se vsi najprej

spomnimo, da je bil letos krompir dražji, da se je meso temeljito podražilo, tudi o podražitvi elektrike govorimo in o dražjih uslugah. Toda če smo kolikor toliko pravični, bomo vendarle priznali, da smo na boljšem kot

Da, nagrajevanje po učinku in vseh drugih spodbudnih oblikah je mnogo prispevalo k letšnjim gospodarskim uspehom. Izreden uspeh je 20-odstotno povečanje narodnega dohodka. Tako velikih uspehov ne more zabeležiti prav nobena druga država. Nagrajevanje, ki spodbuja k boljšemu delu, bo lahko tudi prihodnje leto oskočna deska novih gospodarskih vzponov

BODOČNOST JE V NAŠIH ROKAH

V Jugoslaviji je leta 1956 zaslužil visokokvalificiran industrijski delavec 16.500 dinarjev, lani pa 20.600 dinarjev. Kvalificiran delavec je zaslužil 1956 leta 11.000 dinarjev, lani pa 17.200 dinarjev. Polkvalificiran delavec je dobil v letu 1956 vsak mesec 9.200 dinarjev, lani pa že 11.200 dinarjev; nekvalificirani delavec je dobil 1956, leta 7.800 dinarjev, lani pa 9.300 dinarjev.

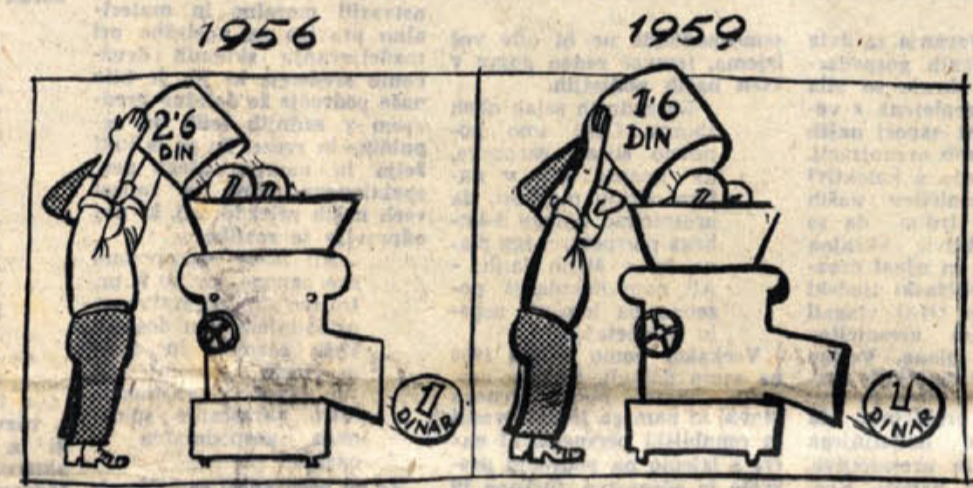
Se nekaj podatkov iz Slovenije. Lansko leto so zaslužili v elektrarnah povprečno po 16.430 dinarjev, v železarnah po 19.390 dinarjev, v kovinski industriji 15.560 dinarjev, v kemični industriji pa 15.780 dinarjev. Povprečni zaslužek v gospodarstvu je bil lani okoli 15.000 dinarjev.

Letos so se osebni dohodki povečali bolj kot kdajkoli prej. Če, da bodo v Sloveniji porasli za okoli 24 odstotkov. V mnogih tovarnah so uvedli nagrajevanje po učinku, ki je največ prispevalo k povečanju osebnih dohodkov in k povečanju proizvodnje. Z sedaj, ko se ni zaključnih računov in ko še niso povsod izplačali premij, kažejo podatki, da so osebni dohodki v primerjavi z lanskim letom precej večji. V elektrarnah so se povečali na 18.500 dinarjev, v železarnah na 21.250 dinarjev, v kovinski industriji na 16.400 dinarjev, v kemični industriji pa na 19.200 in tako dalje.

Od lanskih 15.000 dinarjev pa so se povprečni osebni dohodki v Sloveniji povečali na 19.000 do 20.000 dinarjev. Ta podatek velja za vse gospodarstvo, v industriji so se dohodki povečali od 14.500 dinarjev na povprečnih 20.000 dinarjev na zaposlenega.

Takemu povečanju osebnega dohodka prav nič ne ugovarjamo, ker se je povečala proizvodnja, ki je prinesla večji narodni dohodek, več sredstev za investicije itd. Skratka, tudi osebni dohodki so se vključili v krog nenehne napredka. In kako bo prihodnje leto? Računamo, da se bodo osebni dohodki ponovno povečali ne le za tistih 6,9 odstotka, ki jih bo dobil vsak zaposleni na račun višje stanovanjske najemnine, marveč tudi za vsote, ki bodo pomenile ponovno izboljšanje življenjske ravni. Nihče se ne bo mešal v povečanje osebnih dohodkov.

Vse je odvisno od delavcev samih. Če bodo uvedli nagrajevanje po učinku in če bodo delali več, bodo tudi zaslužili večji kot letos. Tak je krog nenehne napredka, in kakaj bi se mu odrekli?

SE ENKRAT BOLJŠI GOSPODARJI
Leta 1956 smo dali za gradnjo tovarn in nakup novih strojev dva dinarja in šestdeset para za to, da smo proizvedli za 1 dinar novega blaga. Letos pa smo dali le še en dinar 60 para in že je bil tu nov proizvod, vreden dinar. Tako lahko rečemo, da smo s polovico manjšimi investicijami zgradili tovarne, ki dajejo blago, ki ima enako vrednost

878 MILIJARD DINARJEV ZA NOVE INVESTICIJE

Od leta 1955 dalje se je torej vsota podvojila. V drugem letu bomo porabili za vse nove gradnje 240 milijard dinarjev več kot letos. Priznati morate, da se bo to poznalo ne le na novih tovarnah, tudi pri stanovanjih, bolnišnicah, skratka tudi pri življenjski ravni. Upoštevati je treba tako imenovano strukturo investicij. Po domače bi rekli temu razmerje med sredstvi, ki jih damo za gospodarske investicije, to so tovarne, elektrarne in podobno, in med sredstvi, ki jih damo za negospodarske investicije, pri čemer mislimo na stanovanja, menze, otroške vrtnice, stanovanjske skupnosti in tako naprej. Pred leti smo dali za gospodarske investicije neprimerno več, kot bomo dali letos. V odstotkih seveda. Za gradnjo novih tovarn in za nakup strojev bomo letos porabili 78% vseh sredstev in 24% za negospodarske investicije. Nekaj let nazaj je bilo razmerje povsem drugačno. Več kot 80% smo dali za negospodarske investicije in manj kot 20% za negospodarske. V naši republikli je to razmerje drugačno. Letos bomo porabili za gospodarske investicije 66% vseh sredstev, za negospodarske pa kar 34%. Tako je razmerje v odstotkih. S tem pa ni rečeno, da bomo dali za razvoj gospodarstva kaj manj. Narobe. Skupna vsota bo najmanj takšna oziroma še večja kot letos. Saj je sedaj vemo, da bomo zbrali za te namene v prihodnjem letu še več denarja kot letos. In podobno je z negospodarskimi investicijami. Odstotek je sicer isti, toda denarja za gradnjo stanovanj in vseh drugih komunalnih naprav bo veliko več.

Nekatere skrbi, kaj bo z našim gospodarstvom, če si ne dajemo za razvoj industrije premalo denarja? Seveda se motijo. Pozabili so na zelo preprost, toda zelo važen račun.

Pred leti smo porabili skoraj tri dinarje za to, da smo postavili tovarno in v tovarno stroje, s katerimi so delavci naredili za en dinar novih proizvodov. Sedaj pa je dovolj že 1,6 dinarja za to, da dobimo za en dinar novih proizvodov. Torej, zgradimo z istim denarjem skoraj še enkrat več objektov, v katerih delavci izdelujejo blago za široko potrošnjo, nove stroje, turbine za hidroelektrarne in podobno.

DENAR V ROKAH DOBRIH GOSPODARJEV

Namenoma smo vam začeli opisovati najprej investicije in naštevati ogromna sredstva, ki jih vlagamo v gospodarski razvoj naše domovine. Pričakujemo namreč, da boste vprašali: Od kod pa kar nenadoma toliko denarja?

Da zares, od kod toliko denarja? Kot v vsakem gospodarstvu velja tudi tu: če dobi denar v roke dober gospodar, potem se hitro obrestuje in moramo reči, da naši delavski gveti z denarjem dobro gospodarijo. Ti imajo največ zaslug, da lahko tako naglo poveču-

KOEKSIŠTENCA IN BOJ ZA NEODVISNOST

Ko je predsednik sovjetske vlade Mikoljan v začetku leta obiskal Zdržene države Amerike, si ne bi nihče drnil prerokovati, da bo še istega leta jeseni predsednik ministrskega sveta ZSSR Nikita Hruščev šel po Mikoljanovih stopinjah. Še pred enim letom je bilo razpoloženje v ZDA takšno, da je izključevalo možnost takšnega obiska in je že Mikoljanov obisk pomenil majhno senzacijo.

Pomen tega obiska je postal kmalu jasen: Mikoljan je bil izvidnik, ki je prišel raziskovat teren, kakor se takemu poslanstvu pravi v diplomatskem jeziku. Misel na konferenco predsednikov vlad štirih velesil (ZDA, ZSSR, Velike Britanije in Francije) je bila takrat na Zahodu še neprijateljska, če izvzamemo premiera britanske vlade Macmillana, ki se je edini potoval za njo. Toda že je bilo čutiti spremembo v zraku.

Celo pokojni ameriški zunanji minister John Foster Dulles, arhitekt zahodne politike do Sovjetske zveze in vzhodnega bloka sploh, je kmalu pred smrtjo začel omahovati v svojih starih nazorih, po katerih Zahod ne bi smel dajati nobenih koncesij ZSSR, ampak togo vztrajati pri svojih stališčih. Kako daleč je šel ta proces pri Dullesu, je sporno vprašanje in tudi nepomembno. Značilno pa je, da se je začelo, in da se je na Zahodu zmerom bolj uveljavljalo prepričanje o prednostih prožnejše stališča do Vzhoda.

Vidna znamenja popuščanja napetosti med blokoma so bili razni medsebojni obiski (predvsem Macmillanov in Nixonov v Moskvi in že omenjeni obisk Hruščeva v ZDA), izmenjava umetnikov, strokovnjakov in deloma turistov, predvsem med ZDA in ZSSR, ženevska pogajanja zunanjih ministrov in pogajanja o prenehanju atomskih poskusov, nekateri trgovinski sporazumi in dogovori, iskanje boljših gospodarskih in kulturnih stikov med vzhodnoevropskimi državami in Zahodom, zmanjšanje napetosti zaradi Berlina, vpljudnejši ton v izjavah odgovornih državljanov in časopisja itd.

V tem procesu se vedno pogosteje pojavlja izraz »koeksistenca med blokoma« oziroma »blokoma«. Za nas in jugoslovansko zunanjo politiko je ta pojem star. Toda ne v smislu »koeksistence med blokoma«. Miroljubna in aktivna koeksistenca med narodi, ne glede na njihove družbene ureditve, že dolgo leta usmerja jugoslovansko zunanjo politično dejavnost in jo je usmerila že takrat, ko je to politiko še marsikdo, ki jo danes hvali kot odreslino, zasmehoval kot utvarno, poskus utvarjanja tretjega bloka in podobno.

Toda razvoj v smislu koeksistence med blokoma, kakor ga nekateri imenujejo, ustvarja določene, ne majhne nevarnosti. »Koeksistenca med blokoma« ne more biti, ker je to stalna nevarnost, je dejal predsednik Tito v govoru v Nišu. »Razen tega takoj nastane vprašanje, kaj je s tistimi, ki niso vključeni v bloke. Na svetu je na stotine milijonov več ljudi v tistih državah, ki so zunaj blokov, kakor v tistih, ki so vključene v bloke. Kaj potemtakem s njimi? Mar gre tu za koeksistenco blokov? Ali gre za koeksistenco narodov, zato, da razne države, ne glede na svoje družbene sisteme, med seboj sodelujejo in žive v miru? Menim, da je koeksistenca med blokoma napačna pot, napačna linija. Tisti, ki omenjajo to koeksistenco med blokoma, se motijo, ker bi imeli v tem primeru stalno nevarnost, da bi prišlo do določenih razgovorov in do dogovaranja o razdelitvi interesnih področij na račun drugih, malih narodov in sploh tistih, ki ne pripadajo blokom. Mi tega ne pozdravljamo in mi bi morali takšno koeksistenco obsoditi. To namreč ne bi bilo v interesu malih narodov in tistih držav, ki ne pripadajo blokom.«

S tem je predsednik Tito določno opozoril na nevarnosti, ki jih kljub svojim pozitivnim platem skriva v sebi tako imenovana politika koeksistence med blokoma. Na nevarnost, da bi se večješile v imenu koeksistence sporazumevale na račun drugih narodov. O takih in podobnih tendencah pričajo razna znamenja. Oba bloka sta se na primer letos sporazumela, da bosta obnovila razorožitevna pogajanja potem, ko so pogajanja v pododboru komisije OZN za razorožitev propadla. Toda po tem sporazumu, ki je sicer hvalevreden, se bodo razorožitevna pogajanja nadaljevala v posebnem odboru, ki ne bo v okviru Združenih narodov in v njem bo zastopanih z vsake strani po pet držav, torej skupno deset držav. Vse te države so seveda članice vzhodnega ali zahodnega bloka. V odboru ne bo zastopana nobena izvenblokovska država, čeprav je razorožitevno vprašanje, ki zadeva vse svet. Tudi v izjavah nekaterih odgovornih državljanov, ki zagovarjajo popuščanje napetosti med blokoma, ni pogostokrat najti nobene omeje izvenblokovskih držav in njihovih interesov. Kakor da bi na svetu obstajala samo dva bloka in bi se vse dogajalo samo med njima.

Toda kaj vse se dogaja prav na tistih področjih, kjer je ideja o dejavnosti v poli-

tični nevtralnosti najmočnejša, kjer se milijoni ljudi trudijo, da bi si priborili večji kos kruha in kjer si dogodki in razvoj sledijo s tako naglico, da jih je težko spremljati. To so kar trije kontinenti, ki se trgajo iz stolpne zaostalosti in bi radi čimprej stopili v korak z gospodarsko razvitejšimi državami, Azijo, Južno Ameriko in Afriko.

Ni pretirano trditi, da se usoda sveta v marsičem odloča prav na teh, tako imenovanih »zaostalih« področjih, kjer se ljudje nenehno bojujejo z lakotjo in boleznimi. Značilno je, da je prebivalcem teh treh kontinentov lastno sovraštvo do kolonializma v vseh njegovih oblikah, do gospodarskega izkoriščanja po razvitejših državah. Ne glede na rasne, narodostne, politične in verske razločke je vsem tem ljudem skupen isti cilj: čimprej odpraviti krivice kolonialne dobe in njene posledice; revščino in bedo. Ti ljudje nimajo smisla za blokovski razdelitev sveta. Pripravljeni so sodelovati, trgovati in prejemati pomoč od vsakogar, ki je to voljan delati, ne da bi ogrožal njihovo težko priborjeno neodvisnost in žali njihovega človeškega dostojanstva. Na Zahodu se večkrat čudijo občutljivosti teh narodov, pozabljajo pa, da bi sami še vse hujše sovražili, če bi desetletja in stoletja okušali kolonialni jarem.

Dinamika gospodarskega in političnega razvoja v Aziji v preteklem letu se je stopnjevala v primerjavi z drugimi leti. Največji kontinent na svetu si je v glavnem priboril politično neodvisnost, bori pa se z velikanskimi težavami v svojem gospodarskem razvoju. Če upoštevamo, da odpade na azijske države brez LR Kitajske samo sedem odstotkov svetovne letne proizvodnje, si lahko predstavljamo velikansko razliko, ki obstaja med tem potencialno tako bogatim področjem sveta in gospodarsko razvitimi državami. Zato je danes glavni boj Azije boj za večje pridelke in večjo industrijsko proizvodnjo. Pomoč in krediti, ki jih dajejo razvite države Aziji, so še zmerom kaplja v morje. Storitbi bo treba še neprimerno več, če naj se zoži ta nevarni prepad med stitimi in lačnimi, ki je eden od glavnih vzrokov za sedanjo napetost v svetu.

Tudi južnoameriški kontinent se bori za gospodarsko osamosvojitve, predvsem od ZDA. Letos je na tej celini prišlo do nekaterih sprememb, ki se še niso zaključile in katerih posledice bodo verjetno temeljito spremenile razmere in odnose na zahodni

polobli. Prav za novo leto je v glavno mesto Kube vkorakal s svojimi uporniki Fidel Castro, čigar ime danes pozna že vsak otrok Latinske Amerike. Če bi bila to samo navadna zamenjava voditeljev in navadna revolucija, kot smo jih bili navajeni v Južni Ameriki, ta dogodek ne bi bil osembe vreden. Toda kmalu je postalo očitno, da ne gre za navadno zamenjavo osebnosti, kakaj Castrov režim je nacionaliziral tuja posestva na Kubi, izvedel agrarno reformo in se — kar je najvažnejše — z vsemi silami trudi, da bi odstranil vpliv ZDA na politiko Kube. To je seveda poslabšalo odnose med severnoameriškim velikanom in Kubo, hkrati pa je delovalo kot magnet na množice v drugih južnoameriških državah, kakor dokazujejo demonstracije v Panami, boj proti diktatorju Stroessnerju v Paragvaju, spremembe v Venezueli itd. Vsi ti in drugi pojavi pa nosijo obeležje boja za gospodarsko neodvisnost, boja, ki ga proživlja že milijonskih množic po boljšem življenju.

Toda po dinamični razvoju stoji na prvem mestu tisti kontinent, ki je najbolj zaostal — Afrika. Tam se podoba zemljevidu spreminja dobesedno iz leta v leto. Medtem ko sta bili pred drugo svetovno vojno neodvisni v Afriki samo dve državi — Etiopija in Južnosaritska zveza (in še ta je v posebnem položaju, če upoštevamo, da vladajo tam belci z uporabo najhujšega plemenskega razlikovanja) — so se v povojnih letih otrele kolonialne vladavine te države: Sudan, Egipt, Libija, Tunizija, Maroko, Liberijska, Gana in Gvineja. Tudi v letu 1959 je bil storjen velik korak naprej.

Predvsem je ob koncu leta 1958 Gvineja izstopila iz Francoske skupnosti in si tako pridobila popolno neodvisnost. Toda z novo francosko ustavo so se tudi številne članice te skupnosti otrele kolonialnega položaja in postale »pridružene države«. Pomembno je to, da je ta njihov položaj »pridruženosti« samo vmesna stopnja do popolne neodvisnosti, ki jim je pravzaprav pri roki, saj lahko vsak hip izstopijo iz skupnosti kot Gvineja, ali zahtevajo nekakšen konfederacijski odnos do Francije, kakor je to storila federacija Mali (Senegalija in Francoski Sudan) in Madagaskar.

Dalje je do pomembnih sprememb prišlo tudi v Belgijem Kongu, v britanskih kolonijah Vzhodne Afrike pa so na vidiku pomembni daljnosežni dogodki. V Portugalski Afriki, kjer je kolonialna vladavina najbolj pokvarjena in brezobzirna, se je v zadnjem času pritisk povečal, kar dokazuje, da se tudi tam vedno bolj uveljavlja gibanje za neodvisnost.

Naposled je treba omeniti pomembno dejstvo, da bodo leta 1960 postale neodvisne kar štiri nove afriške države: Nigerija, Britanski Kamerun, Togo in Somalija. Dogodki se res vrtijo naglo in Afrika se s hitrimi koraki bliža dnevu, ko bodo od Kaira do Capetowna na njeni prebivalci svobodno zadihali.

NAŠ OBISK

Je veljal tokrat vsem prebivalcem novomeškega okraja. Obiskali smo jih ob Savi, Krki, Mirni in Kolpi, ob Lahinji in pod Gorjančci, pod Lisico in Bohorjem, šli smo do Sotle in spet nazaj. Vseh seveda nismo mogli vprašati, kaj bi najraje za Novo leto. Iz lepe bere odgovorov pa boste spoznali, kako je na semnju hrepenenja vedno pestro in živahno. Naša časnikarja Miloš Jakopac in Jože Primc, ki sta te želje zbrala in zapisala, želita z uredništvom in upravo lista vred, da bi Dedek Mrz uslišal velike in male otroke v okraju. Da pa smo vedno sami svoje sreče kovači, v tej novoletni številki niti ni treba posebej poudarjati...

Vam sme zaupati še naš tednik svoje želje? Da bi ga spoznali in naročili v vsaki hiši Spodnjega Posavja, Bele krajine in Dolenjske, da bi mu pomagali in ga pedpirali s pismi, z nasveti in z objavami vseh vrst, da bi skratka postal resnično dobra vez vseh delovnih ljudi v našem okraju! To si želi vaš Dolenjski list, ki bo stopil prihodnji teden v enajsto leto življenja, vaše želje pa so zbrane na tej strani...

Dve želji
V Dragatušu je mlada družinca Cvetka Uhan zaželela:
— Moja prva želja je, da bi aktivni mladih združnikov v Dragatušu še naprej uspešno sodelovali v tekmovalnih, in druga želja: da bi v letu 1960 lepo izkoristila dopust, ker ga letos zaradi obilice dela nisem mogla.

In kanižarski rudarji?
Želijo si predvsem delovnih uspehov. Jamski nadzornik Šandor Leval:
— Želim, da bi v letu 1960 dobro dosegli plan v proizvodnji in kvaliteti. Pa tudi kak avtomobilček, mogoče »Ficko«, bi mi prišel prav, da bi lahko šel kam na boljše...

Jože Kolenc odgovarja v rudniku za higiensko-tehnično zaščito dela, zato je zaželel:
— Da bi v letu 1960 zmanjšali število nesreč, saj bi bil to lep uspeh tehničnega kadra in vsega kolektiva.

Črnomajške gospodinje se povedale
Ana Papež je stara že čez 70 let. Sama se preživlja. Vsako jutro gre že ob 5. uri zjutraj na prstavo nakrmit blago.

— Samo, da bi bila zdrava in da bi dobila kakšno penzijo. Zda, na starost, ne bi škodilo, je zaželela.

Novo prostora!
Pietilnica Dobova je s prostori zelo na tesnem, zato ni čudno, da je glavna pietilja Rozsi Sumlaj zaželela:
— Najbolj na arcu so nam novi prostori, teh si želimo za...

— Najbolj na arcu so nam novi prostori, teh si želimo za... (text continues from previous block)

Oh, ta trinajstal
V Artičah smo zavili kar na pošto. Poštarica Milena Dernač so je najprej obotavljala, nato pa je povedala:
— Stoodstotine trinajste plače si ne želim, ker smo že dobili le 40%. Želim le, da bi prodala vse »Napredno gospodinjstvo«, saj ga imam cel kup! — S po-

gledom je odinila zajeten kup gospodinjstvih koledarjev na svoji mizi...

Hranilna vloga...
To si je zaželel uslužbenec Oton Adamič iz Brežic. Na odgovor je bil takoj pripravljen.
— Da se cigarete ne bi poražile, ko ljudje toliko čveka-jo o tem, in da bi se moj dolg v banki spremljal v hranilno vlogo za novo leto, to si želim, — je povedal.

V dobro ljudi bi rešila vloge
Slava Guštin, uslužbenka v Domu onemoglih Metlika, je bila zelo presenečena, ko smo jo obiskali.

— Kot odbornica ObLO Metlika se posvečam predvsem delu na področju socialnega varstva. Vse družbene organizacije sklopo sodelujejo na tem področju, naši uspehi so lepi, le denarja nam primanjkuje. Funkcij imam preveč. Želim, da bi vse vloge, ki mi jih ljudje dajo, rešila pravilno in v njih-hov blagor.

Zdravja in sposobnosti za delo
V knjigarni na metliškem trgu je bilo nekaj ljudi, ko sem vstopil. Jožica Dular je medtem, ko je stregla strankam, odgovorila:

— Zdravja in sposobnosti za delo si želim, pa bo vse v redu. Knjigarna bo uspevala, promet bo in plan bomo dosegli.

Spet zdravje
— Tudi v prihodnjem letu želim sebi in drugim zdravja. — Je dejala Marija Pintaričeva, ko je kurila v KZ Raka peč. Če bomo zdravi, bomo lahko delali in če bomo delali, bomo zaslu-žili.

— Kako to, da si tako želite zdravja? Ste kaj bolni?
— Ja, revma me daje.

Ekromno stanovanje
— Kot vsa dekleta v obratu LEV Semčič si želim ekromno stanovanje, — je odgovorila Danica Crnič, uslužbenka obra-ta. Se pozno popoldan smo jo našli v pisarni.

Okromno stanovanje
— Kot vsa dekleta v obratu LEV Semčič si želim ekromno stanovanje, — je odgovorila Danica Crnič, uslužbenka obra-ta. Se pozno popoldan smo jo našli v pisarni.

Okromno stanovanje
— Kot vsa dekleta v obratu LEV Semčič si želim ekromno stanovanje, — je odgovorila Danica Crnič, uslužbenka obra-ta. Se pozno popoldan smo jo našli v pisarni.

Okromno stanovanje
— Kot vsa dekleta v obratu LEV Semčič si želim ekromno stanovanje, — je odgovorila Danica Crnič, uslužbenka obra-ta. Se pozno popoldan smo jo našli v pisarni.

Okromno stanovanje
— Kot vsa dekleta v obratu LEV Semčič si želim ekromno stanovanje, — je odgovorila Danica Crnič, uslužbenka obra-ta. Se pozno popoldan smo jo našli v pisarni.

Okromno stanovanje
— Kot vsa dekleta v obratu LEV Semčič si želim ekromno stanovanje, — je odgovorila Danica Crnič, uslužbenka obra-ta. Se pozno popoldan smo jo našli v pisarni.

Okromno stanovanje
— Kot vsa dekleta v obratu LEV Semčič si želim ekromno stanovanje, — je odgovorila Danica Crnič, uslužbenka obra-ta. Se pozno popoldan smo jo našli v pisarni.

Okromno stanovanje
— Kot vsa dekleta v obratu LEV Semčič si želim ekromno stanovanje, — je odgovorila Danica Crnič, uslužbenka obra-ta. Se pozno popoldan smo jo našli v pisarni.

Dobrih gostov in — teletino brez kostil
V novi, sodobno urejeni svetli kuhinji Hotela Grad Otočec smo našli Toneta Strasmarja, šefa kuhinje. Z bleščete belo kuhar-sko kapo na glavi je bil videti sila silovsen. Pregledaval je jedilne liste.

— Želim, da bi bil dober za-služek, da bi imeli za novo leto dobre goste in da bi se moje kuharice, ki so šle na tečaj, naučile gostom v veselje dobro kuhati.
Ostalo kuhinjsko osebje pa je kot odmev zaželelo:
— Da bi bila po novem letu vsa teletina brez kosti...

Želja upraviteljice na Trebelnem
Helena Starič je šolska upra-viteljica na Trebelnem. Ze šesto leto poučuje tam.

— Prva želja je nova oprema za šolo, ker je sedanja že res čisto na psu. Imam pa še eno osebno željo.
Majo se je obotavljala, nato pa med jokom dodala: — Želim si, da bi bila prihodnje leto skupaj z družino. Moja je v službi v Sarajevu, otroka imam v Ljubljani, jaz sem tu, tako da se redkokdaj dobimo vsi skupaj.

Da bi bili bolj premožen
Anton Peterle iz Čebinje pri Trebelnem je v pisarni KZ čakal, da pride na vrsto. Tri hektare zemlje ima nekje v...

Niko Sumlaj je obratovodja na žagi Suhor, ki spada pod Lesno predelovalno podjetje Metlika.
— Moja želja? Težko obdelu-

— Cementa si želim; da bi ga bilo vse leto 1960 dovolj! Naš obrat za cementne izdelke že stoji, ker ne moremo dobiti ce-menta, — je povedal.

Dobro proizvajajo in lepo vreme
— Ne vem, kaj bi rekel; ko se vas nisem troštal, — je pripo-mnil Ljudez Papež, strojnik glav-nega izvoznega motala v jami 3. julij v Krmelju. — No, pa bom kar povedal, je dodal po krajšem premisleku. — Želim, da bi proizvodnja dobro tekla in da bi dosegli plan v letu 1960, pa še lepo vreme povrhu.

— Tudi jaz želim dobro pro-izvodnjo in zraven še lepo bo-čnost za rudnik. Saj bi rad še nekaj let tu okolj »federal« in v Krmelju dočakal penzijo. Če se bosta izpolnila ti dve želji, bo zadosteno vsem mojim osebnim.

Dekle z ververico
Prebivalci Velikega Kamna, ki leži med Senovim in Kopri-

Delavsko upravljanje — največji uspehi!

jemo les, ker so stroji izrab-ljeni. Potrebe so velike, zato se potrudimo. Vsak kosček lesa izrabimo do skrajnosti v galan-ti. Predsednik delavskega sveta Tone Saše je na vprašanje, ka-teri uspehi kolektiva smatra kot največji, odgovoril:

— Največja zmaga je to, da smo uvedli delavsko samouprav-ljanje. Do letos smo spadali pod združbo. In še ena zmaga: uvedli smo nagradjevanje po učinku. Norme presegamo zdaj tudi za 14%.

Lepo silvestrovanje
si je zaželela Matilda Kuneč, poštarica v Koprivnici pri Se-novem. Ker je še mlado deklet, ji to iz arca privoščimo! Mladi-na se pač rada vrti. In še eno željo je povedala: Da bi se pošta čimprej preselila v nove prostore! Pri tem je vzdihnila in skozi okno pogledala na gradbišče, kjer raste nova stavba. V njej bo tudi pošta do-bila svoj novi domek.

Ena želja — za Koprivničane
Karel Godler je član šolskega odbora. Ko smo ga vprašali, kaj si želi za novo leto, je dolgo premišljal in končno rekel:
— Želim, da bi bila Kopriv-nica na dobrem glasu.

Vodene barvice...
Jožek Abram hodil v osemlet-ko na Senovem. Ko sem ga ogo-voril, želel zvedeti, kaj mu bo prinesel Dedek Mrz, me je strogo premeril in molčal. Ko sem ga vprašal drugič, je za-mahnil z roko kot odrasel, češ ali si siten, in pocalil skozi zobe:

— Kaj pričakujete od novega leta? — smo vprašali Petra Vujčiča, direktorja metliške Beti.
— Leto 1960 je sicer še ne-gotovo, toda naše želje so vse-eno velike. Preselili se bomo v nove prostore. Naš plan bo za 20 milijonov nižji, ker predvidev-amo servis in remont strojev. Oboje že tri leta ni bilo v redu opravljeno. Skušali bomo okre-

— Kaj pričakujete od novega leta? — smo vprašali Petra Vujčiča, direktorja metliške Beti.
— Leto 1960 je sicer še ne-gotovo, toda naše želje so vse-eno velike. Preselili se bomo v nove prostore. Naš plan bo za 20 milijonov nižji, ker predvidev-amo servis in remont strojev. Oboje že tri leta ni bilo v redu opravljeno. Skušali bomo okre-

— Kaj pričakujete od novega leta? — smo vprašali Petra Vujčiča, direktorja metliške Beti.
— Leto 1960 je sicer še ne-gotovo, toda naše želje so vse-eno velike. Preselili se bomo v nove prostore. Naš plan bo za 20 milijonov nižji, ker predvidev-amo servis in remont strojev. Oboje že tri leta ni bilo v redu opravljeno. Skušali bomo okre-

— Kaj pričakujete od novega leta? — smo vprašali Petra Vujčiča, direktorja metliške Beti.
— Leto 1960 je sicer še ne-gotovo, toda naše želje so vse-eno velike. Preselili se bomo v nove prostore. Naš plan bo za 20 milijonov nižji, ker predvidev-amo servis in remont strojev. Oboje že tri leta ni bilo v redu opravljeno. Skušali bomo okre-

— Kaj pričakujete od novega leta? — smo vprašali Petra Vujčiča, direktorja metliške Beti.
— Leto 1960 je sicer še ne-gotovo, toda naše želje so vse-eno velike. Preselili se bomo v nove prostore. Naš plan bo za 20 milijonov nižji, ker predvidev-amo servis in remont strojev. Oboje že tri leta ni bilo v redu opravljeno. Skušali bomo okre-

— Kaj pričakujete od novega leta? — smo vprašali Petra Vujčiča, direktorja metliške Beti.
— Leto 1960 je sicer še ne-gotovo, toda naše želje so vse-eno velike. Preselili se bomo v nove prostore. Naš plan bo za 20 milijonov nižji, ker predvidev-amo servis in remont strojev. Oboje že tri leta ni bilo v redu opravljeno. Skušali bomo okre-

— Kaj pričakujete od novega leta? — smo vprašali Petra Vujčiča, direktorja metliške Beti.
— Leto 1960 je sicer še ne-gotovo, toda naše želje so vse-eno velike. Preselili se bomo v nove prostore. Naš plan bo za 20 milijonov nižji, ker predvidev-amo servis in remont strojev. Oboje že tri leta ni bilo v redu opravljeno. Skušali bomo okre-

— Kaj pričakujete od novega leta? — smo vprašali Petra Vujčiča, direktorja metliške Beti.
— Leto 1960 je sicer še ne-gotovo, toda naše želje so vse-eno velike. Preselili se bomo v nove prostore. Naš plan bo za 20 milijonov nižji, ker predvidev-amo servis in remont strojev. Oboje že tri leta ni bilo v redu opravljeno. Skušali bomo okre-

— Kaj pričakujete od novega leta? — smo vprašali Petra Vujčiča, direktorja metliške Beti.
— Leto 1960 je sicer še ne-gotovo, toda naše želje so vse-eno velike. Preselili se bomo v nove prostore. Naš plan bo za 20 milijonov nižji, ker predvidev-amo servis in remont strojev. Oboje že tri leta ni bilo v redu opravljeno. Skušali bomo okre-

— Neč ne bom dudu, saj imam že vse. Vodene barvice bi pa vseeno rad, vodene barvice! — in je moško odhlačal naprej.

Dekle: obleko!
Ko smo vprašali dijakinjo I. letnika administrativne šole Novo mesto Irena Usenk po njeni novoletni želji, je brez pomišljanja dejala:
— Novo obleko bi rada.

Njeno željo smo povedali tudi Dedku Mrazu in ta si jo je takoj zapisal. Irena bo tako obleko kmalu dobila, morda jo pa že je.

Tehnikove želje
Milan Colarič, šef servisne službe pri IMV, je povedal več želj:

— Kot član kolektiva IMV si želim, da bi se naša tovarna z izdelki na tržiščih čimbolj uve-ljavila in da bi se IMBV razvila v pravo tovarno avtomobilov, za kar mislim da so dani vsi sub-jektivni pogoji. Želim si še, da bi se v okraju čimprej rešila kriza avto-remonata, kar naj bi uredila podjetja, ki se s tem ukvarjajo, s pomočjo oblastve-nih organov. To je potrebno zato, ker se motorizacija vedno bolj razvija.

— In osebne želje?
— Čimprej primerno stanova-nje da bi bila družina, jaz ter vsi drugi zdravi.

Kredit
— Moja želja je, da bi dobili kredit za dozidavo hiše, — je povedala Ančka Rabelzova, uslužbenka in gospodinja.

Spet po 8 ur na dan
Delavec Stane Štepec:
— Saj veš, da imamo precej dela in da napravimo zato pre-cej nadur. Delam dobro. Zaslu-žim dobro. Imam 60 din na uro. Kupim si maršalko. Želim pa, da bi se to stanje kmalu izboljšalo, da bi spet delal po 8 ur in da bi se za praznike naspal in od-počil.

Nad 100 potnikov brez strehe
Darko Bregar, uslužbenec KZ Sentlovrenc, je povedal:
— Iz Sentlovrence se vozi v različne kraje na delo v šolo in po opravkih okoli 130 ljudi. Ze-lezniška postaja nima strehe. Kadar dežuje, se potniki stiska.

Pri BETI: Ponosen sem na kolektiv...
— Kaj pričakujete od novega leta? — smo vprašali Petra Vujčiča, direktorja metliške Beti.
— Leto 1960 je sicer še ne-gotovo, toda naše želje so vse-eno velike. Preselili se bomo v nove prostore. Naš plan bo za 20 milijonov nižji, ker predvidev-amo servis in remont strojev. Oboje že tri leta ni bilo v redu opravljeno. Skušali bomo okre-

Pri BETI: Ponosen sem na kolektiv...
— Kaj pričakujete od novega leta? — smo vprašali Petra Vujčiča, direktorja metliške Beti.
— Leto 1960 je sicer še ne-gotovo, toda naše želje so vse-eno velike. Preselili se bomo v nove prostore. Naš plan bo za 20 milijonov nižji, ker predvidev-amo servis in remont strojev. Oboje že tri leta ni bilo v redu opravljeno. Skušali bomo okre-

Pri BETI: Ponosen sem na kolektiv...
— Kaj pričakujete od novega leta? — smo vprašali Petra Vujčiča, direktorja metliške Beti.
— Leto 1960 je sicer še ne-gotovo, toda naše želje so vse-eno velike. Preselili se bomo v nove prostore. Naš plan bo za 20 milijonov nižji, ker predvidev-amo servis in remont strojev. Oboje že tri leta ni bilo v redu opravljeno. Skušali bomo okre-

Pri BETI: Ponosen sem na kolektiv...
— Kaj pričakujete od novega leta? — smo vprašali Petra Vujčiča, direktorja metliške Beti.
— Leto 1960 je sicer še ne-gotovo, toda naše želje so vse-eno velike. Preselili se bomo v nove prostore. Naš plan bo za 20 milijonov nižji, ker predvidev-amo servis in remont strojev. Oboje že tri leta ni bilo v redu opravljeno. Skušali bomo okre-

Pri BETI: Ponosen sem na kolektiv...
— Kaj pričakujete od novega leta? — smo vprašali Petra Vujčiča, direktorja metliške Beti.
— Leto 1960 je sicer še ne-gotovo, toda naše želje so vse-eno velike. Preselili se bomo v nove prostore. Naš plan bo za 20 milijonov nižji, ker predvidev-amo servis in remont strojev. Oboje že tri leta ni bilo v redu opravljeno. Skušali bomo okre-

Pri BETI: Ponosen sem na kolektiv...
— Kaj pričakujete od novega leta? — smo vprašali Petra Vujčiča, direktorja metliške Beti.
— Leto 1960 je sicer še ne-gotovo, toda naše želje so vse-eno velike. Preselili se bomo v nove prostore. Naš plan bo za 20 milijonov nižji, ker predvidev-amo servis in remont strojev. Oboje že tri leta ni bilo v redu opravljeno. Skušali bomo okre-

Pri BETI: Ponosen sem na kolektiv...
— Kaj pričakujete od novega leta? — smo vprašali Petra Vujčiča, direktorja metliške Beti.
— Leto 1960 je sicer še ne-gotovo, toda naše želje so vse-eno velike. Preselili se bomo v nove prostore. Naš plan bo za 20 milijonov nižji, ker predvidev-amo servis in remont strojev. Oboje že tri leta ni bilo v redu opravljeno. Skušali bomo okre-

Pri BETI: Ponosen sem na kolektiv...
— Kaj pričakujete od novega leta? — smo vprašali Petra Vujčiča, direktorja metliške Beti.
— Leto 1960 je sicer še ne-gotovo, toda naše želje so vse-eno velike. Preselili se bomo v nove prostore. Naš plan bo za 20 milijonov nižji, ker predvidev-amo servis in remont strojev. Oboje že tri leta ni bilo v redu opravljeno. Skušali bomo okre-

Pri BETI: Ponosen sem na kolektiv...
— Kaj pričakujete od novega leta? — smo vprašali Petra Vujčiča, direktorja metliške Beti.
— Leto 1960 je sicer še ne-gotovo, toda naše želje so vse-eno velike. Preselili se bomo v nove prostore. Naš plan bo za 20 milijonov nižji, ker predvidev-amo servis in remont strojev. Oboje že tri leta ni bilo v redu opravljeno. Skušali bomo okre-

Pri BETI: Ponosen sem na kolektiv...
— Kaj pričakujete od novega leta? — smo vprašali Petra Vujčiča, direktorja metliške Beti.
— Leto 1960 je sicer še ne-gotovo, toda naše želje so vse-eno velike. Preselili se bomo v nove prostore. Naš plan bo za 20 milijonov nižji, ker predvidev-amo servis in remont strojev. Oboje že tri leta ni bilo v redu opravljeno. Skušali bomo okre-

Pri BETI: Ponosen sem na kolektiv...
— Kaj pričakujete od novega leta? — smo vprašali Petra Vujčiča, direktorja metliške Beti.
— Leto 1960 je sicer še ne-gotovo, toda naše želje so vse-eno velike. Preselili se bomo v nove prostore. Naš plan bo za 20 milijonov nižji, ker predvidev-amo servis in remont strojev. Oboje že tri leta ni bilo v redu opravljeno. Skušali bomo okre-

Pri BETI: Ponosen sem na kolektiv...
— Kaj pričakujete od novega leta? — smo vprašali Petra Vujčiča, direktorja metliške Beti.
— Leto 1960 je sicer še ne-gotovo, toda naše želje so vse-eno velike. Preselili se bomo v nove prostore. Naš plan bo za 20 milijonov nižji, ker predvidev-amo servis in remont strojev. Oboje že tri leta ni bilo v redu opravljeno. Skušali bomo okre-

Pri BETI: Ponosen sem na kolektiv...
— Kaj pričakujete od novega leta? — smo vprašali Petra Vujčiča, direktorja metliške Beti.
— Leto 1960 je sicer še ne-gotovo, toda naše želje so vse-eno velike. Preselili se bomo v nove prostore. Naš plan bo za 20 milijonov nižji, ker predvidev-amo servis in remont strojev. Oboje že tri leta ni bilo v redu opravljeno. Skušali bomo okre-

Pri BETI: Ponosen sem na kolektiv...
— Kaj pričakujete od novega leta? — smo vprašali Petra Vujčiča, direktorja metliške Beti.
— Leto 1960 je sicer še ne-gotovo, toda naše želje so vse-eno velike. Preselili se bomo v nove prostore. Naš plan bo za 20 milijonov nižji, ker predvidev-amo servis in remont strojev. Oboje že tri leta ni bilo v redu opravljeno. Skušali bomo okre-

Pri BETI: Ponosen sem na kolektiv...
— Kaj pričakujete od novega leta? — smo vprašali Petra Vujčiča, direktorja metliške Beti.
— Leto 1960 je sicer še ne-gotovo, toda naše želje so vse-eno velike. Preselili se bomo v nove prostore. Naš plan bo za 20 milijonov nižji, ker predvidev-amo servis in remont strojev. Oboje že tri leta ni bilo v redu opravljeno. Skušali bomo okre-

Pri BETI: Ponosen sem na kolektiv...
— Kaj pričakujete od novega leta? — smo vprašali Petra Vujčiča, direktorja metliške Beti.
— Leto 1960 je sicer še ne-gotovo, toda naše želje so vse-eno velike. Preselili se bomo v nove prostore. Naš plan bo za 20 milijonov nižji, ker predvidev-amo servis in remont strojev. Oboje že tri leta ni bilo v redu opravljeno. Skušali bomo okre-

»Vsa eno tovarno«
Sekretar Občinskega odbora SZDL Trebnje Marjan Hoče-var ima tudi dve želji:
— Da bi nevo izvoljeni odbori SZDL bolj aktivno sodelovali v družbenem življenju in da bi Trebnje dobilo vsaj eno večjo tovarno.

Kultura in cesta
V konfekciji »Lisca« v Sevnici sem pobral Tilko in Julči, kaj si želita v novem letu. Najprej sta rekli:
— Nič.
Potem pa:
— Da bi kmalu doostartirali cesto skozi Sevnico. Zda, je vsa razkopana.
Druga pa:
— Da bi imelo kulturno dru-štvo malo več življenja. Od vse-kulturno imamo na razpolago le kino.

Vse bi rad — kot cigán
je odgovoril Martin Malenšek iz Cerovca pri Črešnjevju.
— Vso Evropo sem prešel peš in z vlakom. Dvanajst let sem bil v Nemčiji, eno leto v Fran-ciji, šest mesecev v Italiji, dva leti na Poljskem in po nekaj mesecev na Češkem in Slova-skem, da svojih polj po Jugo-slaviji sploh ne omenim. Povsod sem delal v rudnikih in pri gradnji železnice. 10. julija 1960 bom star 80 let. Do letos sem bral brez očal in tudi 12 zob imam še.

Za novo leto pa bi rad vse, tako kot cigán, bom rekel, za-kaj nič nimam, — je pripomnil nasmejan. Možak živi v hišici, ki jo je zgradil sam. Redi dve kozji in se še zdaj preživlja popolnoma sam.

Stroj koncentrat
je želja kolektiva prehranske industrije Črnomelj (nekdanji Belsed). Pogovorili smo se s Jankom Skubicem, obratovodnjo, in s Tončkom Štepan, uslužbenko.
— Letos smo imeli precej težav. Odcepili smo se od Slo-venijavina in spet postali sa-mostojalni obrat. Surovin za pri-hodnje leto imamo dovolj in upamo, da bo šlo. Samo da do-bimo stroj koncentrat... — sta vzdihnila oba.

— Iz Svica nam je objubljen. Uvozno dovoljenje že imamo. Če ga res dobimo, bomo lahko delali tudi za izvoz in krepkeje šli bodočnosti nasproti.

Pri BETI: Ponosen sem na kolektiv...
— Kaj pričakujete od novega leta? — smo vprašali Petra Vujčiča, direktorja metliške Beti.
— Leto 1960 je sicer še ne-gotovo, toda naše želje so vse-eno velike. Preselili se bomo v nove prostore. Naš plan bo za 20 milijonov nižji, ker predvidev-amo servis in remont strojev. Oboje že tri leta ni bilo v redu opravljeno. Skušali bomo okre-

Pri BETI: Ponosen sem na kolektiv...
— Kaj pričakujete od novega leta? — smo vprašali Petra Vujčiča, direktorja metliške Beti.
— Leto 1960 je sicer še ne-gotovo, toda naše želje so vse-eno velike. Preselili se bomo v nove prostore. Naš plan bo za 20 milijonov nižji, ker predvidev-amo servis in remont strojev. Oboje že tri leta ni bilo v redu opravljeno. Skušali bomo okre-

Pri BETI: Ponosen sem na kolektiv...
— Kaj pričakujete od novega leta? — smo vprašali Petra Vujčiča, direktorja metliške Beti.
— Leto 1960 je sicer še ne-gotovo, toda naše želje so vse-eno velike. Preselili se bomo v nove prostore. Naš plan bo za 20 milijonov nižji, ker predvidev-amo servis in remont strojev. Oboje že tri leta ni bilo v redu opravljeno. Skušali bomo okre-

Pri BETI: Ponosen sem na kolektiv...
— Kaj pričakujete od novega leta? — smo vprašali Petra Vujčiča, direktorja metliške Beti.
— Leto 1960 je sicer še ne-gotovo, toda naše želje so vse-eno velike. Preselili se bomo v nove prostore. Naš plan bo za 20 milijonov nižji, ker predvidev-amo servis in remont strojev. Oboje že tri leta ni bilo v redu opravljeno. Skušali bomo okre-

Pri BETI: Ponosen sem na kolektiv...
— Kaj pričakujete od novega leta? — smo vprašali Petra Vujčiča, direktorja metliške Beti.
— Leto 1960 je sicer še ne-gotovo, toda naše želje so vse-eno velike. Preselili se bomo v nove prostore. Naš plan bo za 20 milijonov nižji, ker predvidev-amo servis in remont strojev. Oboje že tri leta ni bilo v redu opravljeno. Skušali bomo okre-

Pri BETI: Ponosen sem na kolektiv...
— Kaj pričakujete od novega leta? — smo vprašali Petra Vujčiča, direktorja metliške Beti.
— Leto 1960 je sicer še ne-gotovo, toda naše želje so vse-eno velike. Preselili se bomo v nove prostore. Naš plan bo za 20 milijonov nižji, ker predvidev-amo servis in remont strojev. Oboje že tri leta ni bilo v redu opravljeno. Skušali bomo okre-

Pri BETI: Ponosen sem na kolektiv...
— Kaj pričakujete od novega leta? — smo vprašali Petra Vujčiča, direktorja metliške Beti.
— Leto 1960 je sicer še ne-gotovo, toda naše želje so vse-eno velike. Preselili se bomo v nove prostore. Naš plan bo za 20 milijonov nižji, ker predvidev-amo servis in remont strojev. Oboje že tri leta ni bilo v redu opravljeno. Skušali bomo okre-

Pri BETI: Ponosen sem na kolektiv...
— Kaj pričakujete od novega leta? — smo vprašali Petra Vujčiča, direktorja metliške Beti.
— Leto 1960 je sicer še ne-gotovo, toda naše želje so vse-eno velike. Preselili se bomo v nove prostore. Naš plan bo za 20 milijonov nižji, ker predvidev-amo servis in remont strojev. Oboje že tri leta ni bilo v redu opravljeno. Skušali bomo okre-

Pri BETI: Ponosen sem na kolektiv...
— Kaj pričakujete od novega leta? — smo vprašali Petra Vujčiča, direktorja metliške Beti.
— Leto 1960 je sicer še ne-gotovo, toda naše želje so vse-eno velike. Preselili se bomo v nove prostore. Naš plan bo za 20 milijonov nižji, ker predvidev-amo servis in remont strojev. Oboje že tri leta ni bilo v redu opravljeno. Skušali bomo okre-

Pri BETI: Ponosen sem na kolektiv...
— Kaj pričakujete od novega leta? — smo vprašali Petra Vujčiča, direktorja metliške Beti.
— Leto 1960 je sicer še ne-gotovo, toda naše želje so vse-eno velike. Preselili se bomo v nove prostore. Naš plan bo za 20 milijonov nižji, ker predvidev-amo servis in remont strojev. Oboje že tri leta ni bilo v redu opravljeno. Skušali bomo okre-

Pri BET

Zivahne Kapele

Godba na pihala se pripravila na gostovanje v Zupetevcu in na Globokem. Novembra je predela v Kapelah koncert, na katerem so sodelovali tudi pevski zbori. Za prijetno razpoloženje so poskrbeli s šaljivimi točkami.

Mladina se sestaja vsak teden. Pogovorijo se o vsem kar jih zanima in se ob radijski glasbi tudi malo zavrtijo. Pripravljajo uprizoritve igre "Roksi". Sahisti se bodo kmalu pomerili na krajevnem šahovskem turnirju. Mladinci si močno želijo predavanja iz zdravstva in spolne vzgoje. Upajo, da jih bo delavska univerza iz Brežic kaj obiskala.

Gasilsko društvo pripravlja za slovo od leta 1959 družabno prireditev s šaljivim sporedom. Prosvetno društvo je zelo delavno. Posebno za petje so Kapeleliki takoj nared. Imajo kar tri pevске zборе: moški oktet, ženski zbor in mešani zbor. Razen teh nastopa na šoli tudi pionirski pevski zbor.

Kmetijsko predavanje je 4. decembra priredila v Kapelah delavska univerza iz Brežic. Na predavanju so predvajali tudi poučni kratkometražni filmi. Prebivalci so se udeležili v lepem številu.

Draga ata in mama!

Preko našega lista vam toplo pozdravljamo. Zelim vam srečno novo leto in da bi imela pri delu dosti uspehov! Zelim vam tudi zdravja in zadovoljstva. Tudi bratoma, ki pomagata pri zadržanju izgradnji na družabnem in vinškem področju. Iskrene čestitke in pozdrave.

Vaš sin Pavel Savojie iz Kragujevca

Dolenjske fante in dekleta

lepo pozdravljamo in jim želimo v prihajajočem letu obilo sreče in veselja ter uspehov pri delu. Jože Kolenc, Stanko Šmeec, Janez Slak, Rudi Obal, vojaki iz Beograda.

»Ce bom sposobnejši, bom proizvajal več in zato bolj živel.« Tako ugotavljajo letos naši delovni ljudje. Le znanje poveča človekovo sposobnost in zato si ga želijo. Družba jim pri tem pomaga. Pred štirimi meseci je bil ustanovljen Okrajni zavod za izobraževanje odraslih. Njegov program: zavod je osrednja izobraževalna ustanova, ki skrbi za družbeno politično vzgojo delovnih ljudi, za njihovo strokovno tehnično in poljudno znanstveno izobraževanje. Delavskim univerzam pomaga pri njihovem delu in izobrazbi strokovnih sodelavcev.

Z ustanovitvijo okrajnega zavoda za izobraževanje odraslih torej ni prenehala skrb in odgovornost tistih ustanov na terenu, ki so se doslej s temi nalogami ukvarjale. Zavodova glavna skrb je namreč izobraževanje strokovnih sodelavcev občinskih izobraževalnih ustanov, ti sodelavci pa pridobljeno znanje nato prenašajo naprej. Zavod se pri svojem delu opira predvsem na delavske univerze in centre za izobraževanje. Slednji bodo ustanovljeni v vseh večjih podjetjih. V našem okraju je predvidenih 15 takih centrov. Razen tega nudi zavod strokovno pomoč vsem ostalim ustanovam in tudi gospodarskim organizacijam pri izobraževanju odraslih.

Posvetovanja so ena izmed oblik dela. Na njih predstavniki izobraževalnih ustanov izmenjavajo izkušnje in se pogovorijo o enotnih oblikah dela. Zavod je že organiziral dve takšni posvetovanji. Prvo je bilo 19. septembra, ko so se sestali predstavniki strokovnih združenj, sindikalnih podružnic in družbenih organizacij

Osrednja izobraževalna ustanova

ter se pogovorili o skupnem delu pri izobraževanju odraslih, hkrati pa izmenjali dosedanje izkušnje. 6. novembra je bilo drugo posvetovanje. Takrat so se upravniki občinskih delavskih univerz pogovorili o oddelkih za odrasle na osnovnih šolah in o izobraževalnih centrih v večjih podjetjih.

Na seminarjih, ki jih zavod prireja, izobražuje strokovne sodelavce delavskih univerz in izobraževalnih centrov ter drugih vzgojnih ustanov, prireja pa tudi občasne seminarje za posamezna področja v okraju. Letos sta bila že dva seminarja: za upravnike obrtnih podjetij in za družbeno upravljanje.

Zavod je razen tega pomagal s svojimi predavatelji na raznih seminarjih v okraju, skrbi pa tudi za izobrazbo svojih strokovnih sodelavcev. V kratkem času, odkar obstaja, je poslal na republiške seminarje že 12 svojih sodelavcev. Narejenega je torej veliko, še več pa obetajo načrti za prve mesece leta 1960.

V januarju bodo štirje enodnevni in večdnevni seminarji: seminar za predsednike delavskih svetov in upravnih odborov, za predsednike šolskih odborov in člane občinskih svetov za šolstvo, za upravnike kmetijskih gozdarskih posestev in seminar za predsednike zadržinskih svetov. V februarju so prav tako predvideni štirje seminarji: eden za predsednike krajevnih odborov, drugi za predsednike občinskih zborov proizvajalcev, tretji za predsednike potrošniških svetov in četrti za predsednike občinskih svetov za telesno vzgojo. Marca so v načrtu trije seminarji: za predsednike poravnanih svetov, za predsednike stanovanjskih skupnosti in seminar za organe socialnega varstva v komuni. V aprilu je predviden seminar za novo izvoljene predsednike in tajnike sindikalnih podružnic, v maju pa še seminar za vodje izobraževalnih centrov v podjetjih.

Ze te skromne ugotovitve prepričljivo dokazujejo, da smo z novim zavodom dobili prepotrebno in izredno pomembno osrednjo izobraževalno ustanovo. Pri uresničevanju naših gospodarskih in vseh drugih načrtov v okraju bo njen delež neprecenljiv.

Do konca vztrajajo!

Pravkar so razpravljali o nekem dogodku iz avstrijske zgodovine. Dopisno ekonomsko šolo študirajo. Predstavil jih bomo: Ludvik Golob, Zarko Rešetli, Jože Primožič in Roman Zevnik.

— Tretji letnik dopisne ekonomske študiarne, so rekli, ko sem vstopil.

— In kako gre?

— Z voljo in potrpežljivostjo se da vse doseči. Še nas je pričelo pred tremi leti. Nekateri so bili premeščeni, nekateri so omagali, dobri del nas pa še vedno vztraja.

— Kaj je bilo najtežje?

— Vsi smo odrasli ljudje, od 30 do 50 let stari. Življenje nam je že izoblikovalo pogled na svet, pa smo se morali vrniti v učenje nazaj, k osnovi. Naš delovni dan se konča ob 11, uri zvečer. Marsičemu se odpovemo.

Pokonci nas držijo kolektivni študij, ko se pred izpiti zbiramo, tako kot danes, v krožkih. V soboto bomo imeli izpit iz štirih predmetov.

— Kaj pa želje in težave?

— Obojega je mnogo. Ker smo prvi letnik, šola takrat, ko smo pričeli, še ni imela izkušenj. Tem, ki so pričeli pozneje, je mnogo laže.

Premalo razumevanja čutimo pri podjetjih, kjer delamo. Vseh niso razbremenili dovolj pri delu. 14-dnevni študijski dopust pred izpiti bi veliko zalegel. Nismo si ga še priborili. Mnogo nam je pomagal okrajni šolski inšpektor Ivan Grašič, naš pravi moralni oče. V začetku, ko je bilo najtežje, nam je vedno vlival pogum.

Zanje ni zabave, družabnih večerov in brezskrbnih uric; odločili so se za študij in večer za večerom se sestajajo. »Do konca!«, tako so sklenili!

SEVNIŠKA DELAVSKA UNIVERZA

Delavska univerza v Sevnici je to sezono priredila že tretje zanimivo predavanje. O lepotah dežel Latinske Amerike je govoril in jih prikazoval tov. dr. Novak. Ljudje so imeli na slabo plašno za projekcije nekaj pripomb in upajo, da se bodo odgovorni tovarši v bodoče pozanimali tudi za to malenkost.

Šole za starše

Okrajni Zavod za izobraževanje odraslih je na posvetovanju z okrajno zvezo Društev prijateljev mladine razpravjal o potrebah in možnostih za ustanovitev šol za starše. Takšne šole so ponekod v okraju že delovale, stari pa so pokazali zanje veliko zanimanje. Ponekod prirejajo na roditeljskih sestankih staršem predavanja s tega področja. Roditeljski sestaneke ima določene naloge, podati mora analizo dela šole in domačega okolja, kritiko obojega in posredovati izmenjavo izkušenj med starši in vzgojitelji, zato ni prav, če uporabljamo roditeljski sestaneke za

predavanja. Šole za starše so torej potrebne, okrajni Zavod za izobraževanje odraslih pa je že pripravil program pouka na teh šolah, ki obsega 19 predavanj. Snov seznanja starše z otrokovim fizičnim in duševnim razvojem, z vplivom okolja na otroka, z vlogo staršev in daje nasvete za izbiro poklica. Skratka zajema vse, kar mora v družinski vzgoji vplivati na otroka, da bi postal zdrav in dober član skupnosti.

SOLE ZA ODRASLE

Pravzaprav so to oddelki na osnovnih in strokovnih šolah, namenjeni pouku odraslih. Dosej so ustanovljeni na 19 osnovnih in 4 strokovnih šolah v okraju. Veliko zanimanje in željo odraslih po znanju, ki jim ga preteklost ni nudila, nam najjasneje ponazorijo številke. Na 19 osnovnih šolah, ki imajo oddelke za odrasle, obiskuje pouk 654 ljudi. V prvem oddelku (V. in VI. razred) je vpisanih 226 delavcev in 241 uslužbenec, v drugem oddelku (VII. in VIII. razred) pa 110 delavcev in 107 uslužbenec.

Oddelke za odrasle na strokovnih šolah obiskuje 115 ljudi, od tega 71 delavcev in 44 uslužbenec. Razen tega deluje v okraju še oddelk Srednje kmetijske šole na Grmu, kjer je vpisanih 94 odraslih študentov.

»ZELO SMO ZADOVOLJNI«

Od 17. do 21. novembra je bil v Zavodu za izobraževanje seminar za družbeno upravljanje; 18 zastopnikov delavskih univerz je sodelovalo na seminarju.

— Pripranje seminarjev v okrajnem merilu je uspešno in kvaliteta predavanj je zato boljša. Tudi mi, ki bomo pridobljeno znanje preko delavskih univerz posredovali delovnim ljudem, smo enotno počeni. Osvojili sem si lep način podajanja snovi, ki ga bom odslej uporabljal. Vsa snov je bila podana zelo dobro, — tako ugotavlja Jože Globokšek iz Belca, ki ga je poslala na seminar Delavska univerza Črnomelj.

— Z vsebino in metodo sem zelo zadovoljen. Posebno dober se mi zdi način predavanja s skicami, ki poslušalcu olajša razumevanje snovi.

Novoletne želje

Dolenjski fantje, ki služimo vojaški rok v Varaždinu, lepo pozdravljamo vse fante in dekleta, starše in sorodnike ter vse bralce Dolenjskega lista. Želimo jim mnogo uspehov in vso srečo v prihajajočem letu. Anton Zupet, Gustel Barblj, Franc Resman, Franc Kafrič, Jože Cvelbar in Leopold Rajk

nam taki seminarji bolj potrebni. Ernest Peklar, direktor Pekarije Novo mesto, pa pravi: — Seminar je bil posebno zanimiv zato, ker smo izmenjali izkušnje obrtnih podjetij s področja organizacije dela in storilnosti ter nagrajevanja. Pogovorili smo se tudi o delavskem upravljanju, njegovih nalogah, dolžnostih in pravicah. Želim, da bi bili takšni seminarji vsaj dvakrat na leto.

Izpiti so, toda več vedrine kot strahu je na obrazih slušateljev oddelka za odrasle v novomeški ESS. Kako tudi ne, saj so na izpiti pokazali zares lepo znanje!

V ESS: „Danes so izpiti“

Skupna starejših fantov in deklet stoji na hodniku ekonomske srednje šole v Novem mestu. To so učenci oddelka za odrasle. Cigarete zažarevajo, v obeh je razbrat vzemirjenost. Da, da izpiti so danes. Na moje vprašanje je prvi odgovoril Tone Dolinar.

— Nismo imeli možnosti, da bi prej študirali, zato smo pričeli zdaj. Časa za učenje je res malo, pa vseeno napredujemo. Če se bomo na izpiti vedno tako odrezali kot pri pouku, bo kar dobro. Delam pri podjetju Usnje Novo mesto. Ker študiram, so mi odobrili 8-urni delavnik. Vseeno dobivam celo plačo.

Drugi so pripomnili, da si želijo enakega razumevanja pri svojih podjetjih tudi oni in že 14-dnevni študijski dopust pred izpiti. Ravnatelj, inženir Karl Marn, je pravkar prišel iz konferenčne sobe. — Kako ste zadovoljni z njimi? — sem vprašal. — Uspeh na izpiti je presenetljivo dober, zlasti v ekonomskem računstvu. Odrezali so se mnogo bolj kot oni, ki hodijo k rednemu pouku!

In stenografija,

Tudi stenografski večerni tečaj je v Novem mestu. Letos

že drugo leto. Priredilo ga je Društvo stenografov in strojeopiscev v Novem mestu. Jože Osolnik, ki obiskuje stenografski tečaj, sem presenetil z vprašanjem kar na stopnišču šole.

— Delam v administraciji pri SGP Pionir. Pred leti sem že stenografiral. Zaradi različnih kosti in preobličja dela, stenografije dlje časa nisem mogla uporabljati. Potrebe so vsak dan večje in stenografija bi mi prišla močno prav. Ker sem že precej pozabila, sem se vpisala na tečaj. Znanje obnavljam in se hrati učim na novo. Cutim veselje, ker vem, da mi bo koristilo pri delu. M. J.

»Zakaj ni bilo tega že pred petimi leti?«

Tako je napisal v anketni list Franc Jerman, poslovodja obrtne delavnice »Tapetnik«. Novo mesto, ko je končal seminar za upravnike obrtnih podjetij. 20 upravnikov je, v štirih dneh predavanj mnogo pridobilo. Seminar je organiziral Zavod za izobraževanje odraslih. Franc Jerman je napisal tudi to:

— Vse, kar smo slišali, je bilo zelo zanimivo in za nas izredno koristno. V malih podjetjih ni časa za branje uradnih listov in študij zakonodaje, zato so

Zakaj in zato

Večernih političnih šol v okraju je več. Skoraj v vseh občinah so se začele letošnje jesen. Obiskali smo novomeško. Ivana Donata sem vprašal:

— Zakaj si se odločil prav za to šolo? — Rad bi natančneje spoznal marksizem in družbene vede ter se seznanil z zgodovino delavskega gibanja. Vsakemu komunisti in vsakemu državljanu takšno znanje olajšuje delo. Omočja mu pravilno pojasnjevati vse, kar je novega, bodisi na četovnem mestu ali v vsakdanjem življenju.

Ludvik Kodrič pa je povedal: — Politika me sploh zanima. Stalno spremljam naš in mednarodni razvoj v časopisju, toda živa beseda v taki večerni šoli zaleže mnogo več. V podjetju, kjer delam, imamo dve oddelki upravljanja, delavsko in družbeno. V večerno politično šolo sem šel prav zato, ker želim, da bi se obe vrsti upravljanja uveljavili in da bi tudi jaz prispeval svoj delež k temu. M.

V pisanem svetu Prešernovih knjig

Letošnje knjige Prešernove družbe so v naši bogati knjižni četvi zavele prav lepo in častno mesto. Ne samo, da jih je kar osem (5 rednih, 3 izredne), tudi po svoji vsebini in pestrosti bodo lahka obogatitev knjižne police v sleherni slovenski hiši, kamor so našle svoje toče. Troje povesti, koledar, opis Jugoslavije, Hivalski svet, domači priročnik in po vrhu še Hlapec Jernej Ivana Cankarja — resnično izbor, ki more zadovoljiti člane Prešernove družbe in vsakega prijatelja lepe in koristne knjige. Sodim, da si je Prešernova družba z letošnjim knjižnim darom še prav posebno utrla in razširila pot med ljudi, željne dobrih, zanimivih in — poceni knjig.

VIHARNIK Franceta Bevka popele bralca v preteklost, v Napoleonov čas, v dobo Ilirije. Je zgodba dezerterja Kristofa Tomažina, Napoleonovega soldata, ki je ušel iz vojske v domače kraje, se skriva po planinah, da bi si v stiharnem času vojska in vreni ohranili vsaj golo življenje in ostal na tej svoji trpki, pa tako ljubljeni domači grudi. V to begunčevno skrivajško življenje posejajo kmetje, Kristofovi znanci, prijatelji pa tudi nasprotniki. Kmetje, trpini, na graščinskih tleh se že bojujejo za svoje pravice, kakor Kristof, toda gosposka je še vedno močnejša. Kristofa, in njegovo ljubzeno Alenko, stre gosposka in vojaška oblast. Viharnik je pedel v viharju. Tudi to povest odlikuje Bevkovo kleno in sočno pripovedovanje pa strnjeno in napetost zgodbe. Lepo zunanjo opremo je knjigi dal Tone Kralj.

NA VRHU SVETA, prevod iz angleščine, je tudi redna knjiga Prešernove družbe za leto 1960. Njen avtor Hans Ruesch je v obliki romana opisal življenje severnih Eskimov, življenje, ki ga on dobro in navdušeno pozna. Opisuje šega in namake teh prebivalcev mrledega severa, njihovo lov, boj za življenje, običaje, verstva, so-

čalne pogoje, zdravljena in še marsikaj, tako da je ta dramatično pisan roman pravzaprav študija o teh svojevrstnih prebivalcih obtečajnih dežel. Knjiga, ki je ne daš iz rok, dokler nisi prišel do zadnje vrste.

NAŠA DOMOVINA JUGOSLAVIJA je delo, ki smo ga že dolgo pogrešali in smo zanj lahko le hvaležni tako avtorju Francetu Planini kot Prešernovi družbi. Na 250 straneh nam profesor Planina opisuje posamezne pokrajine naše domovine in pogoje, ki jih nudi svojim prebivalcem. Knjiga ima 6 oddelkov: Slovenija, Hrvatska, Bosna in Hercegovina, Črna gora, Srbija, Makedonija — s 24 poglavji, polno fotografij krajev in prebivalcev, zemljevidne skice in posebej priloženi zemljevid Jugoslavije. Umetniško jo je opremil Slavko Pengov. Če upoštevamo da je delo tiskano v drobnejših črkah, si lahko mislimo, koliko gradiva je zbrana na teh 250 straneh tega »zemljepisa Jugoslavije za vsakogar«, kot knjigo lahko imenujemo. Skoda le, da za naš okraj niso upoštevani tudi novejši gospodarski ...

kmečkom gospodarstvu, o ustanovitvi KPJ, razprave o umetnosti, kooperaciji, zdravstvu, tehnik in podobno, bogat je leposlovnih del (pesmi in proza). Naše kmečke ljudi bo še posebno zanimal Kmetovalčev delovni koledar, ki ga je sestavil inž. Viktor Repanšek. Poseben čar daje letošnjemu koledarju 16 strani umetniških slik: Umetnostni zakladi v ljubljanski Narodni galeriji. Koledarji Prešernove družbe so prav res postal zanimiva in izobraževalna ljudska čitanka.

Teh pet knjig, ki smo jih doslej na tebi, je redni dar Prešernove družbe za leto 1960. Sedaj pa si ogledimo še tri izredne knjige (za doplačilo).

HLAPEC JERNEJ IN NJEJGOVA PRAVICA je vsekar dovelo, ki ga moramo med izrednimi knjigami imenovati najprej. Ta biser umetnosti Ivana Cankarja je Prešernova družba izdala v počastitev 40. obletnice KPJ. Skorajda si ni mogla izbrati teksta, ki bi po svoji socialnodružbeni in umetniški vrednosti tako ustrezal namenu velikega jubileja kot prav Cankarjev Hlapec Jernej. Obširen uvod, ki naj bralcu še bolj približa to Cankarjevo umetnino, je napisal Boris Zihel, slike v tekstu in opremo je oskrbel Slavko Pengov.

ZIVALSKI SVET dr. Antona Polenca se nadaljuje tudi letos. Tokrat je naš znan naravoslovec opisal živali obtečajnih področij in gorskih predelov. Tako dobivamo po Polencuvi za-

slugi delo o živalskem svetu, ki bo nadomestilo klasične Erjavčeve »Domače in tuje živali v podobah«, kajti tudi znanost o živalih je storila velik korak naprej in prinesla polno novih dožnanj in odkritij, še neznanh v Erjavčevem času. Polencova odlika v opisovanju je živahen in preprost slog, kar kaže, da se je prizadevalo učiti pri klasični Erjavcu. Knjiga je bogato opremljena s podobami.

DOMAČA DELA IN POPRAVILA. To je spet nov in potreben praktični priročnik za slehernega človeka. Avtorja Špelar-Tavčar sta obdelala stvari, ki nam vsak dan pripeljejo prav. Kako naj si sami uredimo in opremimo stanovanje in dom, o elektriki in hiši, o domačem ključavnčarstvu, beljenju in barvanju, zidanju, voda v stanovanju, plin, radio, televizija, lepljenje in kitanje, spoznavna in obdelava lesa, kovin, stekla, kako vzdržujemo avtomobil ali motor itd. Res prava bera samih koristnih naukov in nasvetov. Vse pojasnjeno s risbami.

In zaključek? Vsekar si ga lahko naredi vsak sam še po tem skromnem opisu letošnjih Prešernov. Ne samo, da je teh pet ozkoma osem knjig »za vsakega nekaj«, ampak so tudi res »vse za vsakega«. Za razvedrilo, za izobraževanje in za koristno uporabo. Častno nosijo Prešernovo ime in kot dobre blago lahko upravičeno »samo« »be hvalje«.

POZDRAVLJA VSE BRALCE DOLENJSKEGA LISTA IN JIM ZELI V LETU 1960 OBILU SREČE IN NOVIH USPEHOV. VSEM SVOJIM POSLUSALCEM V NOVOMEŠKEM OKRAJU ZELI TUDI V NOVM LETU DOBER SPREJEM IN MNOGO RAZVEDRILA PRI POSLUŠANJU VSEH ODDAJ IN SPOROĐOV!

RADIOTELEVIZIJA LJUBLJANA

Poživimo folkloro in tamburaške zборе

Nekaj misli s skupščine občinskega sveta Svobod in prosvetnih društev v Metliki

Na letni skupščini Sveta Svobod in prosvetnih društev, ki je bila 18. novembra, je bil narejen obračun dela šestih prosvetnih društev, ki delajo na področju metliške občine. 380 članov teh društev, od katerih je čez polovico starih manj kot 25 let, je porok, da bodo ta društva v prihodnje lahko dobro delala, če bodo z vso resnostjo izbrala kadre, ki naj vodijo in usmerjajo njihovo kulturno-prosvetno delo. To delo je bilo do zdaj na žalost marsikje nenačrtno in prav zato, da se prične uspešno reševati programsko potrebo posameznih društev, sta bila letos pri občinskem Svetu ustanovljena dramski in glasbeno-folklorni svet.

Vsa prosvetna društva imajo namreč dramske odseke oziroma družine. Opaziti pa je bilo, da so te igralne družine poleg nekaterih kvalitetnih iger spravile na oder tudi igre, ki sodijo že davno v pozabo. Ta pomanjkljivost izvira predvsem iz tega, ker posamezna društva niso imela vnaprej izdelanega programa in so njihovi ljudje igrali, kar so pač dobili v roke. Prav zato mora novi dramski svet pravilno usmeriti delo dramskih odsekov in dati podokare novemu, sodobnemu repertoarju. S tem v zvezi pa bo seveda treba poskrbeti tudi

za vzgojo mladih režiserjev, omogočiti bo treba režiserjem kakor tudi drugim igralcem obisk kvalitetnih predstav, nujno je potrebno ustanoviti občinsko dramsko izposojevalnico in urediti odred.

Z dvoranami so v občini prav tako težave, kajti lastne dvorane nima nobeno društvo, pač pa jih ima pet društev v najemu, medtem ko prosvetno društvo v Drašičih dvorane sploh nima in igra tam igralna družina samo poleti na prostem.

Težave so tudi s pevskimi zbori. Pevsko življenje je bilo nekoč dobro razvito in tudi društva imajo brez dvoma dober pevski oziroma glasovni material, toda pomanjkanje pevovodij — ta kronična bolezen vseh povojnih let — tudi tu hromi delo.

Podobno je tudi z glasbeno dejavnostjo v občini. V Metliki sicer dobro delata godba na pihala in plesni kvintet, medtem ko so godci v drašičkem vaškem kvintetu več ali manj samouki in si pomagajo kot si pač morejo. Problem pa je z vsemi tremi tamburaškimi skupinami v občini. Tako v Gradcu, Podzemlju in na Radovčah imajo tamburaške instrumente, ti pa leže brez haska v kotu, ker ni nikogar, ki bi vodil in učil tamburaše.

Podobno je tudi s folkloro v metliški občini. Pravzaprav imajo kompletne ljudske noše samo folklorna skupina v Metliki, toda kljub temu vlada tu zadnja leta veliko mrtvilo. Odkar so 1952. leta Metličani uspešno nastopili v Badjurjevem folklornem filmu »Pomlad v Beli krajini«, njihove folklorne skupine skoraj ni na spregled. Res so nekateri starejši zapustili vrste plesalcev in so na njihovo mesto stopili mlajši, toda skupina se kar ne more razgibati. Značilno je, da lansko jesen, ko bi morali Metličani nastopiti na Dolenjskem festivalu v Kostanjevici, ni bilo mogoče spraviti skupaj niti treh, štiri parov, kaj šele celo skupino.

Kje je vzrok, da je zadnja leta tako naglo pojenjalo zanimanje za folkloro v Metliki, o tem bodo morali resno razmisliti vsi, ki jim je ali bi jim vsaj morala biti ta lepa zvrst ljudske umetnosti pri srcu. Tu bo treba nekaj ukre-

nit čimprej, treba bo najti rešitev, zakaj na velikem folklornem festivalu, ki bo podeliti 1960 na Otočcu, naj bi vse-kakor nastopila tudi metliška skupina.

Nočemo reči, da prosvetna društva v metliški občini ne delajo. Delajo, toda folkloro in tamburaški zbori so bili zadnja leta njihova najšibkejša točka. Za oboje bo treba dobiti zdravilo, kajti kar je lepega, pozitivnega v narodu, ne sme umreti!

Razveseljivo iz Vel. doline

Orviritev elektrike v vaseh Brezje, Koritno, Ponjčka in Laze je bila 26. novembra. Za elektrifikacijo so vaščani teh vasi porabili 19 milijonov dinarjev. Ker so vaščani pridno sodelovali s prostovoljnimi deli in raznimi prispevki, so nabrali sami 9 milijonov sredstev. Od Elektro in občine Brezice so dobili pomoči za 6 milijonov in pol. Za preostanek so najeli kredit. Štiri oddaljene hribovske vasi so se z elektriko približale ostalemu svetu, kar je nedvomno velik uspeh, na elektrifikacijo pa se še pripravljajo vaščani Čirnika.

Lepo šolsko kroniko vodijo vsa leta po vojni na osemlečki. V njej so razen opisa dogodkov tudi številne fotografije in časopisni izrečki. Stara šolska kronika je na žalost zgorela med vojno.

Šolski otroci se pridno pripravljajo na sprejem Dedka Mrza. Pionirska organizacija ima jutkovni oder. Lueke bodo ko jih bo obiskal Dedek Mrza, zaigrale Sneguljčico. Sredstva za prireditev noveletne jelke so darovali starši, nekaj pa bo prispeval tudi občinski odbor SZDL Brezice.

Del udeležencev seminarja za predavatelje delavskih univerz na Okrajnem zavodu za izobraževanje odraslih; seminar je bil od 23. do 27. novembra.

Najboljša pomoč

Center za strokovno izobraževanje v Kanižarici že pomaga delavcem

Delavski svet rudnika rjavega premoga Kanižarica je na predlog izobraževalnega centra OLO Novo mesto ustanovil svoj center za strokovno izobraževanje. Kmalu ga bodo imeli tudi v železolah BELT v Črnomlju.

Center bo skrbel za strokovno izobraževanje ter prekvalifikacijo rudarjev in ostalih članov kolektiva. Pri tem bo nudil ustrezno vzgojo tudi za zainteresiranim članom drugih kolektivov. Pri svojem delu bo center tesno sodeloval z okrajnim izobraževalnim centrom v Novem mestu ter z občinsko ljudsko univerzo v Črnomlju.

Za nemoteno delovanje centra, ki ga bo vodil petčlanski upravni odbor, so zagotovljeni osnovna tehnična oprema, učni in instruktorski kader ter potrebna finančna sredstva. Sredstva za ustanovitev centra je zagotovil rudnik iz sklada osnovnih sredstev, za redno vzdrževanje pa so zagotovljena sredstva iz odstopljenega

dela prispevka za gospodarske kadre ter iz sklada skupne porabe.

Rudniški delavski svet je že potrdil program centra, ki je dobro pripravljen in zajema delo za obdobje 1959-60. Za sistematično strokovno izobraževanje in dopolnjevanje članov kolektiva bo center pripravil naslednje:

- tečaj za polkvalificirane rudarje, ki je že v teku in ga obiskuje 24 vozačev;
- tečaj za kvalificirane rudarje, ki se že vrši in ga obiskuje 32 kopaških pomočnikov;
- seminar za strelne mojstre (strelce) je že zaključen in izpite je uspešno opravilo 13 oseb, od tega 5 delavcev iz drugih podjetij;

— seminar za strojnike, katerim bo poverjena manipulacija z glavnimi izvoznimi strojem;

— seminar za tiste, ki rokujejo z jamskimi črpalkami in za tiste, ki rokujejo z motali;

— strokovna predavanja o organizaciji dela, uvajanja nove odkopne metode, uporabi železnega podpora in podobno;

— organizacija študijskih ogledov drugih rudnikov.

Izobraževalnemu centru v Kanižarici bo skoraj sledila ustanovitev enake ustanove v tovarni BELT. Tako bosta oba črnomaljska centra skrbela pod okriljem gospodarskih organizacij za vzgojo in izobraževanje vseh članov kolektiva.

Od mladih delavcev, ki prihajajo v podjetja s podeželja, ne moremo zahtevati, da kar čez noč prekinajo vez z domačo zemljo ter pozabijo na preživele stare nazore in navade. Ti ljudje se srečujejo z novim delom, z novo moderno opremo, z novo organizacijo dela, skratka srečujejo se z novimi medsebojnimi odnosi, ki vladajo med delovnimi ljudmi v kolektivih.

In ravno te ljudi ne smemo prepustiti samim sebi, ampak jih moramo nenehno navajati v novo življenjsko okolje ter skrbeti za njih vzgojo, za njih strokovno usposabljanje. S takim načinom uvajanja medsebojnih odnosov si bodo naša podjetja pridobila stalnejšo delovno silo!

Graničar čestita

Anton Zupančič, graničar iz Duboševce, čestita za novo leto vsem dolenjskim fantom, ki so pri vojakih ter hkrati pozdravlja svoje domače, soevce in znance.

Staršem, bratom, sestram

In vsem znanec pošiljamo iskrene pozdrave in čestitke za novo leto. Zelim jim tudi prijetno silvestrovanje! Karel Zupančič, Stanko Hočevar, Matija Vidic, Franc Turk, Vinko Muhlič, Slavko Ländl, Jože Rozman, Slavko Žibert in Frane Debeve, vojak iz Sombora.

O našem šolstvu

Ob zaključku pregleda o stanju v našem šolstvu je zanimiv še podatek, koliko otrok v okraju dokonča osemletno šolanje. Ob koncu šolskega leta 1958/59 je bilo na vseh osnovnih šolah v okraju 23.000 učencev, od tega v I. razredih 3.746, v II. razredih 3.709, v III. razredih 3.734, v IV. razredih 3.611, v V. razredih 3.461, v VI. razredih 2.389, v VII. razredih 1.342 in v VIII. razredih 1.068 učencev. Pregled pove, da učenci sorazmerno dobro napredujejo do vstopa v V. razred. Prelomnica nastopi ob vstopu v V. in VI. razred. V V. razredu obišče toliko učencev prav zaradi velikega števila nižje organiziranih šol, kjer poučuje učence vseh razredov le eden ali dva učitelja. Razen tega so učni programi za nižje štiri razrede obdelani, za višje razrede pa ne. Zato učenci te snovi ne obvladajo in niso sposobni za prestop v VI. razred. Učenci v šolah, kjer imajo tudi v nižjih razredih kombinirane oddelke, ne napredujejo tako kot učenci na višje organiziranih šolah s samostojnimi oddelki. Nadaljni vzrok, da učenci v V. in v višjih razredih slabše napredujejo, je predmetni pouk, kjer poučuje vsak učitelj svoj predmet in gleda razred s svojimi očmi, tako pa ga tudi ocenjuje. Pri razrednem pouku v nižjih razredih razredni učitelj stalno ugotavlja, kje so pomanjkljivosti, kje so potrebne ponovne razlage in pojasnjenja, učinkoviteje pa lahko tudi pomaga predmetnim krožkom in posameznikom v razredu.

Velik delež za slabo napredovanje v višjih razredih osnovnih šol ima tudi starokopitnost mnogih staršev, ki zadržujejo otroke pri domačem delu, namesto da bi jih pošiljali v šolo. To opazamo zlasti v gospodarsko nerazvitih krajih, kjer odrasla mladina zapusti dom, starši pa vprežejo nato šolske otroke kot glavno delovno silo. Zaradi vsega tega konča osem razredov osnovne šole le približno 30% učencev; lani je bil ta odstotek še nižji (28,5%).

Na srednjih in srednjih strokovnih šolah nadaljuje šolanje le približno 20% učencev, ki dokončajo osemletno šolsko obveznost. Ti prihajajo predvsem iz industrijskih središč, prav malo pa jih je iz oddaljenih vaških šol. V obrt gre približno 30% pošolske mladine; približno polovico mladine ostane doma in se zaposli na kmetijah ali pa v industrijskih in drugih podjetjih. Komaj štiri odstotke mladine iz okraja se po končanem šolanju odloči za študij na univerzi, na višjih šolah (kot n. pr. na višji pedagoški šoli) pa študira le nekaj manj kot 2% mladine.

Stipendiranje bodočih prosvetnih delavcev v posameznih občinah ni enotno urejeno. Letos štipendirajo občine na učiteljskih 195 dijakov in dijakin; povprečna štipendija na mesec znaša 3.660 din. Na VPS štipendira okraj 2 štipendista s povprečno štipendijo 13.000 din, občine pa 16 štipendistov (s povprečno štipendijo 7.950 din). Na univerzi štipendira OLO 32 študentov (povprečna štipendija 6.130 din), občine pa 35 študentov (povprečna štipendija 5.825 din). Da so nekatere stroke še vedno deficitarne, smo letos že večkrat poročali. Se bolj kot doslej se bodo morale nasloniti na štipendiranje bodočih strokovnjakov vse občine v okraju. Tesnejše vezi med štipendisti in podjetji bo treba vzpostaviti tudi povsod tam, kjer kolektiv v štipendistih še vedno ne vidi svojega bodočega sodelavca-strokovnjaka.

O gradivu, ki smo ga v dosedanjih pregledih o stanju našega šolstva posredovali bralecem, je pred tedni obsežno razpravljala okrajni komite ZKS. Ugotovljeno je bilo izredno peneče stanje, v kakršnem se nabaja šolstvo našega okraja, sprejeti pa so bili tudi sklepi, kako zadevo reševati in rešiti. Dolgoročnejša naloga bo vsekakor investicijski program za zgraditve novih šol, za obnovo stavb in za nakup potrebne opreme, učil in ostalih učnih pripomočkov. Prav gotovo bodo imeli prednost pri gradbenih delih v šolah šolskih okoliših, kjer bodo prebivalci sami pokazali največ pripravljenosti, da tudi sami kar najbolj podpro ljudsko oblast pri gradnji in obnovi šolskih postojil. Tako pripravljeno se kaže na primer v Sentjerneju, kjer so prebivalci pripravljeno pomagati pri gradnji nove šole z lesom, z vozniki in z drugim prostovoljnimi delom. Občine in okraj bodo morali upoštevati pri razdeljevanju sredstev predvsem take kraje, kjer prebivalci sami kažejo največ zanimanja za ureditev šolstva. Iz leta v leto bo morala biti materialna pomoč za ureditev šolstva večja in izdatnejša.

Razen tega pa je treba, kakor smo poročali že pred tedni, nemudoma spremeniti odnos do šolstva, do izobraževanja in do prosvetnega dela v vseh tistih krajih, kjer organizacije, posamezniki ali celo organi ljudske oblasti doslej šolstvu niso dajali potrebne pomoči ali pa so napore prosvetnih delavcev celo omalovaževali. Gre skratka za reševanje vseh tistih vsakdanjih drobnih, pa zato nič manj pomembnih vprašanj, nalog in problemov, ki jih lahko urejamo brez milijonov in drugih materialnih dobrin. Gre za večje in toplejše razumevanje nalog in vzgojnih smotrov vsega našega kulturno-prosvetnega prizadevanja, pri čemer je delež šolskega izobraževanja prav v našem okraju še posebno pomemben. Brez razglednih, razumnih in za vse novo dojemljivih mladih ljudi ne bo pravega napredka in vzpona ne v našem kmetijstvu in ne v industriji, obrtni, in drugih podjetjih ter kolektivih. Čas in razvoj terjata razgledanega človeka, ki ne bo tičal v okosteh predhodnikov in vase zaljubljenih starokopitnosti. Vzgoja tega novega človeka pa je naša velika skupna skrb in odgovornost. Prosvetnim delavcem in našemu celokupnemu šolstvu namrogo zagledaj resnično ustvariti boljše pogoje za normalno delo.

Potem ne bo strahu, da bi nam prosvetni delavec še uhaljal iz okraja, saj gradimo socializem pri nas prav tako kot v drugih predelih domovine. Zagotoviti pa je treba, da ga hodiš iz objektivnih ali subjektivnih vzrokov ne bomo gradili slabšeje kot drugo.

Mladi Artičani ne spijo

V šolski zadrugi so včlanjeni 104 šolarji. Pridno obdelujejo šolski vrt. Imajo svojo drevesnico in nasad jagodičevja, kjer solijo črni in navaadni ribez, jagode, maline in kosmulje. Imajo tudi toplo gredo in čebelnjak s tremi panji. Ves pridelek šolske zadruge prepustijo šolarji brezplačno mlečni kuhinji na šoli, je med so ji letos prodali po ceni sladkorja, ker so mladi čebelarji šele pričeli. Skrbijo tudi za šolsko okolje, saj gojijo mnogo rož in imajo lepe cvetlične gredice. Prihodnje leto nameravajo okoli šole urediti nasad lepoticnega drevja.

Prosvetno društvo pripravlja opereto Radovana Gobca »Planinska roža«, pionirji v prosvetnem društvu pa Gollevo pravilčno igrata »Uboga ovčica«.

Nove oblike v prosvetno dejavnost

Taka je bila paraja letne skupščine Občinske zveze prosvetnih društev in Svobod v Novem mestu v nedeljo 20. decembra. Nekoliko je motila pičila udeležba delegatov, saj jih je od 28 društev prišlo le dobra polovica. Vendar pa je

bil delo skupščine zelo živahno in tudi plodno. V tajniškem poročilu je Lilija Bogomil nazival nekaj zanimivih stvari. Razprava je nabobela mnoge napake, ki so tu in tam hromile potek, zaradi premajhne povezanosti s terenom, na dru-

gi strani pa je odgovornost čez padala le na enega odnosno dva človeka. Vendar tudi lahko prbijemo dobro voljo številnih prosvetnih in kulturnih delavcev novomeške občine, ki so požrtvovalno delali in pomagali, da se je ta dejavnost razmaknila v mnoge nove predele. Res je bilo čutili, da ni prostorov ne finančnih sredstev, da primanjkuje vodečega kadra, zlasti za petje. Po drugi strani pa smo jasno čutili iz besed delegatov — predvsem mladine, ki je prevladovala na skupščini, da se na mladino malo gleda in jo vključuje, da je marsikje še nekaj ljuboosumnosti in da vsebolj ključje na dan nove oblike kulturno-prosvetne dejavnosti. Ze sami študij ob koncu te skupščine jamčijo, da bo tudi v tej zvezi prosveta stopila na novo pot. Med drugimi nalogami bodo ustanovili v večjih središčih klube, ki bodo postali nosilci nove smeri naših društev. V načrtu je več

tečajev za režiserje in maskerje, pevovodje in knjižničarje. Novomeška knjižnica naj bi bila proračunska ustanova, ki bi potem postala tudi središče te dejavnosti v občini. Rešiti bo treba smrtve, knjige v mnogih sindikalnih knjižnicah in spesdihi potujoče knjižnice.

Za prihodnje leto — ob 15. obletnici osvoboditve — naj bi bil prosvetni festival, hkrati pa naj bi nas zastopalo del. prosv. društvo Dušan Jereb na veljskem dramskem festivalu. V pozdravnih besedah, ki so jih naslovili na skupščino zastopniki SZDL tov. Zugej, za gasil. zvezo tov. Mirtič in za ObLo tov. Valentinčič in sekretar okr. sveta SVOBOD Janez Gartner, so nakazali tudi nove naloge. Ko je skupščina še izdala sklep o pohvali nekaterim društvom ter posameznikom, je izvolila nov odbor ter plenum, ki bo gotovo uspešno izpolnil sprejete naloge!

IZIDOR MOLE: Motiv iz Soteske (tuš, 1958)

Drago Suhl:

Zamrežena okna

V NOVOMEŠKIH ZAPORIH

Naslednji dan so nas vse nagnali na dvorišče in nas postavili v tri vrste. Čez čas so nas začeli klicati po imenih. Takoj smo vedeli, da nas bodo odpeljali. Potem so nas strpali spet v zapor in ukazali, naj se pripravimo na pot.

Popoldne je na dvorišču zabrel motor. Vrata zapora so se odprla. Prikazal se je italijanski oficir. Ostani nas je s pogledom, nato je potegnil list papirja in jecljaje bral naša imena. Ko je končal, nas je postavil v vrsto, nas še enkrat prešel — in odšel.

Okrog dveh so prihrumeli na dvorišče trije kamioni. Kmalu so vstopili štiri belogardisti s puškami v rokah. Segnali so nas spet na dvorišče, postavili v tri vrste in nas zastražili. Tudi oni so nas klicali po imenih, nato pa nas nagnali na kamione. Motorji so zabrelili in že smo zdrveli proti Sentjerneju.

Na trgu sredi Sentjerneja je bilo vse živo. Sami Italijani. Nobenega civilista. Na ves glas so govorili. Skoraj vpili. Kleli. Psovali. Tudi vse polno vozil je bilo tam: motorna kolesa, avtomobili, kamioni, oklepni avtomobili, tanki.

Tu smo stali dve uri. Oficirji so kričali, ukazovali in mahali okrog sebe s konjskimi biči. Urejevali so namreč vsa ta vozila za odhod v Novo mesto. Menda so končali ofenzivo. Nazadnje se je kolona le premaknila. Pred nami in za nami je vozil oklepnik. Šlo je počasi. Vozil smo se po glavni cesti skozi Stražni boršt in se zdaj pa zdaj ustavili, ker so pred

nami neprestano patrolirali mali tanki, ki so takoj ustavili kolono, če se jim je zdelo kaj sumljivo. Vojaki pa so medtem pregledovali teren, da bi nas ne presenetili partizani.

V mraku smo se ustavili pred vojaškimi skladišči v Zabji vasi, odkoder so naše tri kamione poslali skozi Kandijo na Grm v Grmski grad. Tam so nas na grajskem dvorišču postavili spet v vrsto, nas dvakrat klicali po imenih in nekajkrat prešli. Potem pa so se sgrnili okrog nas in nas zmerjali ter psovali.

Še zvečer so nas odpeljali v novomeške zapore. Vso pot smo srečevali znanec, ki so se ustajljali in gledali za nami. Molče smo šli mimo. Pozdrav je bil le v pogledu, toda pogledi so govorili jasneje kot besede.

Skrbno zastraženi smo prišli prek kandiškega mostu in Glavnega trga, zavili po Poštni in Strelški ulici in prišli do zapora. Pred zapori sem se še enkrat ozrl naokoli. Nekdo je stopal po cesti, znana postava, znan korak. Nenadoma me je spreletelo po vsem telesu in ne da bi se zavedel, mi je privrel iz ust krik:

«Oče, oče!»

Oče je obstal za hip kot zmeden, se ozrl, spoznal moj glas in me končno zagledal.

«Liko! Liko, kaj je s teboj?»

Opetel se je proti meni, morda mi je hotel stisniti roko, morda objeti. Tedaj pa sta planila nađen dva fašista in ga zblila na tla. Slišal sem še, kako je na trdem tlaku zamolklo zaropotalo, še pridružen krik, razložen kletev in nič več. Občelal je sredi ceste kakor brez življenja.

Pregledala sta še vse kofe sobe, pograde in železne križe na oknih. Medtem pa sem za trenutek lahko spregovoril s paznikom Radjem, da bi se povezal z domom in Sonjo.

Ko sta odšla, sem bil spet pri oknu. Skušal sem zriniti glavo med rešetke, da bi čimveč videl in bi morda celo zagledal svoj dom in naš vrt. Toda nič ni uspelo. Le našega čuvaja Bobija sem spoznal po lajanju. O, doma že vedo, da sem tu. Vedo tudi, zakaj. Ponosni so name, čeprav so žalostni in v skrbeh. Naš se ni prodal! Boril se je za nas vse. Da, tako govore.

Opoldne smo spet dobili čerbo in droben hlebček koruznega kruha. Minilo je tudi popoldne. Prišel je večer, rodila se je noč in tako so potekali dnevi: vstajanje, zajtrk, okno, okno, kosilo, okno in razgovori in spet spanje, vse dolgočasno kot jesenska megla. Le enkrat na dan je bila majhna sprememba. Takrat, ko so nas za pol ure odpeljali na dvorišče, kjer smo hodili v krogu in se počasi seznanjali z drugimi priporniki. Od njih smo zvedeli, da je na Gorjanec prišla Cankarjeva brigada.

Prav tedaj, ko so se belogardisti petelinili, da so za vselej pometli s partizanstvom na Dolenjskem in da partizanov sploh več ni, so se bliskovito pojavili cankarjevi na Gorjanjih, požgali belogardistično postojanko pri Sv. Križu in vdrli v samostan Pieterje, kjer so se vgnedžili belogardisti. Zdaj so začeli čistiti belogardistična gnezda po dežel.

To so bile novice za nas! Bolj samozavestno in v večjo vero in pogum smo čakali na nova zasljevanja.

(Knjiško je pravkar izdala Založba »Borec« v Ljubljani; iz nje objavljamo odlomek, v katerem popisuje Drago Suhl — Liko svoje srečanje z novomeškimi zapori.

Silnice mladosti

Silnice mladosti se pretakajo skozi vse naše družbeno življenje. Vseposvobodno lahko srečamo nezadržno željo mladih ljudi po novem in lepšem. Kjerkoli živijo in delajo mladi ljudje, so neusahljivi vrelci izredne volje, ki smelo premaguje staro, da bi imelo dovolj prostora novo. Pri nas pa ima mlada generacija še to srečo, da jo tudi družbeni sistem spodbuja h gradnji jutrišnjega lepšega dne. Prihodnost sedanjih in bodočih pokolenj je tako svetla, da ni nobenih razlogov za malodušje. Naš korak v jutrišnji dan je zanesljiv. V naši domovini se ljudem ni treba več s strahom spraševati, kaj bo jutri.

SILNICE MLADOSTI SO KAKOR GAMA ZARKI — OKLEP ZAOSTALOSTI JIH NE MORE ZADRŽATI

Ončan sta mi mladi učiteljici v Selah pravili: »Saj ni tako hudo v teh rovtah. Ne živiva samo zase. Zaupali so nama sedemdeset otrok. Od naju pričakujejo, da bova pomagala k napredku kraja. V prostem času hodiva od hiše do hiše in zbirava prispevke za novo šolo. Na mladinskih sestankih spodbujava mladino k večji aktivnosti. In tako dan za dnem — ne brez uspeha...«

MLADOST JE KAKOR PESEM, ENKRAT DOŽIVETA, VEDNO ZAZELENA

Občudoval sem mladi dekletci, ki sta prišli dve uri hoda daleč na mladinsko konferenco v Žužemberku. V torbici sta prinesli čevlje v visokimi petami, da sta se lahko preobuli. Nihče jima tega ni zameril. Prišli sta daleč s hribov, kjer je bilo treba gaziti po blatu. Tu — na zabavi po mladinski konferenci — pa sta hoteli zaplesati lahkonotno, sproščeno. Jutri pa bosta spet obuli težke čevlje in od hiše do hiše čofotali po blatu. Mladince in mladinke bo treba obvestiti za mladinske sestanke...

MLADOST SKRIVA V SEBI NESLUTENO SILO, SAMO TREBA JO JE SPROSTITI

Bil sem na konferenci Zveze komunistov. V razpravi se je zvrstilo že nekaj diskusij. Tedajci je dvignil roko mlad

fant, šele nedavno sprejet v vrste komunistov. Opazoval sem ga. Roka mu je rahlo podhrtavala. Želel je, da bi delovni predstnik ne bi opazil. Pogum v njem je ugašal.

»Mlad sem še,« se je opravičeval, ko ga je delovni predstnik opogumil k besedi. »Tako nisem še nikoli govoril.« Z roko je pokazal na ljudi v dvorani. »Vseeno bi rad povedal, da nisem zadovoljen s sestanki naše organizacije. Če trikrat sem bil na sestanku, veliko novega sem slišal, sestane pa sem vseeno vedno zpuščal, ne da bi vedel, kaj moram kot komunist storiti. Rad bi, da bi me organizacija zadolžila za stvarno delo in mi tako nudila priložnost, da opravičim njeno zaupanje...«

Udeleženci konference so zaploskali. Fant je nerodno menal na stolu. Bilo mu je nerodno. Prvič je doživel, da so ploskali njegovim besedam. V notranjosti ga je še vedno tiščal strah, toda iz njega se je že kopal sklep, da ne bo nikoli močkal, kadar bo želel kaj povedati.

ZIVIMO ZA JUTRI, NE ZA VCERAJ. MLADINI NE JAMCI LEPSE PRIHODNOSTI VCERAJSNJI PLUG, TEMVEČ DANASNJI TRAKTOR IN JUTRIŠNJI KOMBAJN

Aktiv mladih združnikov je razpravljal o pripravah na tekmo koscev in žanjic. Take prireditve so v tem kraju že tradicionalne. Pravijo, da mladino oplajajo z veseljem do kmečkega dela.

»Zakaj tekma koscev in žanjic?« je vprašal mlad kmečki fant. »Ali mislite, da s tem res kažemo mladini prihodnost? Morda so take prireditve nekaj lepega, romantičnega za ljudi, ki pridejo iz mesta in si želijo spremembe. Ni pa to nič lepega za kmečko mladino, ki dan za dnem, od zore do mraka gara na polju — zaradi kose in srpa. V tem ne vidi lepše prihodnosti. Mladini bodo olajšali in opešali življenje stroji. Te ji pokažimo.«

»Ubogali so ga. Z zadruško so se dogovorili, da bodo na prireditvi pokazali razen kose tudi motorno kosilnico, zraven pluga traktor, ob ročni motorno škroplilnico.«

AVTOMOBILSKA CESTA NI SAMO VIR SPROSCENE IN PREEERNE MLADOSTI, TEMVEČ TUDI BOGATA ŠOLA, KI JI TUDI NAJBOLJŠA UNIVERZA NI ENAKOVREDNA

Eden izmed pet stotih brigadirjev iz novomeške okrajne, ki so letos gradili avtomobilsko cesto, novomeški stadion, temelje za šolo v Selah in še mnogo tega, mi je pravil: »Ko so me nagovarjali za brigado, so mi govorili: 'Pojdi, boš videl, ne bo ti žal. Cesta te bo čisto prekrasila, drugačen se boš vrnil domov.' Pristal sem. Objubam pa vseeno nisem verjel. Sam pri sebi sem si mislil: 'Kdo neki me bo spremenil?' Pa sem se zmotil. Ko sem se vrnil s ceste,

sem se čutil neznanako osamljenega. Pogrešal sem brigadni kolektiv, v katerem sem se čutil močnega, nepremagljivega. Najraje bi se bil razjokal, tako mi je bilo hudo za tovariši. V nedeljo si nisem mogel kaj, da ne bi šel v oddaljeno vas, kjer živita tovariša — brigadirja...«

DVAJSETLETNIKI SO BILIG VCERAJ KOMANDANTI BRIGAD, DANES PA SO PREDSEDNIKI DELAVSKIH SVETOV

Znanec, po letih star, a po duhu mlad, mi je pripovedoval o občinski mladinski konferenci v Novem mestu: »Ne morem ti povedati, kako sem si želel, da bi prisostvovali konferenci vsi tisti, ki ne zaupajo mladini, češ, da ni dovolj resna in da premalo pozna resna družbena vprašanja. Na konferenci bi bil lahko videli, s kakšno smelostjo in sposobnostjo so mladi ljudje govorili v družbenih zadevah. Morda bi to pomagalo, da bi v prihodnje z večjim zaupanjem vključevali mladino v resno družbeno življenje...«

Nad pet sto mladih članov združnih svetov v našem okraju, 742 članov aktivov mladih združnikov, 548 brigadirjev, 247 mladih članov delavskih svetov, 250 članov klubov mladih proizvajalcev in še in še — to so silnice mladosti.

Dober mesec je že, ko so se vsečili v novo vajensko šolo na cesti Herceva ulica. V njej naj bi se popisali veseli in ponosni mladi ljudje, ki so stopili v velike in svetle prostore in kaj so vse doživljali v trenutku, ko so sedli v klopi in se zazri v oči vzgojiteljev, ki so z njimi stali isto — hvaležnost, naši skupnosti, ki je pripomogla, da se danes lahko naš mladi delavski rod šola v taki moderni stavbi. Vsa njihova hvaležnost pa se že čuti in odraža v prizadevnosti, disciplini in zavesti, ki jo skušajo vsak dan izkazati. Tudi učni uspehi bodo boljši v novih pogojih.

»Sedaj je dana tudi možnost, da se bo v pouku povezovala teorija s prakso. Na razpolago so delavnice, ki se poleg tega tudi opremijo z najpotrebnejšimi stroji ter orodjem. Tako dela že šiviljska delavnica, pa tudi lesni oddelek je pričel s praktičnimi vajami. Mladina pa je izrazila željo in pripravljenost, da bi se posebej izpopolnjevala še v takih delih v svoji stroki, ki jih v poklicu ne pozna. Uprava šole je razpoložala na vse močnike in podjetja predlog, da bi se uredilo v Uredbi o vajenih določilo o prosti razpolo-

gi časa, ki ga ima vajenec tisti dan, ko ima pouk popoldne. V tem primeru bi vajenci imeli dovolj časa za delavnice, poleg tega pa v učilnici pripravijo za pouk. V šoli je namreč opaziti, da ima mladina v redu nauko niti izpolnjenih delovnih dnevnikov ter da prihajajo v šolo neumiti in v delovnih oblačih, kar se ne ugotovljeno urediti. Prav bi bilo, da bi tako mojstri kot vodstva podjetij in tudi obrtniki zornice pravilno razumeli hojtenje mladine in šole ter pripomogli, da bo to določilo v Uredbi končno splošno in s tem omogočena preusmeritev pouka v praktično smer, kar naj bo tudi nova oblika dela na vajenskih šolah v času reforme. Uprava šole pa bo postala tudi za strokovnjake in nadzorstvo pri tem delu.

Z novo šolo pa stopa tudi v ta dom nova oblika dejavnosti mladine na kulturno-prosvetnem področju in v mladinski organizaciji. Tako je bila v prostorih okr. zavoda za izobrazbo odraslih in nedeljo 5. dec. zelo uspešna mladinska konferenca, katere se je udeležilo okrog 200 mladine iz vaj. šole, ki je po zbiranju vseh mladih, organizacije in predavanju o nalogah mladine v letošnjem šol. letu razpravljala zelo živahno o svojem programu in sklenila, da bodo njeni člani pomagali v vseh pri delu LMS, ob enem pa v šoli pri pevskem zboru Svobode in dramski družini, se vključili v šahovski krožek v Ljudsko tehniko in fizikulturo. Obenem pa bodo vsi mladi vzdrževali zvezo z vso mladino ostalih šol v okraju in z njo tekmovali na raznih področjih svoje dejavnosti. Tudi šolska skupnost bo odsej naloga mlad. organizacije.

Mladina je tolopo pozdravila tudi besede upr. šole tov. Jožeta Zamjerna, ki je govoril o šolski zadruzi in uporabi prostega časa za praktični pouk v delavnici. Seveda pa so tudi izrazili ob koncu zborovanja željo, da bi našli pomoč pri tem delu ne le pri vzgojiteljih, temveč tudi pri obč. organizaciji LMS ter ostali mladini in del. kolektivih. Za čimveč sodelovanja z vso mladino.

Ob koncu pa naj bi pripomnili še sledeče: Nujno bi bilo, da bi se uredil v stavbi prostor za mlečno kuhinjo, ker prihaja v šolo naš polovico mladine, ki ima le po en

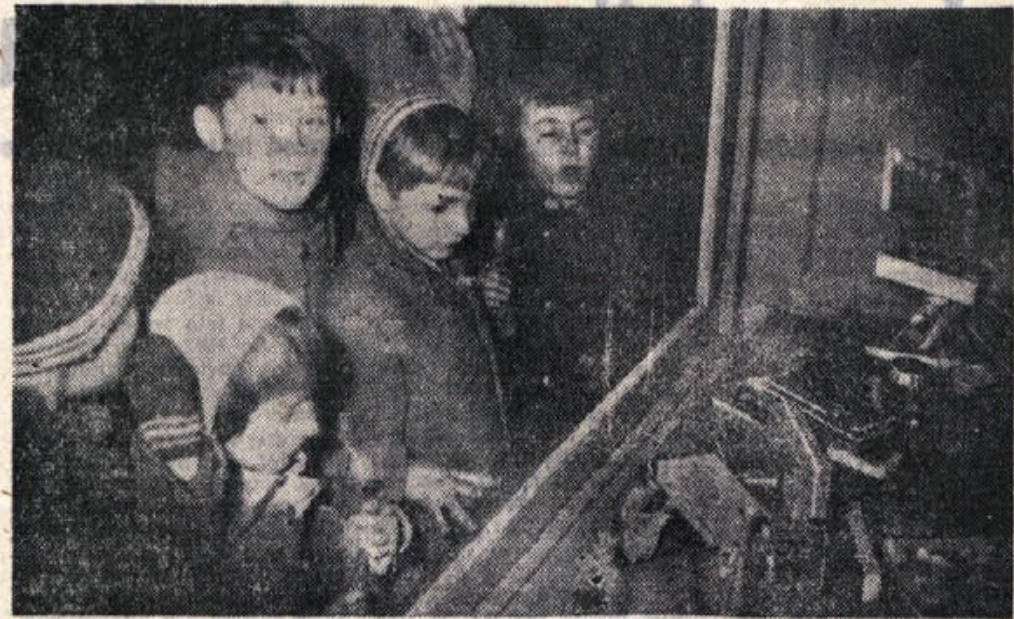
topel obrok dnevno in se vozi do 20 km z vlaki in koleji ali pešaki vsak dan. Naša mladina želi, da bi se prizadevali urediti zbor, in vodstva šole ter okr. odbora RK uresničilo in pripomoglo do ureditve tega res perečega problema vateške mladine v Novem mestu.

Dožnost je družbe in vseh, da to šimprej stori, kar zima je tui. Prepričani smo, da bo potem mladina še bolj »poprijela« in laže izvrševala svoje naloge.

Marjan Tratar

Spet iz Sarajeva

Vojska Marjan Hostnik in Alojz Adamič pozdravljata doleneke fante in dekleta in jim čestitata za novo leto.

Njihovih želja ni težko uganiti: noski na mrzli šipi izložbe in pogled, polni toplih pričakovanj, povedo več kot vse besede...

Letni obračun LMS v novomeški občini

Ne vidite mladine?

Plodne konference, katere se je udeležilo več kot 100 delegatov iz občine Novo mesto, so se udeležili tudi sekretar občinskega komiteja Zveze komunistov Miro Thorževski, član Centralnega komiteja LMS Božo Jurak, predstavnik OK ZKS Novo mesto Ludvik Kebe, predstavnik OK LMS, sindikata, Zveze borov. JLA in Rdečega križa.

»Sekretar občinskega komiteja ZKS Novo mesto Miro Thorževski je razvil mladinski prapor.«

»Mladina novomeške občine je kritično ocenila svoje delo.«

»Več pozornosti posvetiti delu mladine.«

Miro Thorževski je pred razvitjem spregovoril:

Težka in naporna je bila pot, ki so jo prehodili školjenci v časih velike revolucije. Po njihovi pot gre vsa naša mladina, ki se zaveda odgovornih nalog, ki so nadaljevanje začrtane poti v socialnem. Želim, da bi ta prapor stal vedno na čelu vseh zmag, ki jih dosega mladina naše občine. Izročam prapor občinskemu komiteju LMS Novo mesto.

Predsednik občinskega komiteja LMS Novo mesto Lado Saje je v svojem referatu kritično analiziral dosedanje delo mladine v novomeški občini. Mladina je svoje naloge dobro izvrševala, čeprav je maraktni naleteja na ovire. Viden je zlasti napredek pri delu mladine na vasi, ki je že našla oblike dejavnosti, ki jo privlačijo. Se večji uspehi bi bili doseženi, če bi bilo boljše sodelovanje med mladino in ostalimi organizacijami. Zato bo potrebno temu vprašanju posvetiti več pozornosti. Prav tako je šolska in delavska mladina razgibala svojo dejavnost, ki je prav lepo vidna nazvsem. Beseda mladih v naših podjetjih se že upošteva, prav tako mladinski predlogi pri upravljanju šole. Nova šolska reforma je med mladino vzbudila veliko zanimanje in mladina se zaveda, da ima pri uresničevanju ciljev nove šolske reforme zelo važno vlogo.

Na vseh akcijah, pri katerih je sodelovala mladina, so bili doseženi lepi uspehi. Mladina občine je dala na zvezno delovno akcijo sama eno brigado, sodelovala je pri občinskih delovnih akcijah, tekmovala v predkongresnem tekmovanju in dosegla v okraju drugo mesto, priredila je vrsto manifestacij in uspešno sodelovala pri prireditvah, ki so jih organizirale druge organizacije. Špici naša

»Mladina je na konferenci izjavila, da želi, da se njenemu delu poveča več pozornosti. Res je, da je bilo na konferenco povabljenih precej zastopnikov ostalih organizacij, ki bi se lahko seznanili s delom mladine, toda odziv je bil majhen. Vsi vemo, da ni organizacije, ki ne bi bila zainteresirana, da bi v svoje vrste vključila čim več mladine. Kako to, da se potem ne zanimamo, kaj je mladina delala in kaj bo delala?«

Zastopniki posameznih organizacij bi lahko s svojim sodelovanjem v razpravi prikazali pomen in namen svoje organizacije in s tem bi se lahko zagotovili dotok mladih. Tako bodo pa spet »tarnjanje nekaterih, da ni dovolj priroka mladine, seveda, če je ne navdušimo.

Ta dobrnamerna kritika naj pade na lahko s svojim sodelovanjem v razpravi prikazali pomen in namen svoje organizacije in s tem bi se lahko zagotovili dotok mladih. Tako bodo pa spet »tarnjanje nekaterih, da ni dovolj priroka mladine, seveda, če je ne navdušimo.

Zaključki mladinske konference jamčijo, da bo mladina v občini Novo mesto imela veliko možnosti, da razgiblje dejavnost na vseh področjih in s tem bo veliko pripisala k razviritvi dejavnosti na vasi, v šolah in tovarnah.

Konferenca je izvolila nov 28-članski plenium, za predsednika ponovno Ladota Sajeta, za sekretarja pa Toneta Remsa.

»KONUS«
USNJARSKI KOMBINAT
SLOVENSKE KONJICE

želi srečno novo leto in priporoča svoje izdelke!

300.000 din — šoli v Brestanici!

Na nedavnem žrebanju donarne loterije okrajnega odbora Ljudske tehnike v Novem mestu je zadela prvo premijo 300.000 dinarjev srečka ki jo je kupil kolektiv Elektrarne Brestanica. Pred dnevi so tovariši iz elektrarne prijetno presenetili brestanško osnovno šolo, ko so ji poklonili celoten znesek; s 300 tisoč dinarji bo šola opremila delavnico za tehnično vzgojo. Mladina v Brestanici se za darilo prisrečno zahvaljuje!

Drugo premijo (200.000 din) je zadela srečka, ki jo je kupil občinski odbor LT v Trebnjem, tretjo premijo pa je zreb naklonil kolektiv trg. podjetja Zelenina v Novem mestu (100.000 dinarjev), ki je od tega podaril 20.000 din občinskemu odboru LT v Novem mestu.

Potrošnikom nudimo veliko izbiro raznovrstnega blaga po zmernih cenah!

TRGOVINA »PRESKRBA«

MIRNA PEČ

želi vso srečo v letu 1960 vsem svojim odjemalcem in dobaviteljem, kakor tudi vsem Mirnopenčanom!

GRADBENO PODJETJE

sava

VIDEM-KRŠKO

s stranskimi obrati: mizarstvo, cementnine in teracerstvo, čestita vsem svojim strankam in investitorjem, kakor tudi prebivalstvu Spodnjega Posavja in jim želi srečno novo leto!

Mavrica šestnajste pomladi

mi je prva segla v roko in mi ponudila sladkorek.

»PA PRAV RES V SKOPLJE, FANT?«

Vrtnimo se le za nekaj let nazaj. Recimo, sedem ali osem. To res ni veliko, kajne? Krive in jamaste ulice, ki so se širile na vse strani kot onemogle starčevske roke, svetilniki z mežikajočimi lučmi in na vsakem koraku majhne, zakajene kavarne — takšno je bilo mogoče prvo srečanje s Skopljem. Prvo srečanje z mestom, ki je tedaj imelo dve »glavni« ulici, en večji hotel in tri kino dvorane. Njegovo pravo središče je bilo še vedno na drugi strani Vardarja, na tisti, od koder je mesto črpalo svoje življenjske sokove čez šest sto let. Kamniti most je bil glavna srčna žila, ki je spajala kolodvor na eni strani reke s čaršijo na drugi strani. In tu, v čaršiji, v njenih delavniceah, na ulicah s turškimi tlakom, na nepokritih stojnicah in zraven prinešenih miz, ki so nadomestile advokatske pisarne na trgu pred džamijo, poleg trgovinic, od koder je dišalo pečeno meso — tu se je spalepa poznanstva in prodajne pogodbe, tu so ljudje z drhtečimi rokami odvijali noga-vice, v katerih je ta ali oni imel vse svoje premoženje, tu je živelo eno mesto. Življenje onega drugega mesta pa je bilo povezano s kavarnami, kjer so točili bledikasto žganje, kjer so bile mize pokrite s šarastimi prti, kjer so natakarij vsakega ogovarjali po imenu in namakali prst v ljuho, da so laže nesli krožnik...

Tedaj so se v okviru njegove sive panorame šele začeli kazati obrisi temelja nečesa novega, nečesa, kar je neizogibno moralo priti. In to danes niso le številni bloki zgradb, novi mostovi in hoteli, to niso le bleščeti reklamni panoji nad trgovinami in restavracijami, v katerih igrajo metronom aparati, to ni niti hrum malone četr-

Makedonske podobe

milijonskega mesta — to je nekaj, česar ni mogoče zajeti z besedami. To »nekaj« je treba videti. In poskusiti primerjati s časom, ko me je konduktier z zaskrbljenim obrazom vprašal: »Pa čemu, mladi fant, potujete ravno v Skoplje?«

Sedem ali osem let res ni veliko. Po naših merilih ne. V današnjem Skoplju je »o razdobje prerazlo v simbol nekega davno minulega časa.

»TAKA JE MENDA TA NASHA DOBA«

Barve svetlih pročelij, izgajenega asfalta in na novo tlakovanih ulic, ognjenvite barve avtobusov s kromiranimi črkami firme »11. oktober«, mladost, ki ne pozna dimlj, zar in feredž, vonj tovarniških dimnikov, ki razširja nosnice — vse to hiti mimo nas s hitrostjo 90 kilometrov na uro. Pustili smo za seboj Katlanovsko banjo pa vasi, polne na motovce nanizane tobaka, dolino večno nemirnega Vardarja.

»No, prav, prav; ujezil sem se le tako, striček v skrbi zate...«

Starac je z drhtečo roko še dolgo mahal za nami. Bilo je, kakor da nam pošilja svoj pozdrav neki čas, ki zginja za vedno...

Nasprotja, nasprotja na slahernem koraku, na vsakem metru. Spominjam se: sedel sem na vrtu restavracije vinarne v Demir Kapiji. Soparna poletna noč. Gosti, hrupni in veseli, venomer kličejo novo liver gostega kavadararskega vina. Za neko mizo sedi skupina brigadirjev. To je njihov zadnji sestanek pred odhodom na svoje domove. Tudi ti so ponovno poklicali natakarja in eden vpraša: »Tovariši, ali smemo razbiti kozarec za slovo?« Natakar je zmeden. Ne ve, kaj bi odgovoril. Saj je prvič v njegovi službi, da ga gost vpraša, če sme razbiti kozarec!

Dovolji jim je. In sam plačal tri razbite kozarce.

Ko so prišle na traso študentske in srednješolske brigade, se je zgodilo ne enkrat, da so prihajali ljudje iz vasi in jih prosili nasvetov. Studentje so jih obiskovali in jim razlagali najnovjše agrotehnične ukrepe. Večkrat so tudi pokazali, kako je treba storiti to ali ono. Niso bili le svetovalci, temveč tudi delavci: žanjci, obiralsci bombaza ali tobaka, hodili so z vrečami krhat koruzo in tako dalje.

Sofer je rekel kakor sam zase: »Taka je menda ta naša doba.«

Zadnji kubik betona in asfaltne mase je vgrajen v veliko belo cesto na kraju, kjer Vardar v sponadu z demirkapijsko sotesko venča svoje svetlozelene valove s penasto krono.

Prihodnje leto bo tukaj mladost nadaljevala svoje delo. Ko bodo zacveteli prvi regrati, se bo po Makedoniji razsula mavrica barv njene šestnajste pomladi.

»Hej, stari,« se jezi sofer. »Kar po cesti? In kaj bi bilo, če bi te ne bil zagledal ali pa da sem te tako mimogrede malo trčil, a? Ne veš, da je po cesti prepovedano...«

»Vem, sinko, vem. Pa vidiš, čiko si ni mogel kaj, da bi enkrat ne šel po tej preprogi do Demir Kapije. Oprosti mi, starcu, sinko, ne bodi hud. Pusti me, da ustrežem želji. Saj sam veš, da čiko doslej kaj takega ni mogel videti. Ne srdi se name...«

Soferja je zmedlo, bilo mu je žal starega moža, ganilo ga je, kar je dejal.

»Vem, sinko, vem. Pa vidiš, čiko si ni mogel kaj, da bi enkrat ne šel po tej preprogi do Demir Kapije. Oprosti mi, starcu, sinko, ne bodi hud. Pusti me, da ustrežem želji. Saj sam veš, da čiko doslej kaj takega ni mogel videti. Ne srdi se name...«

Soferja je zmedlo, bilo mu je žal starega moža, ganilo ga je, kar je dejal.

»Vem, sinko, vem. Pa vidiš, čiko si ni mogel kaj, da bi enkrat ne šel po tej preprogi do Demir Kapije. Oprosti mi, starcu, sinko, ne bodi hud. Pusti me, da ustrežem želji. Saj sam veš, da čiko doslej kaj takega ni mogel videti. Ne srdi se name...«

Soferja je zmedlo, bilo mu je žal starega moža, ganilo ga je, kar je dejal.

»Vem, sinko, vem. Pa vidiš, čiko si ni mogel kaj, da bi enkrat ne šel po tej preprogi do Demir Kapije. Oprosti mi, starcu, sinko, ne bodi hud. Pusti me, da ustrežem želji. Saj sam veš, da čiko doslej kaj takega ni mogel videti. Ne srdi se name...«

»Vem, sinko, vem. Pa vidiš, čiko si ni mogel kaj, da bi enkrat ne šel po tej preprogi do Demir Kapije. Oprosti mi, starcu, sinko, ne bodi hud. Pusti me, da ustrežem želji. Saj sam veš, da čiko doslej kaj takega ni mogel videti. Ne srdi se name...«

»Vem, sinko, vem. Pa vidiš, čiko si ni mogel kaj, da bi enkrat ne šel po tej preprogi do Demir Kapije. Oprosti mi, starcu, sinko, ne bodi hud. Pusti me, da ustrežem želji. Saj sam veš, da čiko doslej kaj takega ni mogel videti. Ne srdi se name...«

»Vem, sinko, vem. Pa vidiš, čiko si ni mogel kaj, da bi enkrat ne šel po tej preprogi do Demir Kapije. Oprosti mi, starcu, sinko, ne bodi hud. Pusti me, da ustrežem želji. Saj sam veš, da čiko doslej kaj takega ni mogel videti. Ne srdi se name...«

»Vem, sinko, vem. Pa vidiš, čiko si ni mogel kaj, da bi enkrat ne šel po tej preprogi do Demir Kapije. Oprosti mi, starcu, sinko, ne bodi hud. Pusti me, da ustrežem želji. Saj sam veš, da čiko doslej kaj takega ni mogel videti. Ne srdi se name...«

»Vem, sinko, vem. Pa vidiš, čiko si ni mogel kaj, da bi enkrat ne šel po tej preprogi do Demir Kapije. Oprosti mi, starcu, sinko, ne bodi hud. Pusti me, da ustrežem želji. Saj sam veš, da čiko doslej kaj takega ni mogel videti. Ne srdi se name...«

»Vem, sinko, vem. Pa vidiš, čiko si ni mogel kaj, da bi enkrat ne šel po tej preprogi do Demir Kapije. Oprosti mi, starcu, sinko, ne bodi hud. Pusti me, da ustrežem želji. Saj sam veš, da čiko doslej kaj takega ni mogel videti. Ne srdi se name...«

»Vem, sinko, vem. Pa vidiš, čiko si ni mogel kaj, da bi enkrat ne šel po tej preprogi do Demir Kapije. Oprosti mi, starcu, sinko, ne bodi hud. Pusti me, da ustrežem želji. Saj sam veš, da čiko doslej kaj takega ni mogel videti. Ne srdi se name...«

»Vem, sinko, vem. Pa vidiš, čiko si ni mogel kaj, da bi enkrat ne šel po tej preprogi do Demir Kapije. Oprosti mi, starcu, sinko, ne bodi hud. Pusti me, da ustrežem želji. Saj sam veš, da čiko doslej kaj takega ni mogel videti. Ne srdi se name...«

»Vem, sinko, vem. Pa vidiš, čiko si ni mogel kaj, da bi enkrat ne šel po tej preprogi do Demir Kapije. Oprosti mi, starcu, sinko, ne bodi hud. Pusti me, da ustrežem želji. Saj sam veš, da čiko doslej kaj takega ni mogel videti. Ne srdi se name...«

»Vem, sinko, vem. Pa vidiš, čiko si ni mogel kaj, da bi enkrat ne šel po tej preprogi do Demir Kapije. Oprosti mi, starcu, sinko, ne bodi hud. Pusti me, da ustrežem želji. Saj sam veš, da čiko doslej kaj takega ni mogel videti. Ne srdi se name...«

»Vem, sinko, vem. Pa vidiš, čiko si ni mogel kaj, da bi enkrat ne šel po tej preprogi do Demir Kapije. Oprosti mi, starcu, sinko, ne bodi hud. Pusti me, da ustrežem želji. Saj sam veš, da čiko doslej kaj takega ni mogel videti. Ne srdi se name...«

»Vem, sinko, vem. Pa vidiš, čiko si ni mogel kaj, da bi enkrat ne šel po tej preprogi do Demir Kapije. Oprosti mi, starcu, sinko, ne bodi hud. Pusti me, da ustrežem želji. Saj sam veš, da čiko doslej kaj takega ni mogel videti. Ne srdi se name...«

»Vem, sinko, vem. Pa vidiš, čiko si ni mogel kaj, da bi enkrat ne šel po tej preprogi do Demir Kapije. Oprosti mi, starcu, sinko, ne bodi hud. Pusti me, da ustrežem želji. Saj sam veš, da čiko doslej kaj takega ni mogel videti. Ne srdi se name...«

»Vem, sinko, vem. Pa vidiš, čiko si ni mogel kaj, da bi enkrat ne šel po tej preprogi do Demir Kapije. Oprosti mi, starcu, sinko, ne bodi hud. Pusti me, da ustrežem želji. Saj sam veš, da čiko doslej kaj takega ni mogel videti. Ne srdi se name...«

»Vem, sinko, vem. Pa vidiš, čiko si ni mogel kaj, da bi enkrat ne šel po tej preprogi do Demir Kapije. Oprosti mi, starcu, sinko, ne bodi hud. Pusti me, da ustrežem želji. Saj sam veš, da čiko doslej kaj takega ni mogel videti. Ne srdi se name...«

»Vem, sinko, vem. Pa vidiš, čiko si ni mogel kaj, da bi enkrat ne šel po tej preprogi do Demir Kapije. Oprosti mi, starcu, sinko, ne bodi hud. Pusti me, da ustrežem želji. Saj sam veš, da čiko doslej kaj takega ni mogel videti. Ne srdi se name...«

Spet nova delovna zmaga Tovar­na krmilnega kvasa v Vidmu-Krškem

Odprta je cesta Impoljca-Zavratec, ki je približala Bučko Sevnici za 7 km, razdalja med Novim mestom in Sevnico pa je skrajšana za 16 oziroma za 12 km

V nedeljo, 20. decembra, je bila slavnostno izročena prometna cesta Impoljca-Zavratec, ki se nadaljuje preko Brezovec, Radulj, Bučke in Škocjana do avtoceste. Otvoritev so prisostvovali iz Novega mesta podpredsednik OLO Viktor Zupančič, inž. Rajič, Stane Smit ter Pius Zuzek, šef okrajne cestne uprave Novo mesto. Od drugih predstavnikov so se otvoritve udeležili še predstavniki GG Brežice, Občinskega komiteja ZK Brežice, predsednik ObLO Sevnica Karel Kolman in sekretar Obč. komiteja ZK Miro Gošnik. Navzoč je bil tudi direktor Uprave za gozdarstvo LRS, tov. inž. Lojze Funkl.

medtem ko je od Zavratca do Radulj bila cesta gotova že lani. Cesta ni pomembna samo kot nova prometna žila skozi kraje, ki so imeli do sedaj zelo slabe zveze z najvažnejšimi komunikacijami, temveč še bolj kot najkrajša pot za znane lesne zaloge do industrije. S to cesto bo samo pri prevo-

Studenca pa za 12 kilometrov. Mislimi pa moramo tudi na koristi, ki jih bodo od te ceste imeli prebivalci vseh teh območij.

V svojem poročilu je inženir Seničar povedal, da je cesta široka 4 metre in sposobna za najtežji tovorni promet s prikolicami.

milijonov dinarjev, projektiral pa jo je pokojni inž. Tone Setinc s tehnikom Dolinskom.

Večino del je opravila skupina cestnih delavcev iz Like, veliko pa so za voznjaki, brezplačni odstopom gradbenih parcel in drugimi uslugami prispevali tudi okoliški kmetje. Mnogo pohvalnih besed smo slišali tudi od direktorju GPZ, tov. Venedeljnu Ficku, ki ima pri cesti znatne zasluge. Omenjenih je bilo še več zaslužnih tovarišev, ki so ta lepi prometni objekt pomagali graditi.

Pozdrav Dolenjcem

Ivan Štampfelj, Jože Lamovek, Leopold Grm, Ivan Jalovec, Vid Varjačič, Adolf Zidar in Janez Pangeršič, vojaki iz Bosilgrada, pozdravljajo vse naročnike in bralce Dolenjskega lista, zlasti pa mladino, kateri želijo v prihodnjem letu mnogo uspehov.

Delavski svet tovarne celuloze in papirja »Djuro Salaj« Vidmu-Krško je na svoji redni seji pregledal elaborat za izgradnjo obrata krmilnega kvasa in ga nato predložil v potrditev. V Vidmu-Krškem bodo delali krmilni kvas iz sulfite lužine, katere odteče dnevno v Savo 800 m³, ali letno okrog 251.000 m³. Iz te lužine bodo lahko na leto izdelali 2640 ton krmilnega kvasa. 1 m³ sulfite lužine vsebuje 20 kg sladkorja, ki gre po sedanjem celuloznem postopku neizkoriščena v Savo. Ta sladkor je osnovna surovina za proizvodnjo vseh vrst kvasa, ki vsebuje okrog 50 odst. beljakovin in razne vitamine, predvsem B.

V Jugoslaviji trenutno ni niti ene tovarne krmilnega kvasa, izdelani so pa že projekti za Zrenjanin, Belje, Banjo Luko, Prijedor in Vidmu-Krško. Naštete tovarne bodo izdelale na leto od 1.500 do 6.000 ton krmil-

nega kvasa, medtem ko bodo v Vidmu-Krškem izdelali 2.460 ton. Ves krmilni kvas, ki ga bodo izdelali v Vidmu-Krškem, bo prevzela tovarna močnih krmil v Ljubljani in še šest drugih obratov v Sloveniji.

Potrebe po krmilnem kvasu so v Jugoslaviji zelo velike. Če pogledamo perspektivni razvoj kmetijstva, lahko vidimo, da daje veliko prednost razvoju živinoreje. Da se bo ta plan uresničil, je treba zagotoviti hrano za naglo rast živine, se pravi beljakovinsato hrano. Za to je najboljši krmilni kvas, ki vsebuje 50 odstotkov beljakovin.

Investitor za gradnjo tovarne krmilnega kvasa bo tovarna celuloze in papirja »Djuro Salaj« Vidmu-Krško. Predračunska vrednost investicij znaša skupaj 674.257.000 dinarjev; od tega bo investirala tovarna sama okrog 251 milijonov dinarjev.

Da bodo to tovarno gradili v Vidmu-Krškem so se odločili zato, ker bodo zelo nizki stroški proizvodnje, saj bo zgrajena v neposredni bližini sedanje tovarne sulfite celuloze. Predvidena investicija je visoko rentabilna, saj se bo izplačala zaradi povečanega dohodka že v dobrih petih letih. To delo bodo opravili v dvajsetih mesecih po odobrenju investicijskih sredstev.

Z izgradnjo nove tovarne bodo zagotovili izkoriščanje sladkorja iz sulfite lužine, ki zdaj propada, hkrati pa bodo neutilizirali lužino, ki kal reko Savo in uničuje ribe. Iz odpadnih snovi bodo proizvajali visoko vredni krmilni kvas, s katerim bodo pospešili živinorejo, sposobili bodo pa tudi novo delovno silo s tega področja.

Pred otvoritvijo nove ceste

zih lesa dosežen letni prihodek 3.750.000 dinarjev v primeru s prejšnjo cesto. Razen tega je tehnično znatno lažja, saj ima maksimalni vzpon 7% brez protipadcev. Ta cesta je približala Bučko občinskemu centru za 7 km, razdalja med Sevnico in Novim mestom pa se je skrajšala proti obvozu preko Krškega za 16, preko

Se nekaj besed o izvajalcu in investitorju. Za novo cesto od Save do Radulj je bilo do sedaj porabljenih nekaj nad 48

Novoletni pozdrav

vsem sorodnikom, znancem in prijateljem pošiljajo vojaki z Reke: Franc Miklavž, Ludvik Macej, Mirko Štampfelj in Alojz Grabek.

Pozdrav novomeški IMV

Vse delavce Industrije motornih vozil v Novem mestu lepo pozdravim in jim želim mnogo uspehov v letu 1960. Posebej pa pošiljam iskrene novoletne čestitke mami, bratu in sestri! — Jože Klemenčič, vojak iz Kolašinskega.

Čestitka iz Sarajeva

Upravi, bralcem našega lista, dragotniški in žužemberški mladini kakor tudi staršem, sestram, bratcem in vsem, ki se jih spominjamo, želimo srečno novo leto! — Jože Lončar in Toni Jesih.

Seja predsedstva okrajnega odbora SZDL

22. decembra je bila seja predsedstva okr. odbora Socialistične zveze, na kateri so se poročili inž. Vilme Pirkovič pomenili o reorganizaciji državn. ne uprave v okraju (o tem sklepa danes tudi OLO Novo mesto v skupni seji svojih zborov v Novem mestu). Razen tega so na seji razpravljali o kadrovskih vprašanjih v drž. upravi, o problemu založništva v okraju in o nekaterih drugih tekočih problemih.

Kako poteka točkovanje

Kot smo že poročali, so tudi v našem okraju pričeli s točkanjem stanovanj 11. decembra. Skupno bo v okraju treba popisati nad deset tisoč najemniških in lastniških stanovanj. Po podatkih, ki smo jih dobili v četrtak 24. decembra na okraju, je stanje po občinah naslednje:

V novomeški občini so do 22. decembra ocenili 1800 stanovanj od skupnega števila 2909, v breziški občini pa prav tako do 22. t. m. 1125 stanovanj od 1484, v trebanjski pa od istega dne 722 od 1152. Po podatkih, ki so jih občinski ljudski od-

bori poslali okraju 24. t. m., je bilo v občini Metlika od 388 ocenjenih že 327 stanovanj, v občini Senovo od 633 že 570 in v občini Sevnica od 620 že 413. Iz občine Črnomelj so nazadnje poročali 18. t. m. Takrat so imeli od 802 stanovanja ocenjenih 300. Občina Žužemberk je 21. t. m. sporočila, da je od 180 ocenila že 126 stanovanj. Najslabša je v poročanju občina Vidmu-Krško, ki je poslala zadnje sporočilo 17. t. m. Takrat so imeli od 1185 stanovanj že 420 ocenjenih.

Po teh poročilih je bilo doslej v okraju od deset tisoč stano-

vanj ocenjenih že nad 5800 stanovanj. Verjetno je število ocenjenih stanovanj že večje.

Dve črnomaljski

Črnomaljski hotel raste. Belo-kranjsko gradbeno podjetje je že dozdalo novo nadstropje na nekdanjem domu JLA. Pisali smo že, da bodo v stavbi uredili hotel, ki je v Črnomlju močno potreben. Ko bo ta številka izšla, bo streha že pokrita, če le vreme ne bo med tem preveč nagajalo.

Beneška žrpalca pri železniški postaji že kaže svoje oblike. Dolgo so se delavci mučili z izkopom jam za benecinske rezervoarje, ker so našli na kamen. Ko je bilo to gotovo, je stavba zrastle kakor preko noči. Če za zima mila, bodo lahko notranja dela opravljali nemoteno naprej.

Pozdrav iz Smedereva

Marjan Drganec, Lado Jordan in Zdenko Koletič, vojaki iz Smedereva, tople pozdravljajo za novo leto svoje starše, prijatelje in znance.

V sredo, 23. decembra, je bil na Okrajnem sindikalnem svetu v Novem mestu strokovni posvet s predstavniki osmih večjih podjetij, na katerem so se pogovorili o uvažanju nagrajevanja po učinku v vseh večjih podjetjih našega okraja. V ta namen bodo za izmenjavo izkušenj organizirali tridnevni seminar v Dolenjskih Toplicah. Na seminarju, ki bo od 18. do 20. januarja, bo izmenjalo svoje izkušnje o nagrajevanju po učinku okoli 30 podjetij.

V četrtak je bilo v Metliki posvetovanje predsednikov in tajnikov sindikalnih podružnic metliške občine. Na posvetovanju so se pogovorili o pripravi na letne skupščine sindikalnih podružnic, o prihodnjih akcijskih programih in o kadrovskih vprašanjih. Podobna posvetovanja so bila tudi v drugih občinah našega okraja. O teh problemih so pred nedavnim razpravljali tudi na razširjenih plenulnih občinskih sindikalnih svetov.

V Žužemberku je bila v nedeljo seja predsedstva občinskega odbora SZDL in predsednikov, tajnikov ter blaginikov osnovnih organizacij SZDL. Na seji so se med drugim pogovorili o evidenci članstva, ki doslej ni bila najbolje urejena.

Okrajni zavod za napredek gospodinjstva v Novem mestu je organiziral že vrsto tečajev. Trenutno je tudi v Birni vasi trimesečni gospodinjstvi tečaj, ki ga obiskuje 28 gospodinj. Razen gospodinjstva poučujejo tudi vrtinarstvo, krojenje in šivanje ter poslušajo predavanja o zdravstvu. V januarju bo okrajni zavod pripravil tečaj za pridobitev kvalifikacij za kuharice v obratih družbene prehrane. Za poučevanje gospodinjstvenega pouka v šolah bo organiziral posvetovanje s šolskimi kolektivi. Gospodinjstvi tečaj se bo pričel 4. januarja tudi v novourejenih prostorih gospodinjstvenega centra v Trebnjem. Tu bo dobila prostora tudi šolska kuhinja, uređila pa bodo še učilnice za gospodinjstvi pouk. Poseben tečaj bodo v januarju organizirale žene zadržnice pri Kmetijski zadrugi Mirna. Tečaj na Mirni bo predvsem za kmečke gospodinjke.

V Trebnjem je bila v nedeljo seja občinskega komiteja ZKS, na kateri so se pogovorili o nalogah Zveze komunistov pri ureditvi socializirane politike na vasi ip. o povečanju kmetijske proizvodnje.

Ocenjevali smo pri ...

— Dobro jutro, mamica. Vase stanovanje sva prišla popisati...

— Prosila bi, če bi hoteli priti popoldne, ko bo brat doma. Rekel je, da bi bil rad zraven.

— No, bova šla pa najprej kam drugam. — se je vdal popisovalec.

Zavila sva proti naslednji hiši in vstopila pri prvih vratih.

... podnajemnici ...

— Ste lastnica?

— Ne.

— Najemnica ali podnajemnica?

— Ne vem. Pri popisovanju pa naj bo poleg gospodinja. Veste, je precej sitna.

Gospodinja je še spala, zato smo začeli kar sami.

— Kuhinja in spalnica hkrati, toliko in toliko krat toliko in toliko je 19 kvadratnih metrov. Skupni prostori v kleti 1 točka. Pralnica?

— Operem pa lahko samo kakšno malenkost, ker mi ostalega perila gospodinja tukaj ne pusti prati. Pozimi, ko začne zmrzovati, bo tudi vodo zaprla.

— Torej nič. Stene gladke...

— ... a vlažne, — je dodala stanovalka.

— Skupaj 70 točk, manj 4 za vlažnost in 15 zato, ker je zgrajba stara. Ostane 51 točk.

— Koliko bom plačevala po novem? Zdaj plačujem 2000 na mesec. Vsaj približno bi rada vedela.

— Ne vem, — se je skušal popisovalec izmakniti, potem pa je popustil. Tako okoli 700 dinarjev.

— Kako bo pa naša gospa potem živela?

— Vam je ni treba živeti. Če ne bo imela primernih dohodkov, bo zanj poskrbelo socialno zavarovanje.

In sva se poslovila.

... lastnici ...

— Spodaj sva že ocenila.

— Pa kar brez mene. Vsaj poklicala bi me.

— Saj sva vas klicala, pa niste prišli.

— Sem slišala, pa se nisem mogla tako hitro obleči.

— Potem bi se pa vsaj oglašila, da bi vedeli, če ste še živi.

Utaborili smo se v kuhinji. Gospodinja je spet začela:

— Pa ste upoštevali, da je stavba vlažna?

— Sva.

Med popisovanjem je vstopil v kuhinjo še en popisovalec. Ko je videl, da sva popisala stanovanje podnajemnice, je začel dokazovati popisovalcu, da podnajemniških stanovanj ni treba popisovati.

— Nekaj časa sta drug drugemu dokazovala, kdo ima prav, končno pa je obveljala beseda zadnjega. Tako sva morala prostore podnajemnice pripisati k prostorom lastnice.

Ko je bilo vse popisano, je pripomnila lastnica:

— Kaj pa to kaj velja, ko sin še banko plačuje, jaz pa davke.

Ko smo ji pojasnili, da ne, je podpisala.

... in najemnici ...

— Vi ste komisija? — je vprašala najemnica.

— Da.

Dobila sva prostor pri mizi, lastnici pa je ponudila prostor na divanu. Lastnica se je zahvalila, a ni sedla. Stala je za najinimi hrbiti in gledala vsako zapisano črko in število.

— Popisovalec je meril, zapisoval, računal, točkoval.

— Stanovanje je vlažno. Vsa obleka mi je splešnila, — je povedala najemnica in zavzela nasprotje gospodinjki držo kot Napoleon, ko je šel na Rusijo. Gospodinja je v držki Napoleona, ki se vrača iz Rusije, molčala ...

Še in še

smo slišali pripomb:

— Ja neču da potpišem, kad nema lusteru a sobi, je dejal nekdo, ki je mislil, da mora biti njegova soba opremljena z »lusteri« kot cerkev.

— Ja neču, da potpišem, kad mi tavan curi, — je pripomnil drugi.

Pri tretji hiši so hoteli biti vsi lastniki, nihče pa podnajemnik. Komisija je imela s tem stanovanjem več dela kot z desetimi drugimi, kljub temu pa stvar še ni rešena.

V večini primerov pa je popisovanje potekalo v redu. Stanovanci so priskočili popisovalcu na pomoč in s skupnimi močmi je bilo delo hitro opravljeno. Videli in spoznali so, da gre za resno zadevo.

J. P.

KMETIJSKA ZADRUGA

STUDENEC pri Sevnici

ZELI SREČNO NOVO LETO VSEM ZADRUŽNIKOM, SVOJIM POSLOVNIM PRIJATELJEM IN CENJENIM STRANKAM!

SVOJIM ČLANOM, KOOPERANTOM, POSLOVNIM PRIJATELJEM IN ODJEMALCEM ISKRENO ČESTITA ZA NOVO LETO

KMETIJSKA ZADRUGA

Mirna peč

UPRAVA, UPRAVNI ODBOR IN KOLEKTIV

Splošne bolnišnice Novo mesto

Želijo v prihodnjem letu vsem delovnim ljudem naše domovine, zlasti pa prebivalcem novomeškega okraja, srečno novo leto!

Avtopromet - tuzemska špedicija

»Gorjanci«

NOVO MESTO SEDEŽ STRAZA

OBVESTILO

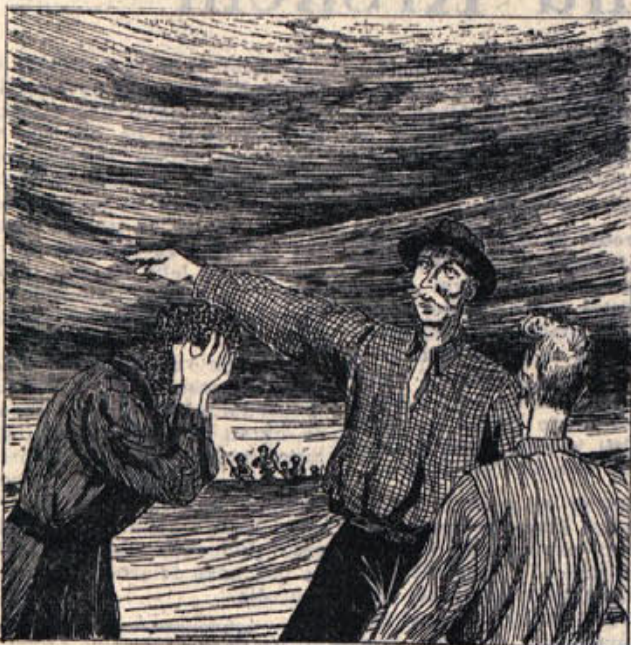
Obveščamo cenjene potnike, da bo začel voziti avtobus na novi avtobusni prog NOVO MESTO-SMARJEŠKE TOPLICE-MOKRONOG-SENTRUPERT-TREBNJE-LJUBLJANA po naslednjem voznem redu:

Odhod	6.45	NOVO MESTO	Prihod	16.10
	7.10	SMARJEŠKE TOPLICE		15.49
	7.45	MOKRONOG		15.15
	7.59	SENTRUPERT		15.04
	8.25	TREBNJE		14.40
Prihod	9.25	LJUBLJANA	Odhod	13.45

Avtobus je začel voziti večeraj, 28. decembra 1959. — Avtobus je ogrevan.

NEPOKORJENI BREGOVI

PIŠE: Milan Bašković RIŠE: Miha Cetin

41. Od nekod sta jokaje pritekla mati in mali Janez. »Kaj bo, kaj bo — zaigajoj!« je tarnala mati in vila roke v obupu. — »Ondesite iz hiše kar se da, pa skozi zadnja vrata v gozd!« je zapovedal Mohor, sam pa stopil v hlev. Zeleni vojaki so medtem že pridli na dvorišče.

42. Htel je odvezovat živino. Voli so se obojavljali, pa jih je navezal na vrv in vlek skozi vrata ven. Pritlikavi Kalabrežan je imel v eni roki kuro, v drugi pa šop gorečega dračja, ki ga je potiskal v slamnato streho skednja. Drugi pa je z gorečim otopom slame izginil v hišo.

43. Mohor je onemel. Skedenj je bil hipoma v plamenih. V hiši je zaprasketal. Znašel se je pred laškimi oficirjem. Ta je pokazal na vole in nekaj zapovedal drhali. Mohor je bolj slutil kot razumel povelje. Dva vojaka sta priskočila in zgrabila za vrv. Sunil ju je od sebe, da sta se zavalila po gnoju.

44. Izza hiše je pritekla Janez in se oklenil očeta. »Vzemi vole in beži!« Janez je zgrabil vrv in se pogzal z volmi preko dvorišča. Lah pa so skočili v Mohorja in zavitehi puška kopita. Odskočili je in v hipu je imel v rokah vile, ki so šlele ob hlevu. Za korak se je umaknil in zamahnil.

Šopek domovine

Ob izseljenskem koledarju za 1960

Slovenska izseljenska Matica je poslala bralcem na tujem in doma SLOVENSKI IZSELJENSKI KOLEDAR za leto 1960. Brez pomislekov lahko rečemo, da je to najlepši in najbolj reprezentančni slovenski koledar tudi za nas doma, čeprav je prvenstveno namenjen vsem tistim članom naše velike slovenske družine, ki so raztrojeni po tujih deželah in krajih — našim izseljencem. Ta koledar kar lahko in poetično primerjamo skrbno naberanemu in v vseh barvah skladno ubranemu šopku, ki jim ga domovina pošilja za svoj pozdrav in novoletni dar.

Koledar Izseljenske matice je reprezentančen že po svojem obsegu (260 strani), po moderni, prijetni in estetski zunanji opremljeni (Jože Ciuha), po slikah in vinjetah v koledarskem delu (Ivo Subic), ki predstavljajo hkrati s starimi teksti V. Valvasorja in Janeza Svetokriškega ne samo izredno prikupno, ampak tudi tehno novost v naši koledarstvi. Omeniti je treba odlične papir, na katerem pridejo številne fotografije do polnega izraza, pa tudi grafičari so pokazali lep uspeh svoje prizadevnosti. Kar zadeva vsebinski del, pa zaslužita priznanje obe urednici — Zima Vrčakaj-Holy in Mila Senkova, ki sta s smotno nabiro, izbiro in razvrstitvijo gradiva dali koledarju poteze in izraznost pravega slovenskega in izseljenskega koledarja.

Vsebinski del koledarja je izpolnilo okrog 60 avtorjev, nekaj iz domačega kraja, nekaj iz raznih dežel po svetu, kjer žive naši rojaki. Med temi avtorji so znana imena naših političnih, kulturnih in prostetnih delavcev, pesnikov, pripovednikov, slikarjev in drugih, kakor tudi članki izseljencev samih. Med razpravami so tehtni prispevki, ki bodo naše izseljence, ki so ponajveč pripadniki kmečkega in delavskega sloja, še posebno zanimali. To so članki o naših zunanje-političnih pridobitvah, o razvoju sodobnega kmetijstva pri nas, o delavskem samoupravljanju, industrijskem razvoju, družbenem napredku in podobno. Stevilni prispevki govore o lepota domače zemlje, o življenju naših izseljencev, o življenju koroških Slovencev in še in še. Posebno pozornost zaslužita fotoreportaži Novo v slovenskih krajih in iz Zgornejše Savinjske doline, pa tudi sploh je koledar razkošno posejan s fotografijami krajev in naših ljudi iz domovine in tujine. Vmes sta tudi dve barvni fotografski prilogi.

Preveč prostora bi zavzelo, če bi hoteli natančneje naštevati vsebino in vrednoto koledarja, te zlahka knjige Slovenske izseljenske Matice za leto 1960, s katero je Matica kaj najlepše pošila vsem našim dragim rojakom v tujem svetu.

Na policah naših izseljencev bo ta koledar zavzel častno mesto, kot dragocen kosček domovine, ki tako prizadevno in z ljubeznijo misli na svoje otroke po svetu, jih povezuje z rodnimi kraji in jim tudi v taki obliki, s tiskano in slikano besedo, ubira počete strune spominov in ponosa na staro domovino in razgrinja pred njimi njeno sedanje življenje in rast. Nič manj dragocen in ljub do ta koledar tudi našim ljudem doma. Ni samo šopek pozdravov domovine, je tudi »iz srčne ljubezni« stekana vez med izseljenci in nami.

V tem je njegov najtehtnejši namen in pomen.

Urugi rojaki v tujini!

Spet se je obrnilo leto in znova Vam želi tudi Vaš Dolenjski list vso srečo, kar največ zdravja, zadovoljstva in novih uspehov pri vsem Vašem delu! Kakor doslej, tako se bo naš domači časopis tudi vnaprej trudil, da boste kar najbolje obveščeni o delu in napredku na domači grudi. V pisani in slikani besedi Vas bo sproti seznanjal z vsem, kar Vam je drago in ljubo in na kar ste privežani s toplim spominom svoje mladosti.

Ko Vam pošiljamo lepe novoletne pozdrave, Vam hkrati sporočamo, da ostane naročnina za leto 1960 nespremenjena: celoletna naročnina znaša 4 ameriške dolarje oz. 1200 dinarjev; kdor pošilja v gotovini ali s čeki druge valute, naj sam preračuna, da bo njihova vrednost odgovarjala 4 ameriškim dolarjem.

Prosimo Vas, da obnovite naročnino za leto 1960, v katerem bo naš časopis proslavil že desetletnico svojega izhajanja. Hvaležni Vam bomo za Vaša pisma, poslani denar in za čeke, pri branju domačega lista pa Vam tudi tokrat želimo kar največ veselja in lepih spominov na stare kraje!

Lepo Vas pozdravljata na vseh kontinentih in v vseh državah, kamor prihaja naš list,

UREDNIŠTVO IN UPRAVA DOLENJSKEGA LISTA

Bodočnost kmečke mladine je v prerojeni, bogati vasi

21. decembra so se v Novem mestu zbrali člani Okrajnega komiteja ZKS na razširjeno sejo, kjer so poslušali poročilo Tona Pira o uresničevanju socialistične politike na vasi, koreferat o kadrih v kmetijstvu pa je pripravil Franc Selinc. Razprava po konkretnih poročilih je bila vsestranska in plodna. Opozorila je predvsem, da je treba zlasti mladim ljudem več zaupati in z njimi več delati, mlademu rodu pa je prav

tako treba pokazati, da ima perspektive doma na vasi, seveda ne v revni in zaostali, nerazviti vasi. Napredek v kooperaciji, boljšem delu posestev in zadrug ter splošnem dvigu življenjske ravni podoželja mora biti izhodišče za aktivno delo komunistov in organizacij Socialistične zveze. »Nacionalnega reševanja« kmetijstva ne potrebujemo; zmaganje mora sila prepričevanja in otipljivih dokazov, da po starem ne pridemo nikamor na

prej. V zadruženih svetih, ženah in mladini ter v najnaprednejših kmetih moramo imeti oporo za uresničevanje vedno pogumnejših načrtov za preobrazbo naše vasi. Na seji so opozorili na izredno velik pomen kmetijskega šolstva ter na vlogo programov v teh šolah. Obsežna je bila tudi razprava o stanju gospodarjenja na državnih in zadruženih posestvih in o nalogah, ki čakajo komuniste, osnovne organizacije in občinske komiteje ZKS na tem področju.

Sklepi seje OK ZKS bodo objavljeni v našem tedniku.

Trgovsko podjetje na veliko in malo
»KRKA« Brežice
Želi srečno NOVO LETO vsem svojim strankam, dobaviteljem in prebivalcem Brežic!

V Belgiji je umrl Alojz Virant
ALOJZ VIRANT je mladostna leta preživel v rojstni vasi Polje pri Trzinu, nato pa je odšel za kruhom v Belgijo, ker doma ni mogel preživljati številne družine. Do smrti je kopal v belgijskih rudnikih, ki so mu že 15 let izpodkopavali zdravje in ga nazadnje ugonobili. Pred nedavnim je bil pokopan v Limburgu, čeravno si je vedno želel počivati v domači zemlji.

V domovini je bil večkrat na obisku in se ni mogel načuditi njenemu napredku. V prostem času je pokojnik rad bral

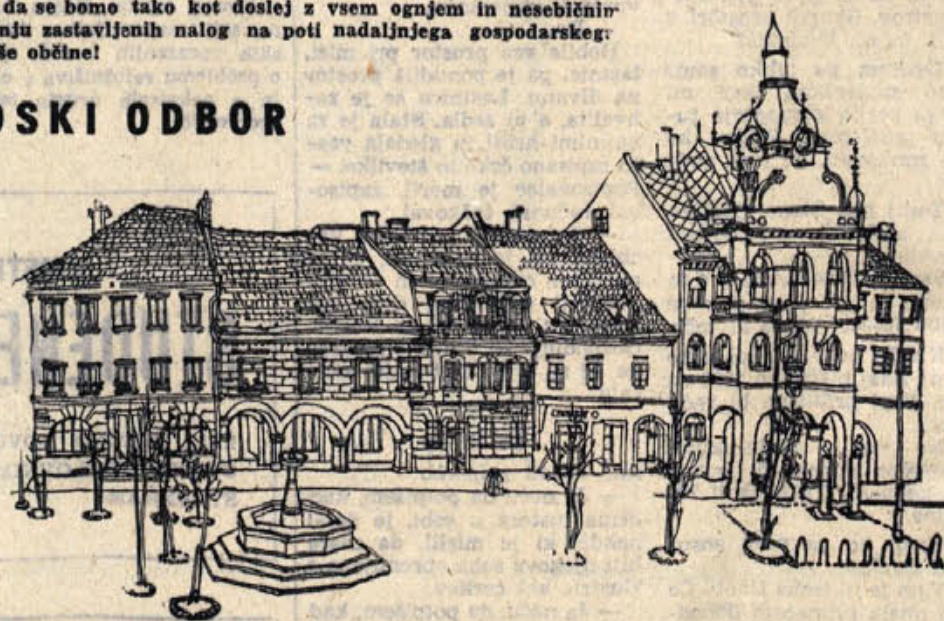
in pesništvo; tako je naš list iz leta 1957 objavil njegovo pesem Kdo iz tujine. Zavednega Slovenca se bodo spominjali še dolgo v njegovi rojstni vasi, kakor tudi rojaki v Belgiji!

Ob vstopu V LETO 1960 obljubljamo, da se bomo tako kot doslej z vsem ognjem in nesebičnim prizadevanjem trudili pri uresničevanju zastavljenih nalog na polju nadaljnega gospodarskega, političnega in kulturnega razvoja naše občine!

OBČINSKI LJUDSKI ODBOR Novo mesto

- OBČINSKI KOMITEJ ZKS
 - OBČINSKI KOMITEJ LMS
 - OBČINSKI ODBOR SZDL
 - OBČINSKI ODBOR ZB
- In ostale množične organizacije

Cestitamo občanom in članom za NOVO LETO in jim želimo tudi v priložnem letu vso srečo in mnogo uspehov pri delu!

IVO PIRKOVIČ:

Iz vojnega dnevnika

Podturn, 26. marca 1944.

V mirnem sončnem nedeljskem jutru z zanimanjem študiram Zwitterjev govor o naših bodočih mejah. Pozneje se dviga neprijetna burja in naravno zastre nebo. Po prostornem obzorju potuljirajo nemška letala.

V daljavi se budi zamolklo bobnenje. Bliža se kakor grozeče juljsko neurje. Izza Pogoreca se dvigajo trume letal kot bi jih bruhala gora, druga za drugo tri jate. V vsaki najštejejo po osemnajst avionov. Lete precej nizko, da kljub meglastemu ozračju dobro razločimo grupice po tri drobne križce. Tesno jim sledi novih trideset bombnikov, ki se že srečujejo s prvimi vračajočimi se trupami. Le-te plovejo zelo visoko, podobne temnim kosmom oblakov, ki so tako gosti, da v njih ne razloči oko posameznih letal.

V zraku zadržata težka strojnica. Izza grebenov hriba se vzpenja peta eskadra. Tudi v njej razločimo osemnajst ne-

znatnih križcev. Na nebu nad Sotesko besni zračna bitka. Vračajoči se roj spreminja smer, da bi se izognil napadalcu. Urejena gibanja na nebesnem svodu se zmedejo. Napadalec in napadanci se mešajo in zapletajo v kratke spopade. Od Soteske šine v hitrem letu nizko nad nami po dolini devet letal. Cigavi? Kdo bi razločil! Potem se zopet vse razkadi, kot varljiv privid v sanjah. Ves prizor je trajal komaj dvajset minut.

Toda že se vračajo nad nami novi roji, nekateri tako nizko, da zlahka razločimo po štirih motorjih na krilih letelce trdnjave. Potem nebo zopet onemi in izbrise vse sledove zračne bitke, vse nebesne gazi krilatih armad, ki so šle čez nas na neznano bojišče in se zopet vračale.

Tako dolga bombardiranja brez prestanka sovravnika v tem delu Evrope še ni doživel. Na našem nebu so bili Nemci proti zavezniškim brez moči. — Pozneje so prihajale novi-

ce, da so Angleži ta dan sestrelili v boju tri ali štiri nemške lovce. Dva letalca sta težko ranjena padla v naše roke. Povedala sta, da vedo, da so izgubljeni, pred koncem pa da hočejo prizadeti še kar največ škodo. Poslali so ju v našo bolnišnico.

Popoldne se samotni avion nad Poljanami. Daleč na vzhodu onkraj mesta se poredko oglašajo topovi. Šef angleškega vojnega odposlanstva, major Jones, je staval pet tisoč cigaret, da bo vojne do junija konec.

Ponedeljek, 27. marca 1944.

Ze ob sedmih zjutraj priteče gospodar z zlovesno novico: »Nemci prihajajo od dveh strani,« zaropota po stopnicah in že ga ni. Pozabil je celo svoje dolžnosti, ki jih ima v nevarnosti; ves iz sebe je dirjal na hrib, čes da ga čaka delo. Pozneje se je izkazalo, da se je zatekel le v hram na Riglu, večnem svojem pribežališču v vseh nevarnostih in umah.

Kadar prihaja sovražnik samo od ene strani, utegne dobiti Jože počakati vsaj ukazov. Seveda, že tri leta spati z odprtimi očmi in vse dneve striči z ušesi, kruto žre živce. Saj se za otroke toži gospodinja, da vsi blede hirajo in so vsi »guzasti« od večnega nemira in strahu, v katerem rastejo.

Streljanje prihaja zares od vseh strani, z desne in leve od Novega mesta. Tudi nam se mudi, tudi mi smo v strahu. Papirji zginjajo v železne skrinje in v njih na varno; za njimi radio, pisalni stroj, pa še skromni živež in obleka. V tem smo že izurjeni kot odslužen veterani v preprosti vojaški vaji. Potem prisluškujemo.

Pokanje po levi strani se pomika proti Soteski in jo kmalu doseže. Se bodo ustavili ali nas še naprej obkoljevali?

Vas se prazni. Zapuščajo jo moški, ženske in dekleta. Tudi od Toplice prihajajo ljudje, drugi beže po robu nad Sušico proti Griču. Topliška etapna kuhinja se umika skozi Podturn in je krenila po dolini na Poljane. Zopet drugi zginjajo nad vasjo v gozdove.

Ze so ceste prazne, vas izumrla, kakor da jo je šel ponocit zapustila kuga. Izza vogalov oprezuje le še kakšen otrok in po nekaj starcev se je odločilo, da bodo varovali

domove. »Nam mogoče ne bodo nič naredili!« in pa »nas ni škoda«, govore, vdani v usodo. O desni čeljusti nemških klešč ne vemo nič natančnega. Ta nas lahko vsak trenutek preseneti. Negotovost je vzemirjljiva. Pravijo, da je sovražnik že v Toplicah, potem pa spet, da ga še ni.

Okoli enajstih slišimo za Toplice močan ognjen pušk in strojnic. Zagrmí mina. Od tam se po desnem bregu nad potokom umika oddelek partizanov proti Griču. Ob enih zopet ogorčeno streljanje desno od Toplice.

Uro pozneje se nabere na cesti pred hišo gruča žensk. Presstrašeni otroci se jim love za krila. Tuj partizan jim pripoveduje: »Nemci so prodrali s dvema tankoma in s tremi oklepnimi kamioni. Opazovali smo jih z daljnogled, kako si popravljajo in zasipujejo prekopano cesto. Na Gradišču pred Toplicami so običali. Zrusene ceste v bregu nad prepado sturmno ni mogode popraviti. Pustili so tanke in kamione in vdrli peš v Toplice. V vasi so zažgali stajo, katere se je umaknila etapna kuhinja. Toda Nemcem in domobrancem se je zelo mudilo zopet oditi.«

(Nadaljevanje sledi)

Dogodek leta 1960:

VII. zlet »Bratstva in enotnosti«

Za razgovor o delu Zletnega odbora VII. zleta »Bratstva in enotnosti« in o poteku dosedanjih priprav za največjo telesnokulturno prireditev v letu 1960, smo naprosili sekretarja Zletnega odbora Daniela Kovačiča.

V nevezanem razgovoru je dejal: — Sedaj smo že v velikem zaletu. Priprave so v polnem teku, čeprav imamo do začetka glavnega dela zleta še dovolj časa. Da smo tak, pomeni, da razumimo, ker bi želeli, da bi VII. zlet, ki bo prvi v Sloveniji, v vseh pogledih uspel. Temeljite priprave so auline tudi zato, ker se je obseg VII. zleta v primerjavi z dosedanjimi zletni občutno povečal. Uvedli smo mnogo novih športnih panog, ki doslej niso bile v programu zletov, uvedli smo tudi mnogo novosti, ki zahtevajo temeljite priprave in delo skozi celo leto — ne samo mesece ali dva pred glavnimi dnevi, ampak tudi pred glavnimi dnevi. Od novosti naj naštejemo dve prireditvi, ki sta že za nami — planinski pohod v okolico Triglavja in partizanski pohod v »Bazo 70«, pred nami pa je smučarski pohod na Gorjance s partizanskim tekmovanjem in tradicionalnim »Gorjanskim veselolomom«. Tudi to smučarsko tekmovanje je novost VII. zleta in če bodo snežne razmere ugodne, bo ta pohod, ki bo združen z nastopom najboljših slovenskih alpskih smučarjev, gotovo dosegel svoj cilj. Prav tako bo novost štafeta »Bratstva in enotnosti«, ki se bo začela mesec dni pred glavnimi zletnimi dnevi. Na štartu bo tekla po ozemlju vseh okrajev Hrvaške, Bosne in Hercegovine in Slovenije, ki so redni udeleženci teh zletov, in to glavni zletni dan bo prišel v Novo mesto — na zletni stadion Računamo, da se bo v vsakem okraju zadržala 4-6 dni, v vseh okrajnih centrih pa bo ob sprejemu štafete prirejena posebna svlačnost. Naloga tehnične komisije Zletnega odbora in posameznih okrajnih zvez Partizanov, da sestavi točen urnik in maršruto štafete.

Ker sem omenil tehnično komisijo, naj dodam, da je Zletni odbor VII. zleta, ki ga vodi predsednik OLO Nika Belopavlič, že imenoval vse komisije, ki bodo vodile priprave na posameznih področjih. Finančno-gospodarsko komisijo vodi Luka Beženc, strojno-gradbeno-prireditveno komisijo Boris Andrijašič, zdravstveno dr. Adolf Špiler, gradbeno Maks Vale, propagandno Miro Thorleviski, promocijsko Boris Čizmek-Bor in tehnično komisijo vojo Subotič. Dosedaj sta bili najbolj delovni tehnična komisija, ki dela že od meseca junija, gradbeno komisija, ki vodi gradnje vseh objektov za zletne prireditve in nastopne ter gospodarsko-znanstveno komisijo. Ostale komisije bodo pričele z delom v januarju.

Tehnična komisija je imela že več sestankov s predstavniki različnih organizacij in društev, ki bodo sodelovali na zletu in je v glavnem že določila program in časovni razpored posameznih prireditev VII. zleta. Ta komisija je razpisala natečaj za zletne vaje, katerega vodja bo zletni odbor, za sodelovanje pa bodo povabljeni vse Slovenije in Novega mesta. Za pomlad so bile sprejete vaje prof. Nuše Smerdu, za pionirke pa Dragice Baselič. Na pomlad so jih izvajali že na letošnjem zveznem letu v Beogradu. Za kategorijo mladincev so bile sprejete vaje s hodi prof. Marijana Dobovška, za mladince s hodi rutami prof. Nuše Smerdu. Proste vaje za članke je napisal Zdenko Blaskovič, za članice pa Dragica Baselič. Dosedaj je bila že predelava prvega dela vaj v Novem mestu, v začetku januarja pa bo ponovno predelava prvega dela za okrajne zveze iz Slovenije in drugega dela za vse sodelujoče okrajne zveze Partizanov.

Ko sem že omenil sodelovanje ostalih slovenskih okrajev na tem zletu, naj povem, da so na zadnjem letošnjem tajnikov in predsednikov konferenci komisij okrajnih zvez Partizanov v Kranjski gori posamezne okrajne zveze že pozitivno odgovorile na naše vabilo za sodelovanje. Tako bo ljubljanska Okrajna zveza sodelovala s 50 člani in 20 članicami, Koper s 10 člani in 20 članicami, Nova Gorica s 10 člani in 10 članicami, za ostale okraje pa nam številni nastopniki še ni znano. Na tem posvetu je tajnik Partizana Slovenije sprožil sklep repub. zveze, da bo za zlet prispevala godba Ljudske mlade, ki je tudi godba Partizana Slovenije. Tudi na vrhunskih orodnih tečajev in najboljših akademskih sestave z republikanske prvenstva za večerno akademsko na Lokl. Omenim lahko še, da je tudi republika zveza Partizanov pripravljena sodelovati z vrsto najboljših orodnih tečajev, pričakuje pa se tudi udeležba zagrebških društev Partizanov množičnih nastopih. Na zletu bo sodelovala tudi JLA — verjetno s

skupnim nastopom aranžiranov JLA iz Karlova, Zagreba in Novega mesta. In še dodamo, da je tudi Športna zveza Slovenije objavila vestransko pomoč s socialni in predvsem s vrhunskimi športniki, ki bodo nastopili na posebnih ekshibicijskih nastopih sredi izven konkurenco — potem bo vsakomur jasno, da VII. zlet »Bratstva in enotnosti« ne bo majhna stvar in da bo zahteval dobre priprave in seveda precejšnje denarne pomoči. To bo res velika manifestacija bratstva in enotnosti naših narodov in prav kotovo največja telesnokulturna prireditev v zgodovini Dolenjske, saj bo predvidoma na njej nastopilo okoli 12.000 pripadnikov Partizanov in ostalih organizacij.

Toliko o pripravah za zlet »Bratstva in enotnosti« v nadaljevanju pa posredujemo še tri kratke razgovore našega sodelavca z vodniki in funkcionarji nekaterih najuspešnejših panov v Novem mestu

Kopica dobrih rezultatov v atletiki

Ze lani smo ob podobni priložnosti zapisali, da sta atletika in odbojka napravila med vsemi športnimi panogami največji korak naprej. Letos je položaj podoben, vendar ne popolnoma. Atletika je znova napredovala — do dosežkih kup odličnih rezultatov in uspešnih nastopov v ekipnem in posamičnem tekmovanju. Z odbojko je malo drugače. Letos ni šlo tako kot bi želeli, ni bilo pravega prispevanja in rezultat takega stanja je izredno nizke. Trenutno je položaj precej bolj, vendar občutka, da je novomeška odbojka ostala na istem kot prej, oziroma, da je celo nazadovala, ne moremo pravi. Pogledimo, kaj omenjena vodnika obeh panog — atletika in odbojka v novomeškem Partizanu.

Vodnika atletike prof. Gionarja smo našli v gimnazijski telovadnici, kjer je imel v letosne vzgoje. Priljubljen je, da je atletika v Novem mestu tudi letos zelo napredovala, vendar je dodal, da se bolj, da bo položaj v letu 1960 slabši. Širilo se namreč govori, da bo v državi občutno manj finančnih sredstev in da zato ne bo mogoče sodelovati na večjih tekmovanjih izven območja okraja. To vprašanje dela pravičnega, ker je za napredke v kvaliteti nujno potrebno sodelovanje na kvalitetnih prireditvah, v močni konkurenci, kjer se lahko učis in najdeš vzore. Če se v bodoče ne bi udeleževali kvalitetnejših tekmovanj, je nujna stagnacija. Letos je bilo zelo uspešno za novomeško atletiko. Prvič je novomeška atletika vrsta nastopila v zveznem tekmovanju — v B. prigradu zvezne lige. Tu sta obe ekipi — moška in ženska, prvič prišli na mejo. Ženska ekipa je bila prva, moška pa tretja. Napredek novomeške atletike ugotovimo tudi na podlagi desetorice najboljših slovenskih atletov in atletkin. Zlati medalje so prejeli: atletsko 111 na 100 m sedmi in 1500 m, osmi na 3000 in šestki na 5000 m, Bavdek in Potrč sta v šesti na 1500 m, osmi na 3000 in šestki na 5000 m, Bavdek in Potrč sta v šesti na 1500 m, osmi na 3000 in šestki na 5000 m.

Najmlajši hitro napredujejo O namiznem tenisu, ki je v Novem mestu med najmlajšimi športniki najbolj razvito, so se pogovorili s trenerjem NTK »Elan« Slavkom Plavcem. Kot smo pričakovali, začel z najbolj perečim problemom — s prostori Pomanjkanje prostorov za treninge je že dolgo največja težava, s katero se bori namiznotenški klub Elan. Med mladino je za to športno panogo veliko zanimanje, žal pa klub nima nobene možnosti, da bi vključil nove člane. Gimnazijska služnica pri telovadnici je zaslišna, vendar pri tem ne bi smelo ostati, ker v takih pogojih za delo ni upanja za večje uspehe. Prostor je premajhen, v njem je ena sama miza, okoli nje pa klopice pionirjev, ki bi radi igrali. Jasno je, da se vsi ne morejo zvrstiti in še se, je trening vsakega posameznega igralca omejen največ na pol ure. To pa je občutno premalo, ker zahteva namizni tenis ure in ure vztrajnega dela.

Uspehi, ki jih klub dosega, so nesorazmerni s pogoji za delo. Pionirji in pionirke igralo že prav dobro, pionirke ekipa pa je pred kratkim premagala B. ekipo garnizona JLA celo s 3:1. Med naraščanjem je nekaj izrazitih talentov, ki veliko obetajo, vendar je v sedanjih pogojih napredek počasnejši. Fr. Miklec

ni, panogami smo se pogovorili s trenerjem NTK »Elan« Slavkom Plavcem. Kot smo pričakovali, začel z najbolj perečim problemom — s prostori Pomanjkanje prostorov za treninge je že dolgo največja težava, s katero se bori namiznotenški klub Elan. Med mladino je za to športno panogo veliko zanimanje, žal pa klub nima nobene možnosti, da bi vključil nove člane. Gimnazijska služnica pri telovadnici je zaslišna, vendar pri tem ne bi smelo ostati, ker v takih pogojih za delo ni upanja za večje uspehe. Prostor je premajhen, v njem je ena sama miza, okoli nje pa klopice pionirjev, ki bi radi igrali. Jasno je, da se vsi ne morejo zvrstiti in še se, je trening vsakega posameznega igralca omejen največ na pol ure. To pa je občutno premalo, ker zahteva namizni tenis ure in ure vztrajnega dela.

Uspehi, ki jih klub dosega, so nesorazmerni s pogoji za delo. Pionirji in pionirke igralo že prav dobro, pionirke ekipa pa je pred kratkim premagala B. ekipo garnizona JLA celo s 3:1. Med naraščanjem je nekaj izrazitih talentov, ki veliko obetajo, vendar je v sedanjih pogojih napredek počasnejši. Fr. Miklec

Zastoj odbojke

Z novim trenerjem Partizanovih odbojkarjev, znanim atletom Igorjem Penkom, smo se pogovorili v društveni pisarni. Povedal je, da je treniranje prvega moškega prevzel šele po končanem tekmovanju v zvezni ligi. V letošnjem letu ni prenehal trenirati. Treninji so predvsem kondicijski. V bodoče bodo težave s sestavljanjem prve ekipe. Dolenje in Sone ne trenirata redno. Brežki je prestopil v ljubljansko Olimpijo, mladinci pa se niso toliko zredli, da bi uspešno nadomestili starejše igralce, ki igrajo v prvi ekipi že več kot let. Zamenjava generacij bo precej vplivala na uspehe moštva, to se je videlo že na turnirju v Kamniku, ki je bil prvi nedeljski v cemburu. Novomeška vrsta, ki je nastopila z dvema mladincema, je bila celo zadnja. Krivda za to uspeh in za prihodnje, ki jih lahko nadomestimo, če se bosia Dolenje in Sone postovila od odbojke, je v dosedanjih nepravilnih kadrovske politiki. Skrbelo se je, da se prvo ekipo, za naraščajočim, pri prvi ekipi se je uredil, disciplina je dobra, zato se pričakuje, da bo ekipa spomladaj sposobna za prvenstvene boje v republikski odbojkarški ligi.

Najmlajši hitro napredujejo O namiznem tenisu, ki je v Novem mestu med najmlajšimi športniki najbolj razvito, so se pogovorili s trenerjem NTK »Elan« Slavkom Plavcem. Kot smo pričakovali, začel z najbolj perečim problemom — s prostori Pomanjkanje prostorov za treninge je že dolgo največja težava, s katero se bori namiznotenški klub Elan. Med mladino je za to športno panogo veliko zanimanje, žal pa klub nima nobene možnosti, da bi vključil nove člane. Gimnazijska služnica pri telovadnici je zaslišna, vendar pri tem ne bi smelo ostati, ker v takih pogojih za delo ni upanja za večje uspehe. Prostor je premajhen, v njem je ena sama miza, okoli nje pa klopice pionirjev, ki bi radi igrali. Jasno je, da se vsi ne morejo zvrstiti in še se, je trening vsakega posameznega igralca omejen največ na pol ure. To pa je občutno premalo, ker zahteva namizni tenis ure in ure vztrajnega dela.

Uspehi, ki jih klub dosega, so nesorazmerni s pogoji za delo. Pionirji in pionirke igralo že prav dobro, pionirke ekipa pa je pred kratkim premagala B. ekipo garnizona JLA celo s 3:1. Med naraščanjem je nekaj izrazitih talentov, ki veliko obetajo, vendar je v sedanjih pogojih napredek počasnejši. Fr. Miklec

Ne pozabimo nanje!

Ob novoletnih jelkah bodo v četrtki zvečer zbrane družine v toplem krogu prijatne domačnosti. Dijaki se bodo iz internatov in velikih mest podali domov, v internatih pa bodo ostali tisti, ki nimajo več

Za še vabljejšo Liscio!

Na zadnji seji UO Planinskega društva »Liscia« so člani ugotovili, da je za nadaljnji razvoj društva potrebno več propagande. Posebno se premalo piše o novi cesti, ki da ni izkoriščena. Pogovorili so se tudi o elektrifikaciji postojanke s trafaznim tokom, o najetju postojilca za obratna sredstva, o nabavi televizorja, hladilnika in o zimskih cenah. Uredili bodo v kratkem času tudi vodo v kuhinjo, ker mora biti po odločbi inspekcije stalno na voljo tekoča voda. Upajo, da bodo kmalu našli tudi ustrezen vodnjak, da ne bodo vedno odvisni od padavin in kapalce.

staršev. Čeprav bo tudi tam vsega dovolj na mizah, bo v njihovi sreci tesno in pramo — sami so. Vojna vtrva jim je vzela ometa ali mater ali celo oba. Če smo jim v povojnih letih pokrbeli za stanovanje in hrano, če jih oblačimo in spremljamo na poti do poljaka, naredimo zdaj še nekaj več: odprimo jim še naša srca! Povabimo jih na naše domove, na jz nami vred doživijo prihod Novega leta in čas domačega praznovanja! Naj bo tudi njim toplo in prijatno v domačem krogu!

ŠAH

SARANOVIĆ, DOKI, KRANJIC IN DR. GOLJČIČ GLAVNI KANDIDATI ZA I. KATEGORIJU Turnir drugokategorikov, ki je v teku v Novem mestu, se odvijajo zaključno fazo. Dosedaj so dokončali 4 kol, tako da do konca preostane le še tri kola. Vprašanje zmagovalcev je že odprto. Glavni kandidati za prvi dve mesti, ki prispevata največ točk, so Saranović, Kranjic in Dr. Goljčič. Saranović, Kranjic, ki se je dal časa držati na drugem mestu, dokl, ki ima še štiri nedokončane partije in ni dovolj oddal niti pol točke, ter dr. Goljčič, ki ima prav tako precej upanja, da se po dokončanih odločitvah partij uvrsti med prvo dvojico.

Vrstni red po 8. kolu je naslednji: Saranović s točk, Kranjic s 1 (odložen), Doki s 4 (odložen), dr. Goljčič s točko (z odložen), Kotnik s točko, Fink s 1 in pol (1), Bartoli s 2), Jenko s 1), Avsec s točko, Klevišar s 2 in pol, He z 2) in Gajski s točko.

V POČASTITEV DNEVA JLA V okviru prireditev v počastitev Dneva JLA sta se pomerili ekipi Garnizona JLA Novo mesto in Šahovskega društva Novo mesto. Ker je novomeška ekipa nastopila močno oslabiljena in samo z 18 igralci (dvoje se je igral na 20 deskah) ni bil končni izid nobeno presenečenje — ekipa JLA je zmagala z največjim možnim rezultatom 19 in pol : 9 in pol. Na tem mestu je treba znova grajati nekatero člane SD Novo mesto, ki se dvoboja niso udeležili, razen tega pa še nekatere druge, ki so precej prispevali k porazu ekipe SD Novo mesto. Prot vsem takim in podobnim pojavom bo treba ostreje ukrepati. Im

ZABELEŽENO

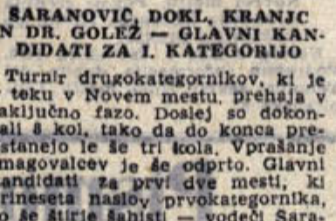
101 leto starosti!

Je dočakala 20. decembra Urška Plut iz Cerovca v Beli krajini. Rodila se je v Brezju pri Rožnem dolu, v Cerovcu pa se je priženila, ko ji je bilo 19 let. Otrok je imela 5, a živi le še eden v Ameriki. Zdaž živi Plutova pri svojem vnuku Martinu Malneriču, ki je že upokojen. Mož ji je umrl pred tridesetimi leti. Ko ji je bilo 55 let, se je prvič peljala z vlakom, z 99. letom pa prvič z avtomobilom. Njeno najdaljše potovanje je bilo v Novo mesto in nazaj.

Mati so vedno pridno in trdo delali, jedli pa so vse — v mladosti najraje mleko in zelje, zdaj pa kavo in še vedno: kisló zelje. Se zdaj, čeprav so stari, opravljajo kakšno lažja dela. Bóhni so bili samo enkrat, in tega je že tako dolgo, da se ne spomnijo ledaj. V vsem svojem življenju se mati niso nikoli razburjali in prepirali. Dobra volja jih ni nikoli minila in še danes zapoje včasih kako pesmico. Starost jim je prinesla to nadlogo, da slišijo malo slabše. Plutovi materi želimo še mnogo zdravih let!

Mizarska delavnica Brod pri NOVEM MESTU

izdeluje vse vrste pohštva solidno in po zmernih cenah! Vsem delovnim ljudem našega okraja priporočamo voščimo za nove leto!

tem krogu urežimo gornji del copata (ta naj bo iz močnejšega blaga, n. pr. od hlač, kril, plašev) ter podlogo (iz mehkega, a se ne raztrganega blaga od sracije, pred-

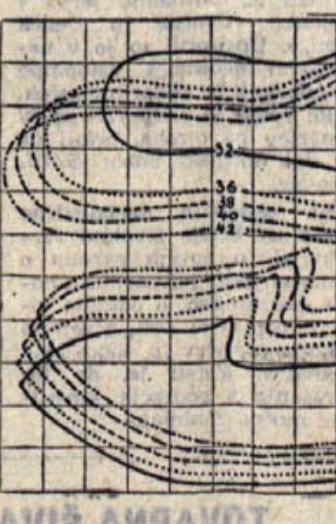
Topli copati za hladne dni

Da je stanovanje vedno snafno, da otroka navajamo na redoljubnost in tudi zato, da si prezebite noge hitro ogreje, navajamo otroka že prav zgodaj, da si seruje čevlje, čim pride domov. Ker pa bi za družino z več otroki bil nakup več parov copat že kar občuten izdatek, izdelajmo opatke kar same. To je priporočljivo tudi zato, ker v tem koristno uporabimo tiste kose oblačil, ki jih ni vredno popravljati, ki pa jih tudi še neradi zavrzemo.

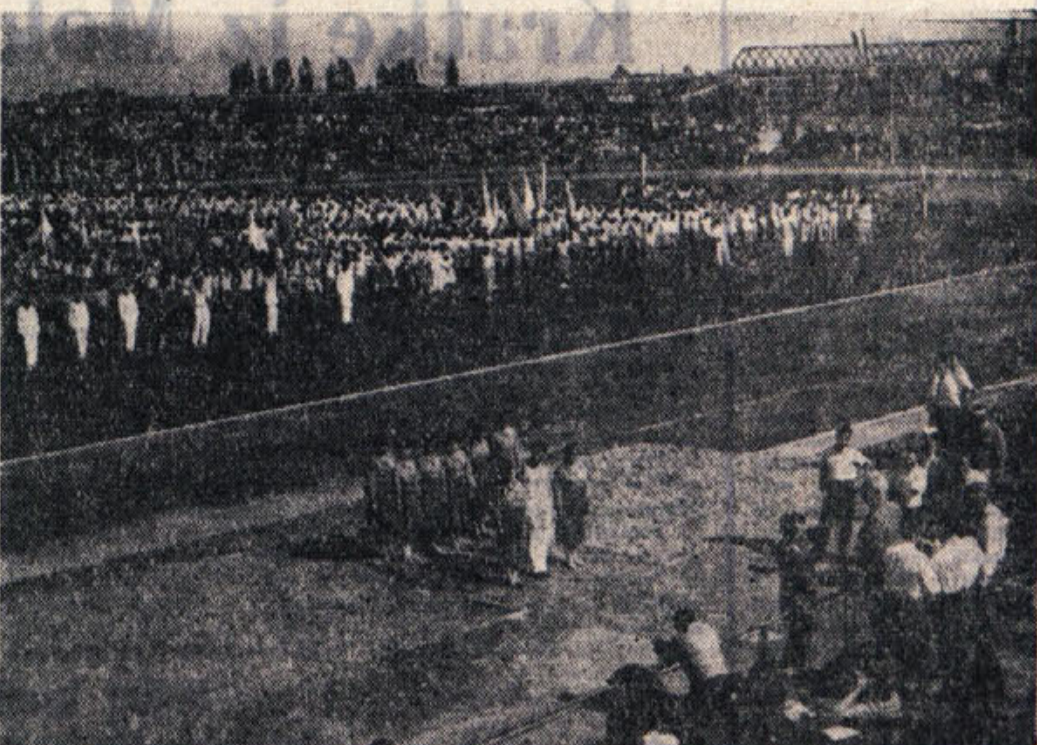
Objavljamo kroje za nekaj parov copat. Kroj povečajte na karikirat papir, pri čemer pomeni kvadratnik na naši sliki z em. Po

pozdrav iz Niša

Jože Hudoklin, Jože Kračevac, Franc Jančar, Stanislav Felko in Alojz Grahnik, vojaki iz Niša, toplo pozdravljajo domače, fante in dekleta ter jim želijo obilo sreče v letu 1960!

naravnano in nategnemo, obtežimo, drug dan pa presušimo.) Najprej sešijemo po dva in dva gornja dela, zatem po dva dela podloga, nato pa prišijemo podlogo in podplat robu, ki bo no go oprjeljal zgoraj. Zapognemo podlogo navznoter in ob spodnjem robu prišijemo na copat močan trak (na njegovem vrhnjem delu in ne na podlogi). Ko smo urezali za vsak podplat 16-18 kosov, jih s tanko vrvice sešijemo (da ni lepše tebe, jo namazimo z voskom). Rob podplata kosto obzankamo z vrvice. Podplat in vrhnji del sešijemo tako, da prišijemo z vrvice le trak, ki obrobja vrhnji del. Pri tem na konci robov naberimo vrhnji del ker je za manjši večji kot podlat. Copatu manjka le še par: ko je gotov še ta, bo vsa jesen in zimo grej našega malčka.

Junija 1960 bo v Novem mestu VII. zlet »Bratstva in enotnosti«. Ga bomo uspeli pripraviti vsaj tako dobro kot so ga lani v Sisku? Krepko bo treba delati v vseh pripravilajnih odborih in komisijah, pa bo šlo. — Na sliki: zaključni nastop lanskega zleta v Sisku (foto: Fr. Miklec)

ZENA IN DOM ☆ SODOBNO GOSPODINJSTVO ☆ ZENA IN DOM ☆ SODOBNO GOSPODINJSTVO

Žene so se odločile

Zapiski s posvetovanja o stanovanjskih skupnostih

Okrajni odbor Zveze ženskih društev Novo mesto je v petek, 18. decembra sklical posvetovanje o stanovanjskih skupnostih in povabil nanj tudi predstavnice gospodinjstev centrov v okraju. Posvetovanja se je udeležila tudi sekretarka republikanske odbora ZZZ Fani Tomičević. Socialistično zvezo je zastopal sekretar okrajnega odbora Roman Ogrin, OLO pa podpredsednica ing. Vilma Pirkovič.

Običajno mislimo, da je stanovanjska skupnost na našem področju nekaj novega, pa ni tako. Že dlje časa delujejo v večjih krajih Posavja, Bele krajine in Dolenjske gospodinjstev centri in opravljajo nekatere izmed nalog stanovanjskih skupnosti. Osnova torej je; dejavnost, ki jih gospodinjstvi centri že opravljajo, moramo združevati ter njih delo izpopoljevati in razširjati tudi na druga področja. Največje naloge pri ustanavljanju stanovanjskih skupnosti imajo Socialistična zveza in družbene organizacije. One morajo v državljanskem nekega okolišja vzbuditi željo po organiziranju skupni akcij, tako, da pokažejo na probleme. Na osnovi temeljitih analiz je treba nato ugotoviti, kaj je ljudem najpotrebnejše in kakaj so podane vsake skromne možnosti. Tja je

nato treba usmeriti delovanje stanovanjske skupnosti. Pri tem nas čaka dvojno delo: zbiranje sredstev za investicijske naloge in mobiliziranje in uporabljanje sil državljanov tam, kjer jih lahko uporabimo. Ker večjih sredstev nimamo na voljo, moramo biti pri načrtih kar se da skromni. Sredstva moramo zbirati od državljanov (tu mislimo njihov samoprisepek), od gospodarskih organizacij in tem sredstvom pridružiti še prispevek občin. Z gradnjami večjih objektov bomo uspeli le v središčih, kjer živi več delovnih ljudi, strnjeno in še tu bodo ti objekti za začetek skromni.

Ko bomo določili naloge skupnosti, moramo biti zelo previdni. Najprej moramo zagotoviti največji potrebam, ki jih državljan čutijo in se šele nato obrniti na druge dejavnosti.

se morda malo različne. Krajevni odbori in Socialistična zveza naj dajo pobudo za ustanavljanje. Z organizirano akcijo naj rešujejo vprašanje šolskih mlačnih kuhinj, ki bodo prihodnje leto ostale brez dosedanje pomoči od organizacij CARRE in UNICEF. Stanovanjske skupnosti naj dajo pobudo pionirskim zadrugam in aktivnim mladim zadrugnikom, da bodo prevzeli skrb za preskrbo šolskih kuhinj z osnovnimi živili in svoje rame. Tudi šolski vrtovi naj bodo obdelani in ta namen. Stari šolskih otrok naj se obvežejo, koliko živili bodo prispevali. Ker je z uvedbo kmečkega zdravstvenega zavarovanja pričakovati naval v bolnišnice, moramo na vsi organizirati zdravljenje laže bolnih doma. Prek raznih tečajev moramo učiti žene in dekleta za to službo. Socialno zavarovanje bi lahko takšne skromne zdravstvene delavce tudi plačevalo. V krajih, ki so oddaljeni od šol, lahko organiziramo dežurstvo staršev in domačih, da bi v zimskem času, ko gredo otroci v šolo ali se vračajo iz nje v trdi temi, spremljali otroke nekdo od odraslih, iz vsake vasi. Da ne pozabimo na petična in male asanacije po vaseh, saj je tudi to ena izmed nalog stanovanjske skupnosti. Neurejeni vaski vodnjaki, napajališča za živino ali pričišče lahko prebivalci vasi z združenimi močmi brez večjih sredstev sami uredijo.

TUDI NA VASI IMAMO POMEMBNE NALOGE Na vasi: bodo pričele stanovanjske skupnosti, podobno onim v mestih, nastajati najprej okoli kmetijskih posestev družbenega sektorja. Zena proizvajalka v kmetijstvu je v vsakdanjem življenju zaradi za ostalosti okolja, v katerem živi, najbolj prizadeta.

Steer pa je tudi na vasi mnogo oblik za delo stanovanjskih skupnosti, prav tako kot v mestu, čeprav so konkretne nalo-

gane in nategnemo, obtežimo, drug dan pa presušimo.) Najprej sešijemo po dva in dva gornja dela, zatem po dva dela podloga, nato pa prišijemo podlogo in podplat robu, ki bo no go oprjeljal zgoraj. Zapognemo podlogo navznoter in ob spodnjem robu prišijemo na copat močan trak (na njegovem vrhnjem delu in ne na podlogi). Ko smo urezali za vsak podplat 16-18 kosov, jih s tanko vrvice sešijemo (da ni lepše tebe, jo namazimo z voskom). Rob podplata kosto obzankamo z vrvice. Podplat in vrhnji del sešijemo tako, da prišijemo z vrvice le trak, ki obrobja vrhnji del. Pri tem na konci robov naberimo vrhnji del ker je za manjši večji kot podlat. Copatu manjka le še par: ko je gotov še ta, bo vsa jesen in zimo grej našega malčka.

KNJIŽNE ZBIRKE CANKARJEVE ZALOŽBE ZA LETO 1960

Ljubitelji dobre slovenske knjige, zlasti pa vse dosedanje naročnike vabimo, da si ogledajo program naših knjižnih zbirk za leto 1960.

SVETOVNI ROMAN Honoré de Balzac: Lilija v dolini Howard Spring: Moj sin, moj sin Samuel Butler: Pot vsega živga Shi Nai-An: Razbojnik iz močvirja Liang Shan

SODOBNI ROMAN Miguel Angel Asturias: Gospod predsednik Danilo Lokar: Leto osemnajsto Aldous Huxley: Kontrapunkt življenja Zaharia Stancu: Besonog ljudstvo

BIOS Gaj Svetonij Trankvil: Dvanaest rimskih cesarjev Marjan Kozina: V svetu operne glasbe Ilyes Gyula: Petšči Dr. Crtomir Nučič: Razdobja alkemije

NOVA LJUDSKA KNJIZNICA Josef F. Perkonig: Ugrabljena strd Haroun Tazeff: Živi ognjeniki Peter Abrahams: Divji pohod Wilhem Moberg: V novi domovini Frans G. Bengtsson: Rdeči Viking Z. S. Zorin: Od Zanzibara do Mesečevih gora

Knjige naših knjižnih zbirk lahko plačujete v mesečnih obrokih, njih cena pa je nižja kot bo kasneje v knjigar-nah. Vabimo vas, da se nemudoma prijavite v krog naših naročnikov, kajti tudi v letu 1960 bomo tiskali knjige v omejenih nakladah. Vsa podrobna pojasnila in prospekte dobite v založbi in v vseh knjigar-nah.

CANKARJEVA ZALOŽBA Ljubljana n. p. Koptarjeva 2 p. p. 136

Kratke iz Mokronoga

Naročnikom Dolenjskega lista!

Prihodnja številka našega tednika bo izšla v četrtek 7. januarja 1960.

Naročniki za leto 1960 ostane nespremenjena: celoletna 600 din, polletna 300 din. Pri vseh naročnikih v Sloveniji bodo pobrali polletno naročnino pismonoše v februarju in marcu, vsi naročniki izven Slovenije pa so dobili z današnjo številko tudi čekovno položenico; te naročnike prosimo, da takoj nakajajo vsaj polletno naročnino, če želijo list še nadalje prejemati. Naročnina za inozemstvo: 1200 din oz. 4 ameriške dolarje (ali ustrežna vrednost druge tuje valute). Kdor je naročil tednik svojcem ali smancem v tujini, naj prav tako čimprej obnovi vsaj polletno naročnino.

Razpis noveletnega nagradnega šrebanja je objavljen danes na zadnji strani tednika.

Naročnike obveščamo, da bomo začeli objavljati konec januarja lep in napet roman. Svatuje znamcem, sošedom in prijateljem, ki našega tednika še nimajo, da si naročijo ga svojcem in prijateljem v tujini, prav tako pa sinovom, fantom in mozem, ki so v vrstah JLA!

UREDNIŠTVO IN UPRAVA

Grabeno podjetje Remont naglo širi svoje dejavnosti. Podjetje ima 4 obrate: gradbenega, obrat za cementne izdelke, ki dela cementne cevi in strešno opeko, gramoznico, kjer kopljejo gramoz za beton, izdelke in konstrukcije, ter še obrat žago, ki reže les vseh dimenzij in izdeluje tudi gajbice za sadje in zelenjavo.

Ruševine tovarne usnja bodo koristno uporabljene, če jih bo odkupilo gradbeno podjetje Remont. Počasji jih nameravajo obnavljati in v novo stavbo preseliti svoje obrate. Najprej se bo preselil tja obrat za cementne izdelke in za izdelavo lesene embalaže. Ker bi v novih prostorih lahko razširili dejavnost, bi zaposlili še nekaj ljudi.

Vrpoljarsko v Mokronogu, ki je bilo večih cvetoč obrat, je močno nazadovano in zapušča zdaj le 4 ljudi. Delajo predvsem perline košare in pletene zibke za otroke. Ker pogodbe za steklenice niso pravečasno sklenili, ne morejo dobiti steklenice za opletanje. Pogajajo se s podjetjem Dom v Ljubljani, da bi prevzeli pletenje izdelkov boljših vrst. Podjetje je v ta namen dobilo iz Ptujja pletarskega strokovnjaka, ki bo delavce naučil finjšega pletenja. Za razširitev obrata popravljajo prostore stare sodnije.

Telovadba za pionirje se je pričela v okviru TVD Partizan Mokronog. Stalno se je udeležuje kar 30 pionirjev, večih jih pa pride tudi 50. Otroke vodi Ivan Gorkovič, ki dela v vrpoljarsstvu. Starši so zelo zadovoljni, saj se otroci

pri prostih vajah in orodni, teledobri razgibajo in se nato manj podijo po cestah kot doslej.

Autobus Sevnica-Mokronog - Novo mesto, ki ga vzdržuje podjetje »Gorjanci« - Straža, je v Mokronogu vedno nabito poln potnikov, tako da stojijo, včasih pa niti ne more vseh sprejeti. Ljudje si želijo, da bi na tej progi uvedli še en avto, ker bi bilo za oba dovolj potnikov in tudi prevoz bi bil kulturnejši.

Prodajalno železnine bo odprlo Trgovsko podjetje Tržan. Prodajalna se bo vselila v prostore, kjer je zdaj tekstilna poslovalnica, ta pa se bo preselila v lokal k Zihlerletu. Ljudje pravijo, da je škoda zelo lepo opremljene prodajal-

ne v Zadrženem domu, kjer bo zadržala prodajala reprodukcijski material.

Stranske ulice in pot do perišča so v Mokronogu letos lepo uredili, tako, da je na njih manj blata kot na glavni ulici. Posebno na poti proti perišču, kjer napajajo tudi živino, je bilo toliko blata, da se je živina v njem dobrobesno utapljala. Ulice in pot k perišču je uredil krajevni odbor Mokronog s 54.000 dinarji, ki jih je prejel v ta namen od občine Trebnje.

Mokronoški godalni kvintet, ki je nastal iz dosedanjega kvarteta, se bo predstavil občinstvu na silvestrovanju. Kupili so novo trobento, ki je sicer stala lepe denarje, pa bo zato toliko bolj razveseljevala pesalce.

Nekaj kratkih iz Artič

V nedeljo 27. decembra je Dedek Mrzab obiskal predšolske in šolske otroke iz Artič in okolice. V prosvetni dvorani je spregovoril pet sto malčkom in jih obdaril. Ti so se mu oddolžili z uprizoritvijo igrice »Mačoha in pastorka«.

Najlepše novoletno darilo v Artičah so gotovo dobili pionirji na osemletki. Prosvetno društvo jim je s prispevki in s pomočjo občine Brezice kupilo 7 tamburic.

Folklorna skupina, ki deluje v okviru telovadnega društva Partizan in prosvetnega društva ima redno vaje. Novi pionirski tamburaški zbor obeta in pomeni nov zalet v razvoju folklorne skupine.

Mlečna kuhinja na šoli v Artičah dobro uspeva s pri-

spevki solarjev in s tem kar ji nudi šolska zadruga. Ko so tovarišče iz Gosposinjskega centra Brezice letos jeseni učile Artičanke, ravnarja s sokovniki in drugimi gospodinjstvi pripravili, so nakuhale 50 litrov sadnih sokov in 120 litrov marmelade ter sočija. Večina tega so gospodinjke prepustile mlečni kuhinji na šoli.

Skupščina ZVI v Metliki

Občinska organizacija Zveze vojaških vojni invalidov v Metliki je imela pred kratkim redno letno skupščino. Po poročilu, ki je bilo zelo objektivno in temeljito, je razvila živahna razprava, v kateri so sodelovali tudi sekretar Okrajnega odbora ZB Martin Pavlin, sekretar Okrajnega odbora ZVI Miloš Jančič in tajnik občinskega ljudskega odbora Metlika Tine Molek. Delegati so se zanimali predvsem za nekatera vprašanja invalidske zakonodaje in za nekatera ostala nejasnosti, na katere je našel naša organizacija ali posamezni član pri uveljavljanju svojih pravic. Ugotovili so se, naj bi se s bodočo organizacija še bolj povežala z občinskimi ljudskimi odbori in raznimi svetovi Okrajnim odborom ZB. Poudarjeno je bilo še, naj bi se bolj skrbeli za politično vzgojo otrok padlih borcev in žrtvi fašističnega nasilja. V materialnem pogledu pa so si že dobro zaščiteli.

J. M.

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

Čedenski koledar

Torek 29. decembra - Tomaž Sreda, 30. decembra - Branimir Čretjek 31. decembra - Silvester Petek, 1. januarja - Novo leto Sobota 2. januarja - Makarij Nedim, 3. januarja - Genoveža Ponedeljek, 4. januarja - Angela Torek, 5. januarja - Simeon Sreda, 6. januarja - Molmir

KINO

BREZICE, 30. XII. amer. film - »CLOVEK, KI NI OBSTOJAL«. 31. XII. amer. barvni film »SMEŠEN OBRAZ«. 1. I. amer. barvni film »DŽINGISKAN«. 3. I. španski barvni film »ANDALUZIJSKA LJUBEZEN«. 5. in 6. I. jugosl. film »TE NOČI«. CRNOBELI, 31. XII. franc. barvni film »TAMANGO«. 31. XII. in 1. I. amer. barvni film »MOZ S TISOČ OBRAZI«. 3. I. amer. barvni film »TEKMA ZA SONCEM«. 6. I. amer. barvni film »ABDULAH ZLJIKI«. KOSTANJEVICA: 1. I. ital. barvni film »INDIJSKI BOJEVNIK«. 3. I. jugosl. cinemaskop film »CESTA DOLGA LETO DNI«. METLIKA: 30. in 31. XII. amer. barvni film »VZRODNO OBRAZ«. 2. in 3. I. ital. film »SIL FONIJA LJUBEZEN«. 6. I. amer. film »TRENUTKI OBUPA«. NOVO MESTO »KRKA«: od 29. do 31. XII. jugosl. film »DOLINA MIRA«. Od 1. do 4. I. nemški film »NEODRŽAN POKREST«. TREBNJE: 1. I. amer. film »SKRIVNOSTNA NEZNANKA«. Predstavi ob 18. in 19. uri, in 3. I. amer. film - »NA ROBU PLOČNIKA«.

MAJI OGLASILA

PRODAM HIŠO, sadni vrt, gospodarsko poslopje, nljivo primerno za gradbeno parcelo, le v vrtograd - pri cesti, pet minut od Smarjete. Prodaj skupno ali posamezno. Antonija Klemenčič, Gorenja vas 2 p. Smarjeta.

PRODAM NOVE kompletne osovine za gumi voz 3 tone. Novo mesto. V Razlog voz 2 (1294-99).

PRODAM ROČNI PLETILNI stroj »Anker-Trikorex« - 180 igel. Našlov v upravi lista (1231-58).

PRODAM MANJSO MOTORNO mlatalnico - brezhibno. Premleje Miloš, Zupovec pri Brežicah.

KUPIM smrekove deske razne debeline, lahko že rabljene, in smrekovo hlodovino. Martin Golobčič, Gotna vas 43.

KUHINJSKO POMOČNICO in valjenko za gostinsko stroko, s Končano osemletko, sprejme Gostnisko podjetje Crnuče. Stanovanje in hrana priskrbljena. Pisarne ali osebne ponudbe sprejema uprava podjetja.

1. JANUARJA sprejem mirazarskega pomočnika. Hrana in stanovanje priskrbljeno Franc Kovat, mizar, Bršljin 21.

MOŠKI, ki 21. decembra pobral na tržnici ženaki uro, je bil opazen, zato naj jo vrne na upraviteljski lista, da se izpusti v poslasticam.

OBVESTILA

RAZPIS
Kmetijska zadruga Sentjerne na Dolenjskem razpisuje naslednja delovna mesta:

1. Vode kmetijske službe (inženir agronomije ali kmetijski tehnik).
2. trgovskega pomočnika (kvalificiran trgovski pomočnik); 3. administrator (administrativna šola ali dvoletna praksa).

Pisarne ponudbe s kratkim življenjepisom in navedbo dosedanjih zaposlitev pošlita na upravni odbor zadruge.

RAZPIS
Uprava za cestno LRS razpisuje naslednje delovni mesti pri **TEHNIŠKI SEKCIJI NOVO MESTO**:

1. Meste materialnega knjigovodje. Pogoji: popolna srednja šola, po možnosti ESS, in praksa.
2. mesta cestnega nadzornika v Novem mestu. Pogoji: srednja strokovna izobrazba (GSS), po možnosti s prakso.

Nastop službe 1. februarja 1960. Podrobne informacije dobite pri tehnični sekciji Novo mesto, Ljubljanska 8.

URBENILO

Vse stare predšolske otroke in noseče žene obveščamo, da se dobe Fluor-kalcij tablete v prosti prodaji v Lekarni Novo mesto. Z rednim vsakdanjim uživanjem tablet (šx po 1 tableto) bošie že v kralj zdravi zobno gnoljbo.

Solski otroci prejemaio tablete v šolah. Prosimo starše, da pomagajo učiteljem pri akciji in ne odlašajo tablet, ki so vsakemu otroku nujno potrebne. Znano je, da primanjkuje zobozdravstvenega kadra, s fluorizacijo zobovja pa bomo presprežili gnoljbo. Tablete so prijetnega sladkega okusa in jih otroci radi uživajo. Doznost staršev je, da prispevajo na mesec 25 din, kar je zelo malo, uspeh pa je neprecenljiv.

Odslek za zdravstvo in osebno varstvo pri OBLO Novo mesto

ZAHVALE

Berkopec Jože iz Vinice pri Crnomlju se zahvaljuje za požrtvovalno zdravljenje primarju dr. Ivi Smrečniku, dr. Zakrajškovi, dr. Troblju in vsemu stremnemu osebju bolnice za TREC Novo mesto. Ob tej priložnosti jim želim srečno in zdravo novo leto, enako želim vsem pacientom, ki se v tej bolnici zdravijo.

Ob bridki in prerani smrti našega nepozabnega moža in očeta **ALOJA FABIJANA**, se prisrčno zahvaljujemo vsem, ki so ša v tako velikem številu spremlili na njegovi zadnji poti in poskrbeli za njegov grob s cvetjem. Posebej se zahvaljujemo pevskemu zboru in govornikom, došliim pa smo se tolo zahvaliti tudi dr. Koscu, dr. Primoževi, ostalim zdravnikom in stremnemu osebju novomeške bolnice, ki so mi skušali vrniti zdravlje in mi lajšali trpljenje.

Fabijanovi iz Dol. Toplice

Vsem, ki so našega ljubega očeta spremlili na njegovi zadnji poti, mu poklonili cvetja in mu stali ob strani v času bolnišni skrena hvaležnost, štarija Črvotek iz Srednje Arto - dečka, Marija Udovc iz Viher - dečka, Marija Kozoli iz Loč - dečka, Rozika Travnkar iz Pišec - dečko, Jožeta Hriberšek iz Brezja - dečka, Terezija Kolon iz Volče - dečka, Zdenka Koželj iz Brezine - dečko, Elizabeta Kolar iz Orešja - dečko, Angela Olavec iz Harmice - dečka, Marija Peterkovič iz Gor. Lenarta - dečka, Franciska Magdič iz Krnja Dolnega - dečka, Jožeta Hriberšek iz Rožnega dečka, Kristina Kolon iz Dečnih sel - dečko, Anka Popovki iz Zagorskega sela - dečka, Slavka Zivčič iz Raven - dečka, Marija Pakj iz Dolenje vasi - dečko, Terezija Polovič iz Velikega Obrežja - dečko, Marija Zorčič iz Bojanega - dečko, Ljudmila Kajs iz Stare vasi - dečka, Ivanka Krajič iz Brezovega - dečka, Jožica Erhan iz Skopce - dečka, Zinka Cesek iz Orešja - dečka.

GIBANJE PREBIVALSTVA

NOVO MESTO

V času od 14. do 28. decembra je bilo rojenih 13 dečkov in 15 deklic.

Poročili so se: Janez Kastelec, delavec iz Vel. Orehka, in Angela Kočljan, kmetovalka iz Verduna. Marija Brajdčič, delavec, in Amalija Brajdčič, delavka, oba iz Stranske vasi, Franc Gazdova, židarski pomočnik, s Potovrha, in Franciška Štnik, hiš kmetovalke iz Smolenje vasi, Valentin Zupančič, čevljar iz Dol. Toplice, in Marija Mavran, čevljarica prebivalca iz Rummanje vasi, Janez Bojanc, čevljar iz Zabeje vasi, in Karolina Grmovšek, delavka iz Krnjeje vasi.

Umrli so: Marija Vidmar, gospodinja z Brega pri Kobevju, stara 78 let. Alojz Fabjan, posestnik iz Dol. Toplice, star 59 let. Neža Jerele, gospodinja iz Brezovice, stara 84 let. Alojz Haber, gospodinja iz Jurke vasi, stara 84 let. Alojzij Tomič, lovski čuvaj iz Lopate, star 48 let. Anton Kovac, čevljar iz Zaboršta, star 74 let, in Zdenka Kobvar, hiš delavke iz Malin, stara 1 leto.

Iz brežiško porodnišnice

V brežiški porodnišnici so rodile: Marija Kodrič iz Brezje - dečka, Marija Črvotek iz Srednje Arto - dečka, Marija Udovc iz Viher - dečka, Marija Kozoli iz Loč - dečka, Rozika Travnkar iz Pišec - dečko, Jožeta Hriberšek iz Brezja - dečka, Terezija Kolon iz Volče - dečka, Zdenka Koželj iz Brezine - dečko, Elizabeta Kolar iz Orešja - dečko, Angela Olavec iz Harmice - dečka, Marija Peterkovič iz Gor. Lenarta - dečka, Franciska Magdič iz Krnja Dolnega - dečka, Jožeta Hriberšek iz Rožnega dečka, Kristina Kolon iz Dečnih sel - dečko, Anka Popovki iz Zagorskega sela - dečka, Slavka Zivčič iz Raven - dečka, Marija Pakj iz Dolenje vasi - dečko, Terezija Polovič iz Velikega Obrežja - dečko, Marija Zorčič iz Bojanega - dečko, Ljudmila Kajs iz Stare vasi - dečka, Ivanka Krajič iz Brezovega - dečka, Jožica Erhan iz Skopce - dečka, Zinka Cesek iz Orešja - dečka.

Iz novoletne kronike

V času od 14. do 28. decembra so v novomeški porodnišnici rodile: Cecilija Murn iz Vel. Orehka - dečko, Angela Erjavc iz Vel. Podljudbna - dečko, Marija Rožič iz Dragutova - dečko, Jožeta Lesnjak iz Grobelj - dečko, Antonija Kuletič iz Gaberja - dečko, Ana Krin iz Gor. Gradišča - dečka, Martina Ambrožič iz Gotne vasi - dečko, Amalija Simončič iz Mavrene vasi - dečko, Vera Kos iz Martinje vasi - dečka, Marija Štepec iz Prevol - dečka, Marija Uršič iz Trebbe vasi - dečko, Tinka Virant iz Nemške vasi - dečko, Dana Gasperič iz Nove Lipe - dečka, Marija Herbolj iz Potone vasi - dečko, Antonija Lužar iz Orehka - dečka, Marija Vasič iz Dol. Kamene - dečka, Pavla Janežič iz Trlišča - dečko, Anica Poličnik iz Loške vasi - dečka, Marija Kužnik s Sel - dečka, Izbica Žebnik iz Vel. Lok - dečko, Teodora Žiberna iz Dol. Globodola - dečka, Karolina Nemanič iz Metlike - dečka, Jožeta Slak iz Zabukovja - dečko, Angela Vodnik iz Globodola - dečka, Coeta Vehič iz Gor. Fonkeve - dečko, Nada Carman iz Sentjanja - dečka, Terezija Blažič iz Mirne vasi - dečko, Katica Barič iz Crnomlja - dečka, Ana Gorenc iz Gor. Gradišča - dečka, Anica Grandovec iz Sotške - dečka, Marija Grivec iz Gotne vasi - dečko, Rozalija Romšek z Loke - dečko, Anica Otak iz Salke vasi - dečka, Fani Sevišek iz Krmeja - dečka, Vida Kloubar iz Crmošnjic - dečka, Angela Ivec iz Ručetne vasi - dečka, Terezija Gršar iz Appenika - dečka, Terezija Aznoh s Krke - dečka, Veronika Brule s Talčega vrha - dečka, Barica Flajnik iz Drenovec - dečka, Pavla Krmelj iz Gaberc - dečka, Marija Kulovec z Vrhnih sel - dečko.

KRONIKA NESREČ

V času od 14. do 28. decembra so se ponesrečili in škali pomoči v novomeški bolnišnici: Anton Janežič, rudar iz Zg. Mladeticev, je padel na cesti in se poškodoval. Alojzija Blatnik, posestnica iz Crmošnjic, je padla po stopnicah in si poškodovala levo nogo. Marija Kolar, hiš delavka iz Brezje, je padla pri telovadbi in si poškodovala levo roko. Justina Palčič, sin posestnika iz Ručič, je navedel, da je padel na peči obkralj roko. Marija Gorenc, učiteljica iz Gor. Gradišča, je doma padla in si poškodovala desno nogo. Mirko Gregorič, sin delavke iz Klenovca, si je z vrelo vodo oparil obraz. Magda Bohine, hiš delavka iz Zg. Kijeje polja, je v taktinla prste leve roke v stoji za mletje mesa. Anton Podlesnik, sin posestnika s Kala, je padel in si poškodoval desno roko. Janez Zore, progovni čuvaj iz Dol. Medvedvega sela, je padel na peči obkralj roko in si poškodoval glavo in mečeno. Anton Gregorič, posestnik iz Dol. Brezovice, si je s koleškom zaletel v voz in si poškodoval glavo. Miran Pirc, sin delavke iz Mačkovca, si je na peči obkralj pravih rok trebul in obe roki. Janez Malešič, posestnik iz Boršta, je na cesti padel s koleša in si poškodoval desno roko. Jožeta Zoreta, delavcu iz Prelesja, je železniška trambica stisnila prst desne roke.

BREZIŠKA KRONIKA NESREČ

Pred kratkim so se ponesrečili in iskali pomoči v brežiški bolnišnici: Briljo Bega, upokojenko iz Bojanja, je poškodoval vlak ter je dobila hude notranje poškodbe. Ivan Fompe, upokojenec iz Orehovega, si je pri padcu s koleša poškodoval desno nogo in ključnico. Danijel Brajdčič, sin delavca iz Hrašja, je padel z voza in dobi lažje poškodbe.

Iz Cerkelj nam pišejo

Delo v Socialistični zvezi je bilo v zadnjih mesecih letošnjega leta zelo živahno. Na skupnem sestanku vseh družbenih organizacij sta se oba predsednika odbora SZDL pred volitvami pogovorila o preteklem delu in bodočih nalogah. Nato so bili sestanki vseh odborov, kjer so razpravljali o vlogi SZDL, o kmečkem zdravstvenem zavarovanju, o gospodarskih vprašanjih cerkijanskega konca in še o mnogo čem. Člani SZDL so dali številne predloge, ki jih bodo uresničili a pomočjo krajevnega odbora in brežiške občine. Volitev novega vodstva SZDL se je udeležilo 70% volivcev.

stavniki garnizona JLA iz Cerkelj priredili predavanje o JLA. Mladinci se pripravljajo na družabno prireditve, ki bo 31. decembra. Tudi na športnem področju je življenje razgibano. Sodelujejo pri namiznem tenisu,

nometu, odbojki in najbolj žilovno pri rokometu.

Kulturno umetniško društvo »Pianina« Cerklje pripravila igrvo »Tri dni direktor«; režira Jožica Opravč. Prva uprizoritve bo v začetku februarja.

Kako živijo v Pišecah

Prosvetno društvo bo Pišecane razveselilo v zimski sezoni z več nastopi. Odrasli igralci bodo ponovili lani uprizorjeno igrvo »Zamotana snubitev, ali tisoč vozlov« in nastudirali še eno igrvo, pionirski odsek prosvetnega društva pa se bo prestavil občinstvu z igrvo »Palčki«, ki jo bodo uprizorili z glasbeno spremljavo.

Moški oktet redno vadi in se pridno pripravlja za nastope. V letošnji sezoni so nastopili prvič na proslavi Dneva republike. Občinstvo je njihovo ubrano peetje tople pozdravilo.

Dva pionirska pevška zbora delujeta na osemletki. Eden za jema pionirje višjih razredov, drugi pa nižjih. Oba zbora uspešno nastopata na raznih prireditvah in proslavah državnih praznikov.

Silvestrovanje pripravila organizacija Rdečega križa. Prosvetno društvo bo v lepem sporedu sodelovalo z cnodejanko, štirimi prizori ter nekaj šaljivimi točkami.

Prihod Dedka Mrza je na šoli v Pišecah za otroke vsako leto nepozabno doživetje. V

sporedu za Dedkom Mrzom pridejo palčki in gozdne živali, Dedek mrzab za zastavilja ugajice in pridne reševalce sproti nagrajuje. Zelo lepa navada je, da so otroci medsebojno obdarujejo. Svoja darila položijo pod novoletno jelko. V šolo so nanosili precej živil. Iz njih bodo žene zadružnice pripravile slaščice za skromno zakusko. Za otroški praznik so pripravile tudi vse organizacije ter podjetja iz Pišec.

Pod novoletno jelko. V šolo so nanosili precej živil. Iz njih bodo žene zadružnice pripravile slaščice za skromno zakusko. Za otroški praznik so pripravile tudi vse organizacije ter podjetja iz Pišec.

Požrtvovalnost v Vidmu-Krškem

Občinski odbor RK, ki je vodil krvodajalsko akcijo, je postavil posebno komisijo, v kateri so bila zastopana vsa podjetja. V okolinskih krajih so vodile to akcijo osnovne organizacije, v Kostanjevici pa osnovna organizacija RK.

Lani je bilo samo v Vidmu-Krškem 186 odvzemov krvi, letos pa 294. Na področju občine je bila odvzeta kri 402 krvodajalnih.

cema. Na kostanjeviškem področju so dobili tako nad 32 litrov krvi, na področju Vidma-Krške, kar pa nad 79 litrov.

Uspeh, ki so ga dosegli, je za sluga povezanega dela komisije s SZDL, občinskimi sindikalnim svetom in zdravstvenimi delavci. Med kolektivci se je najbolj izkazala Tovarna šokolad, kjer so oddali kri skoraj vsi. Veliko razumevanja so pokazali še v Celulozi in Kovinarski zadrugi, pa tudi ustanove in druga podjetja. Predvidevali, da bo prihodnja leto oddalo kri kar 600 krvodajalcev.

Za dan krvodajalcev, 4. junij, pripravljajo v Vidmu-Krškem akademijo, na katero bodo povabljeni vsi, ki so oddali kri več kot petkrat. Ti bodo dobili tudi posebne srebrne značke. Tisti, ki so dali kri nad desetkrat, bodo dobili zlate značke, kdor pa jo je dal nad dvajsetkrat bo prejel še posebno diplom.

Dve senovški novici

Gledališki program senovške Svobode je letos zelo pester. Predvideni imajo več odskih del, igrvo Veseli dan ali Matiček se ženi že pripravljajo in upajo, da jo bodo uprizorili na Silvestrovo. Razen tega bodo v sezoni pripravili še dve sodobni deli in sicer Vohunko ter Zvezde so večne. Na programu je razen odskih del tudi več pevskih nastopov ter koncert godbe na pihala.

Plenum občinskega Sveta Svobode Senove je bil v ponedeljek 14. decembra. Pogovorili so se o programu za tradicionalni kulturni teden, ki ga v Senovem vsako leto prireditve za občinski praznik. Letošnji kulturni teden bo še toliko slovesnejši, ker bo Svoboda proslavila 15. obletnico obstoja. Ob tej priložnosti bodo nagrajili nekaj kulturnih delavcev, ki že vseh 15 let nesebično sodelujejo v Svobodi.

Stara vas pri Bizeljskem

Pionirji na osemletki so pripravili za novoletno jelko 4 dejanko »Cenček in Dedek Mrzab«. Uprizorili so jo v nedeljo 27. decembra. Vstopnino so odstopili za obdaritev otrok. Tudi starši so prispevali po 50 dinarjev na otroka, nekaj pa je dal občinski odbor SZDL Brežice.

Na sestankih Socialistične zveze so ljudje živahno razpravljali o novem zakonu o stanovanjskih razmerjih, o novih najemninah, o odkupu vina, o popravilu cest, o reži in odkupu prašičev in obnovi vrtogradov. Videti je, da jih vprašanja s področja kmetijskeva močno zanimajo.

Brucovanje študentskega kluba

V sredo zvečer so priredili študentje našega okraja v dvorani železniške kurilnice v Ljubljani prijeten družabni večer. Bruci in brucke so pred zelenim oršjem in njegovo bratovščino dajali spričevala svoje duhovitosti, pri čemer pa niso imeli posebne sreče. Prireditve so se udeležili tudi predstavniki OK LMS in zastopniki tovarne zdravil KRKA.

BRIVSKO FRIZERSKI SALON

PUCELJ

Novo mesto

čestita cenjenim strankam za NOVO LETO in se še nadalje priporoča!

Novomeška kronika

Na Glavnem trgu so te dni začeli preurejati Golezevo hišo, ki bo dobila arkade kot smo že poročali. Dela hitro napredujejo in upamo, da bo kmalu v prostorih bivše »Fizkulture« odprta nova prodajalna čevljev.

Kje bodo silvestrovali Novomeščani? V kavarni Metro-poli imajo že od začetka meseca vse seodeže rezervirane, v hotelu Kandija so tudi rezervacije, sicer pa bo veselo po vseh

lozilih in gostilnah. Kdor je motoriziran, se bo »potegnile na Otoček, v Dolenjske Toplice ali še dlje proti Ljubljani in na Gorenjsko.

V četrtek 23. decembra je novomeška čistilnica dobila nov stroj za čiščenje, ki je težak 1700 kg. Samo še stroj za kemično čiščenje je potreben, ta bo prišel z uvoza, pa bo novo, meška kemična čistilnica in pralni ca lahko pričela z delom.

Do 25. decembra je bilo v novomeški občini popisanih 2594 stanovanj od skupno okoli 2900 stanovanj. Popisovalci so se izključno držali pravil, ki so v knjižicah, vendar bodo morale posebne komisije njihovo delo pregledati in popraviti nekaj napak.

Gibanje prebivalstva: Rodila je Ana Kren iz Glavnega trga 17 - dečka. - Poročili so se: Ivan Zic, šofer iz Ceste herojev 12 in Milena Zamida, šivilja iz Smihela. Alojz Hočvar, šofer iz Kurjaške poti in Terezija Bele, delavka s Potovrha, Janez Smolč, vodovodni instalater iz Kosov, 5 in Ljudmila Kranjec, bolniška strželnica iz Partizanske 18. Franc Škrubej, klepar iz Partizanske 11 in Stanislava Pavlič, delavka iz Ljubljanske 13.

Presenečenje:

DIK

CISTILNI PRASEN

čestita na pragu novega leta vsem svojim odsejalcem ter se jim še nadalje priporoča!

Vsem cenjenim strankam želi srečno novo leto 1960

Frizerski salon

Adon

NOVO MESTO

TOVARNA ŠIVALNIH STROJEV

»Mirna«

NA MIRNI

čestita na pragu novega leta vsem svojim odsejalcem ter se jim še nadalje priporoča!

Iz radenc ob Kolpi

Megleni dnevi so pokrili našo dolino, da je videti kot izumrla - pa ni tako. Požrtvovalni člani Prostovoljne gasilskega društva so se dan za dnem zbirali v šoli in pripravljali na izpit. Sedaj težko pričakujejo silvestrovene večera, ko bodo imeli letni obračun dela in bodo prejeli spričevala za izprašane gasilce.

SOCIALIZEM SE JE UVELJAVIL KOT DRUŽBENO EKONOMSKI SISTEM, KI LAHKO NAJHITREJE RAZVIJE PROIZVAJALNA SREDSTVA IN DOSEŽE NAJHITREJŠI TEMPO POVEČANJA NARODNEGA DOHODKA!

OKRAJNI LJUDSKI ODBOR

NOVO MESTO

Okrajni komite ZKS
Okrajni komite LMS
Okrajni sindikalni svet
Okrajni odbor SZDL
Okrajni odbor Zveze borcev
in ostale množične organizacije

ZELE VSEM DELOVNIM LJUDEM V PODJETJIH IN USTANOVAH, SVOJIM CLANOM IN OSTALEMU PREBIVALSTVU NA PODROČJU OKRAJA NOVO MESTO V LETU 1960 MNOGO NOVIH USPEHOV PRI DELU, SREČE IN ZADOVOLJSTVA!

UPRAVA ZA CESTE

Tehnična sekcija

Novo mesto

želi v LETU 1960 vsem svojim občutajem, čestnim delavcem, uslužbencem in strokovnjakom vso srečo in mnogo novih delovnih uspehov!

VSO SREČO V LETU 1960
ZELI SVOJIM GOSTOM

BIFE

NOVO MESTO

ZA DOMAČI IN TUJI TRG NUDIMO KVALITETNA VINA!
TRGOVSKO PODJETJE

VINO BREŽICE

ZELI SREČNO NOVO LETO VSEM SVOJIM ODJEMALCEM IN DOBAVITELJEM!

KOLEKTIV
ZKP »MATIJA GUBEC«
LESKOVEC
pri Krškem

želi vsem delovnim ljudem SREČNO NOVO LETO z željo, da bi v miru še nadalje gradili lepše življenje nas vseh!

INDUSTRIJA OBUTVE

NOVO MESTO

izdeluje vse vrste čevljev: otroške, ženske, moške v flex lepljeni in zbiti izdelavi, gojzerje in delovne čevlje

TRGOVSKO PODJETJE
»PETROL«
Ljubljana poslovalnica
NOVO MESTO

ZELI VSEM VOZNIKOM MOTORNIH VOZIL PRIVATNEGA IN DRŽAVNEGA SEKTORJA VSO SREČO V LETU 1960!

SREČNO NOVO LETO ŽELIJO

TRGOVSKO PODJETJE

»DOLENJC« ŠENTJERNEJ

SVOJIM SLUSATELJEM, DELAVCEM, USLUŽBENCEM IN STROKOVNJAKOM, KAKOR TUDI OSTALEMU PREBIVALSTVU NAŠEGA OKRAJA ZELI VSO SREČO V LETU 1960

KMETIJSKA ŠOLA GRM
Novo mesto

CESTITA
SVOJIM ODJEMALCEM IN DOBAVITELJEM TER SE JIM SE NADALJE PRIPOROČA!

SGP »PIONIR«

NOVO MESTO

GRADI VSE VRSTE OBJEKTOV. POSLUŽUJTE SE TUDI USLUG NAŠIH OBRATOV: KOVINSKO-MEHANIČNEGA, AVTOPARKA, KAMNOSEŠKO-CEMENTNINARSKEGA OBRATA IN DRUGIH

SREČNO NOVO LETO ZELIMO VSEM INVESTITORJEM, SVOJIM STRANKAM IN POSLOVNIM PRIJATELJEM!

PODJETJE ZA VZDRŽEVANJE PROG
NOVO MESTO

CENJENIM ODJEMALCEM IN DOBAVITELJEM CESTITA ZA NOVO LETO

TAPETNIŠTVO IN DEKORATERSTVO

Novo mesto

TER SE SE NADALJE PRIPOROČA!

VSEM ZAVAROVCEM, UPKOJENCEM IN NJIHOVIM SVOJCEM, ZDRAVNIKOM IN ZDRAVSTVENIM DELAVCEM NOVOMEŠKEGA OKRAJA ZELIMO V PRIHODNJEM LETU MNOGO SREČE IN ZADOVOLJSTVA!

Okrajni zavod za socialno zavarovanje

Novo Mesto

ZELI NA PRAGU NOVEGA LETA VSO SREČO Z NAJBOLJŠIMI ŽELJAMI VSEM CLANOM KOLEKTIVA IN VSEM DELOVNIM LJUDEM NAŠE DOMOVINE!

GRADBENO PODJETJE

GRADBENIK Brežice

ZELI VSEM GRADBENIM DELAVCEM, USLUŽBENCEM IN INŽENJERJEM NAŠEGA OKRAJA SREČNO LETO 1960!

KOLEKTIV TOVARNE ZDRAVIL

KRKA

NOVO MESTO

ELEKTRO

NOVO MESTO

ZELI VSEM POTROŠNIKOM ELEKTRIČNE ENERGIJE SREČNO NOVO LETO!

Vsem gostilnim društvom na področju okraja
NOVO MESTO
in njihovim članom želi v prihodnjem letu vso srečo

OKRAJNA GASILSKA ZVEZA

NOVO MESTO

SVOJE PRVOVRSTNE IZDELKE PRIPOROČA

Belokranjska trikotažna industrija

»BETI« METLIKA

IN POZDRAVLJA SVOJE ODJEMALCE, POSLOVNE PRIJATELJE IN ZNANCE, ZELEC JIM V PRIHODNJEM LETU OBILO SREČE, USPEHOV IN ZADOVOLJSTVA!

Čestita vsem delovnim ljudem za NOVO LETO in jim želi vso srečo, zdravje in obilo veselja!

Lesno predelovalno podjetje METLIKA

ZELI SREČNO NOVO LETO
VSEM DELOVNIM KOLEKTIVOM IN POSAMEZNIKOM
NA PODROČJU NOVOMEŠKEGA OKRAJA!

VSEM KADILCEM ZELI
SREČNO NOVO LETO

trgovsko podjetje

**T
O
B
A
K**

ČRNOMELJ

Delovni kolektiv

»IEV«

LJUBLJANA, obrat

Kondenzator Semič

ČESTITA VSEM BELOKRANJCEM
ZA NOVO LETO!

ZADRUŽNIKI, AKTIVI MLADIH ZADRUŽNIKOV,
ŽENE ZADRUŽNICE, KMETJE IN OSTALI
PREBIVALSTVO!

Kmetijska zadruga

SEMIČ

vam čestita
ZA NOVO LETO
in vam želi še nadalje
mного delovnih uspehov!

KMETIJSKA ZADRUGA

Črešnjevce

PRI SEMIČU

ČESTITA SVOJIM ODJEMALCEM IN
DOBAVITELJEM, ŽELIMO VAM
NAJVEČ DELOVNIH USPEHOV, SREČE IN
VESELJA V PRIHODNJEM LETU!

Komunalna
banka

ČRNOMELJ

Želi vsem svojim komitentom srečno
NOVO LETO 1960!
Razen vseh bančnih poslov zbiramo hranilne
vloge in jih obrestujemo 6% na leto

Vso srečo
V LETU
1960

Želi

KNJIGOVODSKI
CENTER

ČRNOMELJ

Lesna industrija

Vsem svojim poslovnim prijateljem, sodelav-
cem in znancem želimo ob NOVEM LETU
mного sreče ter se jim priporočamo!

Zora Črnemelj

Splošno trgovsko podjetje

Črnemelj

s svojimi poslovalnicami nudi potrošnikom razno-
vrstno blago po zmernih cenah!
Svojim strankam, poslovnim prijateljem in vsem
Črnemeljcem iskreno čestitamo za NOVO LETO!

Belokranjska
železolivarna

BELT

ČRNOMELJ

Želi vsem svojim delavcem
in uslužbencem v letu 1960
vso srečo in mnogo delov-
nih uspehov, želi, da bi
se še nadalje trudili za
razvit podjetja!

Razna topla in mrela jedila, prvovrstna na-
ravna vina, likerje, brezalkoholne pijače in
dobro žganje vam vedno nudi

Gostinsko podjetje

ČRNOMELJ

IN ČESTITA SVOJIM GOSTOM ZA NOVO LETO!

SREČNO
NOVO LETO
ZELI

»MARMOR«, GRADAC v Bell krajini

SREČNO IN USPEHOV POLNO
NOVO LETO 1960 ŽELI

KMETIJSKA ZADRUGA
METLIKA

VSEM KMETOVALCEM IN OSTALEMU
PREBIVALSTVU NA SVOJEM PODROČJU
ČESTITA ZA NOVO LETO

KMETIJSKA ZADRUGA
SUHOR

Moderne, lepe in trpešne pletenine vam nudi

**TOVARNA
PLETENIN**

Belokranjka

ČRNOMELJ

In čestita svojim poslovnim prijateljem ZA NOVO LETO!

SREČNO NOVO LETO ŽELIJO

Vsem delovnim kolektivom v podjetjih in
ustanovah ter posameznikom na področju
novomeškega okraja želimo v letu 1960 mnogo
sreče, zdravja in zadovoljstva!

Splošna bolnišnica

Brežice

TUDI V PRIHODNJEM
LETU BOMO ZASTAVILI
VSE SILE, DA BI ZA-
DOVOLJILI NAŠE OD-
JEMALCE!

**Ljudska potrošnja
Brežice**

Srečno
NOVO LETO
želimo vsem
ocenjenim strankam,
dobaviteljem in
vsem delovnim
ljudstvu naše
socialistične
domovine!

TRGOVSKO PODJETJE

**GORJANCI
ŠENTJERNEJ**

nudi svojim odjemalcem
veliko izbire raznovrst-
nega blaga po niskih
cenah! Priporočamo se za
nakup in čestitamo
ZA NOVO LETO!

VEDNO SVEŽE MESO IN MESNE IZDELKE NUDI
SVOJIM STRANKAM

Mesarija

ŠENTJERNEJ

IN SE JIM SE NADALJE PRIPOROČA!

MESTNA KLVNICA
IN PEKARIJA

Metlka

čestita svojim odjemalcem

Program ZKJ je postal
program socialistične Ju-
goslavije, pot naših nara-
dov k sreči, blagostanju
in miru!

Občinski ljudski odbor

METLIKA

Občinski komite ZKS • Občinski odbor SZDL
• Občinski komite LMS • Občinski odbor
ZB • Občinski odbor ZVVI • Občinski sindi-
kalni svet in ostale množične organizacije

ZELIJO VSEMU PRE-
BIVALSTVU METLIŠKE
OBCINE SREČNO LETO

1960

KI NAJ PRINESE
METLIKI IN OKOLICI
VRSTO NOVIH GOSPO-
DARSKIH, POLITIČNIH
IN KULTURNIH ZMAGI

INDUSTRIJA MOTORNIH VOZIL

Želi obilo uspehov svojim poslovnim prijateljem in vsem delovnim ljudem v poslovnem letu

NOVO MESTO

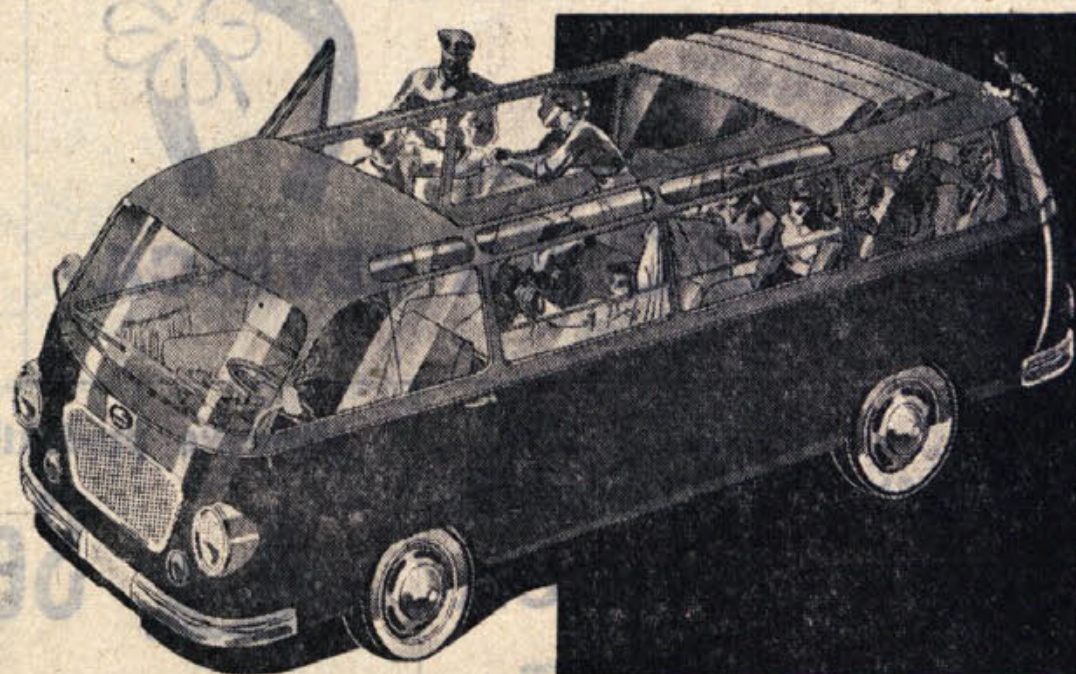
1960

IMV bo v letu 1960 postregla kupce z naslednjimi proizvodi:

- IMV-1000 »TURIST«
- IMV-1000 »NOVI KOMBI«
- IMV-1000 »SANITET«
- IMV-1000 »SERVIS«
- IMV-1000 »KURIR«

- z dvigalkami za avtomobile
- s stiskalnicami za delavnice
- s snemalci za gume
- s kompresorji KAP. 90 l/min.
- z opremo za vozila: grelci - 6 V, 12 V in 24 V

Za cenjena naročila se priporočamo!

TRGOVSKO PODJETJE

»VINO«
NOVO MESTO

NUDI CENJENIM ODJEMALCEM PRVOVRSTNA DOMAČA VINA IN SE JIM SE VNAPREJ PRIPOROČA!

VSEM DELOVNIM LJUDEM NOVOMEŠKEGA OKRAJA VOŠCI SREČNO IN USPEHOV POLNO LETO 1960

NOVOMEŠKA OPEKARNA
ZALOG

Delovni kolektiv

Gozdnega gospodarstva

BREŽICE

ZELI SREČNO NOVO LETO VSEM PREBIVALCEM SPODNJEGA POSAVJA!

Belokranjsko gradbeno podjetje

Cenjenim potrošnikom se še nadalje priporoča in jim čestita

ČESTITA OB VSTOPU V LETO 1960 VSEM CENJENIM STRANKAM, ZLASTI PA INVESTITORJEM!

Črnomelj

PEKARIJA
STRAŽA

TRGOVSKO PODJETJE s svežimi poslovalnicami

**PREHRANA
NOVO MESTO**

ZELI SREČNO NOVO LETO VSEM SVOJIM ODJEMALCEM, DOBAVITELJEM IN DELOVNIM KOLEKTIVOM!

HOTEL

**METROPOL
NOVO MESTO**

ZELI SREČNO IN VESELO NOVO LETO VSEM SVOJIM GOSTOM, ZLASTI PA NOVOMEŠČANOM!

VSEM STRANKAM ZELI KOLEKTIV

Radioservis

Novo mesto

VESELO IN SREČNO LETO 1960!

Medtem ko čakate na odhod ali prihod vlaka, se boste najbolje pokrepčali v

**KOLODVORSKI
RESTAVRACIJI**
Novo mesto

SREČNO NOVO LETO!

**Komunalna
banka**

NOVO MESTO

606-70

ZELI OB NOVEM LETU SVOJIM KOMITENTOM, VLAGATELJEM IN PIONIRJEM, KI VARČUJEJO S HRANILNIKOM, VSO SREČO, HKRATI PA NOVIH IN VEČJIH USPEHOV NA PODROČJU IZGRADNJE SOCIALIZMA!

Delovni kolektiv

OPEKARNE

PREČNA

Čestita za NOVO LETO vsem svojim delavcem in uslužbencem, njihovim svojcem in vsem delovnim ljudem!

PARFUMERIJO, KOZMETIKO IN VSE V STROKO SPADAJOČE ARTIKLE NUDI

»DROGERIJA«
Novo mesto

CENJENIM STRANKAM ISKRENO ČESTITAMO ZA NOVO LETO!

VSO SREČO V LETU 1960 VOŠCI SVOJIM POSLOVNIM PRIJATELJEM

KMETIJSKA
ZADRUGA
ŠKOCJAN

SREČNO NOVO LETO ŽELIJO

SREČNO NOVO LETO ŽELIMO

Občinski ljudski odbor Videm-Krško

Občinski komite ZKS
Občinski komite LMS

Občinski odbor SZDL
Občinski odbor ZB

ŽELIMO OB VSTOPU V LETO 1960 VSEM SVOJIM OBČANOM, DA BI Z NEZMANJŠANIM POLETOM NADALJEVALI Z IZGRADNJO SOCIALIZMA V NAŠI DOMOVINI IN TAKO PRIPOMOGLI K ČIMPREJŠNJEMU DVIGU ŽIVLJENJSKE RAVNI DELOVNEGA ČLOVEKA!

**Kmetijska
zadruga
R A K A
pri Krškem**

oskrbuje kmetijstvo,
opravlja strojno-kme-
tjska dela in prideluje
sadje na lastnih
sodobnih nasadih.

Vso srečo v letu 1960
želimo vsem svojim
strankam!

Vsem zadržnikom,
kmetovalcem, ki z za-
drugo pogodbeno so-
delujejo in ostalemu
prebivalstvu v šent-
janški okolici, želimo
v letu 1960 obilo uspe-
hov ter osebnega zado-
voljstva.

SREČNO IN ZADOVOLJNO NOVO LETO 1960
ŽELI VSEM CENJENIM ODJEMALCEM
KOLEKTIV TRGOVSKEGA PODJETJA

»SLOGA« SEVNICA

**KMETIJSKA ZADRUGA
TRŽIŠČE NA DOLENJSKEM**

ŽELI V NOVEM LETU 1960 VSEM
SVOJIM ČLANOM, POSLOVNIM PRI-
JATELJEM IN ZNANCEM SE MNOGO
DELOVNIH USPEHOV!

Cestitkam se pridružuje

**KMETIJSKA
ZADRUGA
KRŠKO
VIDEM-KRŠKO I**

**Kmetijska
zadruga
ŠENTJANŽ
Železniška postaja
KRMELJ**

KONFEKCIJA **LISCA
SEVNICA**

priporoča svoje kvalitetne
cene izdelke

Mizarska produktivna zadruga

Sevnica

izdeluje in dobavlja: stil-
no, luksuzno in moderno
pohištvo, sprejema v delo
popolno opremo vil, ho-
telov, klubov in ostalih
družbenih prostorov.

SREČNO NOVO LETO!

OPEKARNA PRELESJE

**ŠENTRUPERT
PRI MOKRONOGU**

ŽELI V LETU 1960 ČLANOM
KOLEKTIVA OBILNO SREČE IN
ZADOVOLJSTVA!

VSEM POSLOVNIM PRIJATELJEM, CENJENIM OD-
JEMALCEM IN VSEM MIRENČANOM ŽELI VSE
NAJBOLJŠE V LETU 1960

DANA

lovarna sadnih sokov
in likerjev
**MIRNA
NA DOLENJSKEM**

SEVNICA

prodaja kvalitetne
sadne sokove in če-
stita vsemu delov-
nemu ljudstvu za
novo leto, želeč kar
na največ uspehov,
sreče
in zadovoljstva!

Kmetijsko gospodarstvo

DOSEŽENI USPEHI, PLOD NAŠIH SKUPNIH NAPOROV V PRETEKLIH LETIH,
KAŽEJO, DA UTIRAMO PRAVILNO POT. TUDI V PRIHODNJEM LETU BOMO
ZASTAVILI VSE SVOJE SILE ZA NAPREDEK, SOCIALIZEM IN BOLJŠE
ŽIVLJENJE!

Občinski ljudski odbor
SEVNICA

OBČINSKI KOMITE ZKS – OBČINSKI ODBOR
SZDL – OBČINSKI ODBOR ZVEZE BORCEV –
OBČINSKI KOMITE LMS in ostale družbene
organizacije, društva in odbori

**KMETIJSKA ZADRUGA MIRNA
S SVOJO TRGOVINO Z MEŠANIM BLAGOM**

Tudi v prihodnjem letu se pri-
poročamo svojim poslovnim pri-
jateljem in cenjenim odjemal-
cem, in jim želimo mnogo uspe-
hov, zdravja in zadovoljstva!

Svojim gostom čestita
**GOSTIŠČE
»PRI KOMUČARJU«
VIDEM-KRŠKO**

GRADBENO PODJETJE Z REMONTOM

Svojim strankam želimo v letu 1960
kar največ sreče in osebnega zado-
voljstva!

»MIRNA«

OPRAVLJA VSA V STROKO SPADAJOČA DELA SOLIDNO
IN POCENI TER PRIPOROČA SVOJE CEMENTNE IZDELKE!

na Dolenjskem

S PONOŠOM ZROČ MILJNIKE
DOSLEJ PREHOJENEGA DELA
POTI, OBLJUBLJAMO, DA
BOMO TUDI V PRIHODNJEM
LETU KORAKALI PO TEJ
POTI NAPREJ, PRIZADEVA-
JOČ SI NAREDITI SE VEČ IN
SE BOLJE KOT DOSLEJI

OBČINSKI LJUDSKI ODBOR TREBNJE

OBČINSKI KOMITE ZKS, OBČINSKI
ODBOR SZDL, OBČINSKI ODBOR
ZVEZE BORCEV, OBČINSKI KOMITE
LMS IN OSTALE ORGANIZACIJE

čestitajo vsem občanom za novo leto
z željo, da bi še nadalje zastavili vse
svoje sile za čimprejšnjo izgradnjo
socializma!

**ČEVLJARSKO PODJETJE TREBNJE
OBČINSKA ŽAGA TREBNJE
KROJAŠKO PODJETJE TREBNJE
PEKARIJA TREBNJE
MIZARSKA DELAVNICA TREBNJE**

**MIZARSKO
PODJETJE
»HRAST«
ŠENTLOVRENC
p. VELIKA LOKA**

izdeluje raznovrstno
pohištvo hitro,
solidno in poceni.
Cenjenim odjemalcem
in vsemu delovnemu
ljudstvu želimo v letu
1960 obilo sreče!

VSO SREČO V LETU 1960 ŽELI
**Komunalno podjetje
VIDEM-KRŠKO**

TRGOVSKO PODJETJE NA DEBELO IN DROBNO

**GOSTILNA
BIZJAK METODA
Velika Loka**

čestita za novo leto
svojim gostom in se
še nadalje priporoča!

s svojimi prodajalnami čestita
vsem dobaviteljem in kupcem
za novo leto in obljublja, da bo
v prihodnjem letu še bolj poglo-
bilo poslovne zveze in doseglo
še boljše uspehe!

**RESA
Videm Krško**

POGODBENO SODE-
LOVANJE – PREIZ-
KUS GOSPODARSKE
IN POLITIČNE SPO-
SOBNOSTI ZADRUG
IN KMETOVI!

**Kmetijska
zadruga
ŠENTRUPERT
Železniška postaja
MOKRONOG**

Vsem kmetovalcem že-
limo v letu 1960 dober
pridelek, ostalemu pre-
bivalstvu pa uspehe
pri delu!

Tudi
**VODOVOD
Novo mesto**

čestita za novo leto vsem
delovnim ljudem!

**JUGOTANI
IN Sevnica**

Tudi v prihodnjem letu: VSE SILE ZA MIR, SVOBODO IN SOCIALIZEM!

Zeli v letu 1960 svojim odjemalcem mnogo uspehov, vsem delovnim ljudem pa obilo zdravja in sreče!

VSEM SVOJIM STRANKAM SE ŠE NADALJE PRIPOROČA IN JIM ČESTITA

**ČEVLJARSTVO
Straža**

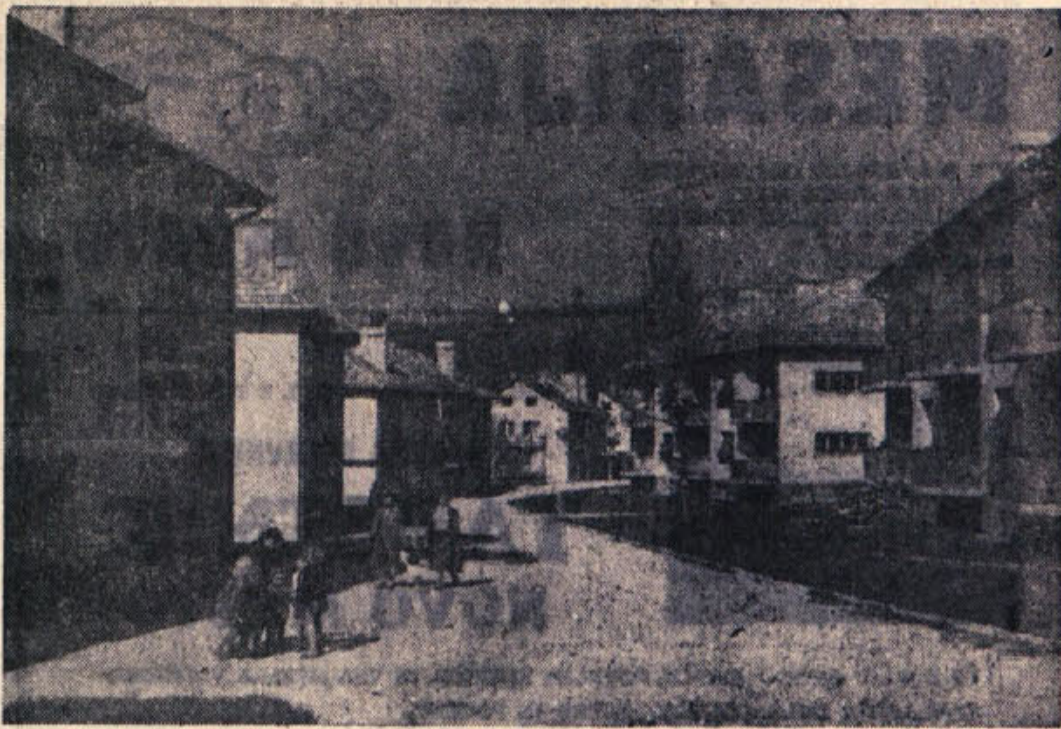

● PROIZVAJAMO: beljeno, nebeljeno in specialno sulfino celulozo — lesovino — lompapir — časopisni, srednjefini in ovojni papir.

POZDRAV AVANTGARDI DELAVSKEGA RAZREDA NAŠE DEŽELE — SLAVNI ZEK!

Kolektiv

**TOVARNE
PAPIRJA IN
CELULOZE**

**»DJURO SALAJ«
VIDEM-KRŠKO**

Prvovrsten kruh in kvalitetno pecivo dobite v

**Pekariji
DOL. TOPLICE**

Svojim strankam čestitam za Novo leto!

**KMETIJSKA ZADRUGA
VELIKA LOKA**

odkupi kmetijske pridelke, les in živino po zelo ugodnih cenah.

Svojim članom, združnikom in kmetom, ki z nami pogodbeno sodelujejo, iskreno čestitamo za novo leto in jim želimo tudi v letu 1960 obilo uspehovi!

VSEM SVOJIM ČLANOM IN VSEM DRUGIM DRŽAVLJANOM ZELI V LLETU 1960 VSO SREČO

**Okrajni odbor
Rdečega križa**

**NOVO
MESTO**

ZELI VSEM DELOVNIM LJUDEM NOVOMEŠKEGA OKRAJA V PRIHODNJEM LETU MNOGO NOVIH USPEHOV.

TRGOVSKO PODJETJE

**»Suha krajina«
DVOR**

prodajalnimi Dvor, Grad in slapi Zužemberk, Smihel in Ajdovec pozdravlja ob novem letu vse svoje odjemalce in dobavitelje, želeč jim vse najboljše v letu 1960!

Prizadevamo si nuditi potrošnikom kar največ električne energije ter jim čestitamo k doseženim uspehom v preteklem letu, želeč jim tudi nadalje vso srečo!

**ELEKTRARNA
BRESTANICA**

POZDRAVLJAMO LETO 1960 — OBDOBJE NAŠEGA NOVEGA VZPONA IN RAZŠIRITVE ELEKTRARNE!

**MESARIJA
SOTESKA**

nudi svojim odjemalcem vedno sveže in dobro meso ter se jim priporoča tudi v prihodnjem letu!

SREČNO NOVO LETO ŽELIJO

Prepričani smo, da se bodo sile socializma navzile vsem težavam nenehno krepile, da bo žel socializem nove zmage in da bo našel moč in sredstva odstraniti, kar je negativnega!

**OBČINSKI LJUDSKI ODBOR
ŽUŽEMBERK**

OBČINSKI KOMITE ZKS OBČINSKI ODBOR ZB
OBČINSKI ODBOR SZDL OBČINSKI ODBOR ZVVI
OBČINSKI KOMITE LMS in ostale organizacije

čestitajo vsem občanom, svojim članom in kolektivom v podjetjih in ustanovah v občini!

**Kmetijska zadruga in trgovina
PODBOČJE**

čestitata svojim odjemalcem in dobaviteljem, želeč jim tudi v letu 1960 kar največ delovnih uspehovi!

VSEM SVOJIM GOSTOM
ZELI
SREČNO NOVO LETO
**GOSTIŠČE
NA TRGU
ŽUŽEMBERK**

Vsem gradbeniškim delavcem, investitorjem, strokovnjakom in naročnikom želi v letu 1960 še mnogo uspehov
**OBRTNO GRADBENO PODJETJE
»REMONT«
Straža**

Socializem za tistega, ki ga gradi!

**KMETIJSKA
ZADRUGA
ŽUŽEMBERK**

želi v prihodnjem letu vsem svojim članom, združnikom in naprednim kmetovalcem na svojem območju vse najboljše!

Vsa velika in mala gradbena dela opravi zelo dobro in poceni!

**ZIDARSKO PODJETJE
»REMONT«
ŽUŽEMBERK**

ter čestita
VSEM INVESTITORJEM!

**KMETIJSKA
ZADRUGA
Straža**

★
ČESTITA
ZA NOVO LETO VSEM
ZADRUŽNIKOM
IN OSTALIM PREBIVALCEM NA SVOJEM
PODROČJU TER SE JIM
PRIPOROČA!

papirja

TELEKOMUNIKACIJE

**INDUSTRIJSKO PODJETJE ZA ELEKTROZVEZE
obrat MOKRONOG**

želi vso srečo v letu 1960 članom svojega kolektiva, kakor tudi vsem prebivalcem Mokronoga in okolice!

Priznana jedila in pijače vseh vrst dobite

Zdravilišču

Šmarješke Toplice
PRIPOROČAMO SE ZA OBISK
IN ČESTITAMO VSEM SVOJIM
GOSTOM!

VIDEM-KRŠKO

izdeluje kartonažo in ostalo papirno konfekcijo

● Svoje odjemalce pozdravljamo in jim toplo čestitamo za novo leto 1960!

**AVTOPROMET
TUZEMSKA
ŠPEDICIJA**

»GORJANCI«

NOVO MESTO-STRAŽA

ČESTITA ZA NOVO LETO VSEM SVOJIM ŠOFERJEM, DELAVCEM, USLUŽBENCEM IN STROKOVNJAKOM Z ŽELJO, DA BI SE ŠE NADALJE TRUDILI ZA VAREN IN UDOBEN PREVOZ POTNIKOV IN ZAUPANEGA BLAGA.

MESARIJA

NUDI SVOJIM ODJEMALCEM
VSAK DAN SVEŽE MESO
IN PRIZNANE MESNE IZDELKE
TER ČESTITA
ZA NOVO LETO!

NOVO MESTO

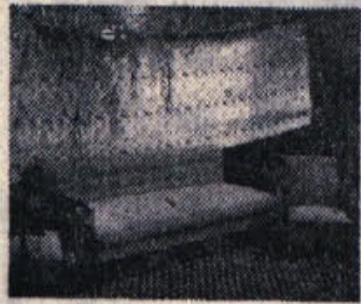
Z VISOKO DVIGNJENO ZASTAVO, POLNA DELOVNE RADOSTI,
ZAUPANJA SVOJIH NARODOV IN VERE V SVETLO BODOČNOST, STOPA
MLADINA NOVE JUGOSLAVIJE V SOCIALISTIČNO PRIHODNOST!

Občinski ljudski odbor

ČRNOMELJ

OBČINSKI KOMITE ZKS • OBČINSKI KOMITE LMS •
OBČINSKI ODBOR ZVVI • OBČINSKI ODBOR SZDL •
OBČINSKI ODBOR ZB • OBČINSKI SINDIKALNI SVET IN
OSTALE MNOŽIČNE ORGANIZACIJE

ZELE VSEM SVOJIM
OBČANOM IN ČLANOM
V LETU 1960 KAR NAJ-
VEČ DELOVNIH USPE-
HOV PRI IZGRADNJI
SOCIALIZMA IN GO-
SPODARSKEM RAZVO-
JU NAŠE OBCINE!

SREČNO NOVO LETO ZELI
OBRтна DELAVNICA
TAPETNIK
NOVO MESTO

IZDELUJEMO KAVČE, FOTELJE, ŽIMNICE, IN VSA OSTALA V STROKO
SPADAJOČA DELA SOLIDNO, HITRO IN POCENI!

VSEM ZADRUGAM, ZADRUŽNIKOM IN
NAPREDNIM KMETOVALCEM, KAKOR
TUDI VSEMU DELOVNEMU LJUDSTVU
NAŠE SOCIALISTIČNE DOMOVINE ZELI
SREČNO NOVO LETO

GOSPODARSKA POSLOVNA ZVEZA
Novo mesto

**Elektroinstalacije, elektromehanika,
avtoelektrika**

ELEKTROTEHNIČNO PODJETJE
NOVO MESTO

SVOJIM STRANKAM IN POSLOVNIM
PRIJATELJEM ZELIMO V PRIHODNJEM
LETU MNOGO USPEHOV, SREČE IN ZA-
DOVOLJSTVA!

CENJENIM GOSTOM
SE PRIPOROČA
IN JIM ČESTITA

KAVARNA
Glavni trg
Novo mesto

MODERNO UREJENI GOSTINSKI PROSTORI, KRASNA
OKOLICA, IZBRANA TOPLA IN MRZLA JEDILA,
PRVOVRSTNE PIJACE VSEH VRST NUDI

Cenjenim gostom
se priporočamo za obisk
in jim želimo obilo sreče
V LETU 1960!

Hotel Grad Otočec

ZA NOVO LETO
pristrčno čestitamo
svojim strankam
in poslovnim
partnerom!

Novo mesto

OBČINSKO
PODJETJE

REMONT

MOKRONOG
z obratom ŽAGA

OPRAVLJA GRADBENA IN OBNOVITVENA DELA TER ČESTITA SVOJIM
STRANKAM IN SE JIM SE NADALJE PRIPOROČA!

**Trgovinska
zbornica za okraj
NOVO MESTO**

ZELI VSEM SVOJIM ČLANOM,
SODELAVCEM IN VSEM DELOVNIM
KOLEKTIVOM, KAKOR TUDI OSTA-
LEMU PREBIVALSTVU SREČNO
NOVO LETO!

Delovni kolektiv in uprava obrtnega podjetja

PEKARIJA
NOVO MESTO

ZELI SREČNO IN VESELO
NOVO LETO 1960!

Vsem svojim občanom čestitamo ob vstopu v LETO 1960 in želimo, da bi se tudi v prihodnjem letu z nezmanjšanim
prijetjem trudili za nadaljnji precvet občine, podjetij in boljšega življenja nas vseh!

Občinski ljudski odbor
BREŽICE

OBČINSKI KOMITE ZKS • OBČIN-
SKI ODBOR SZDL • OBČINSKI
ODBOR LMS • OBČINSKI ODBOR
ZB in ostale množične organizacije

Delovni kolektiv, uprava, upravni odbor in delavski svet

Tovarne pohištva
BREŽICE

ČESTITAJO VSEM DELOVNIM LJUDEM
NAŠE SOCIALISTIČNE DOMOVINE ZA
NOVO LETO, ZELEC JIM SE NADALJE
MNOGO USPEHOV!

TOBAK

prodaja tobačne izdelke,
takami in poštni material
ter kadilski pribor.
SREČNO NOVO LETO
ZELIMO VSEM SVOJIM
ODJEMALCEM
IN DOBAVITELJEM!

Novo mesto

CENJENIM STRANKAM
ZELIMO
SREČNO NOVO LETO!

OBRTNIK

LJUBLJANA, OBRAT
NOVO MESTO

nudi konfekcijo ter krojaške, šiviljske in
čevljarске usluge po zmernih cenah!

**Okrajna zadružna
zveza in Zadružna
hranilnica**

NOVO MESTO

Kmetijska zadruga

ČESTITA SVOJIM ČLANOM, ZADRUŽNIKOM, KOOP-
RANTOM IN VSEM KMETOVALCEM NA SVOJEM
OBMOČJU TER JIM ZELI SREČNO NOVO LETO!

TREBELNO

POSILJATA OB NOVEM LETU
PRISTRČNE POZDRAVE VSEM
ZADRUŽNIKOM, ZENAM ZA-
DRUŽNICAM IN AKTIVOM
MLADIH ZADRUŽNIKOV NA
PODROČJU NAŠEGA OKRAJA
TER JIM ZELITA V PRIHOD-
NJEM LETU VSO SREČO IN SE
MNOGO DELOVNIH USPEHOV!

MIZARSKO PODJETJE

»PODGORJE«

SENTJERNEJ

ZELI VSEM DELOVNIM LJUDEM NAŠE
DOMOVINE V PRIHODNJEM LETU OBILO
SREČE IN ZADOVOLJSTVA!

SREČNO NOVO LETO ŽELIJO

Naprej za boljše življenje!

KMETIJSKA ZADRUGA Brežice

CENJENIM ODJEMALCEM IN DOBAVITELJEM ISKRENO ČESTITAMO!

VSEMU DELOVNEMU LJUDSTVU
ZELI V LETU 1960
MNOGO USPEHOV

Komunala Brežice

VSE, KAR SMO DOSLEJ NAREDILI, SMO NAREDILI
SKUPAJ Z NAŠO PARTIJO, VSE, KAR JE NAREJENO,
JE NAREDILA PARTIJA SKUPAJ Z NAMI!

OBČINSKI LJUDSKI ODBOR

SENOVO

Občinski komite ZKS — Občinski odbor SZDL —
Občinski sindikalni svet — Občinski odbor Zveze
borcev — Občinski odbor ZVVI — Občinski svet
Svobod — Občinska gasilska zveza — Občinski ko-
mite LMS — Občinski odbor Društva prijateljev
mladine

SOJIM OBCANOM,
CLANOM IN PRIJATE-
LJEM TOPLO VOŠCIMO
NOVO LETO 1960 IN
JIM ZELIMO SE MNOGO
USPEHOV, SRECE IN
ZADOVOLJSTVA!

Kmetijska zadruga KAPELE

Želi vso srečo in obilo delovnih uspehov v
letu 1960 vsem zadrugnikom in naprednim
kmetovalcem s željo, da bi se še dalje
uspešno trudili za skupni cilj:

ZADRUŽNIŠTVO — TEMELJ NAPREDKA NA VASI!

VSEM RUDARJEM IN VSEM DELOVNIM LJUDEM —
GRADITELJEM SOCIALIZMA ISKRENO VOŠCI VSO
SREČO V LETU 1960!

PREMOGOKOP IN GLINOKOP GLOBOKO

VELIKE ZALOGE BLA-
GA PO NIZKIH CENAH!

KMETIJSKA ZADRUGA DOBOVA

ČESTITA
ZA NOVO LETO
VSEM SOJIM CLANOM
IN KOOPERANTOM

SPLOŠNO TRGOVSKO PODJETJE DOBOVA PRI BREŽICAH

pozdravlja za novo leto vse svoje
odjemalce in poslovne prijatelje, želeč
jim nadaljnjih uspehov in vse sreče!

OBRTNA
ZADRUGA

DOLOMIT BRESTANICA

Vsem delovnim ljudem,
sorodnim kolektivom,
zlasti pa prebivalcem
Brestanice želimo srečo
in uspehov polno
leto 1960!

Svojim gostom želi
srečno novo leto

GOSTILNA

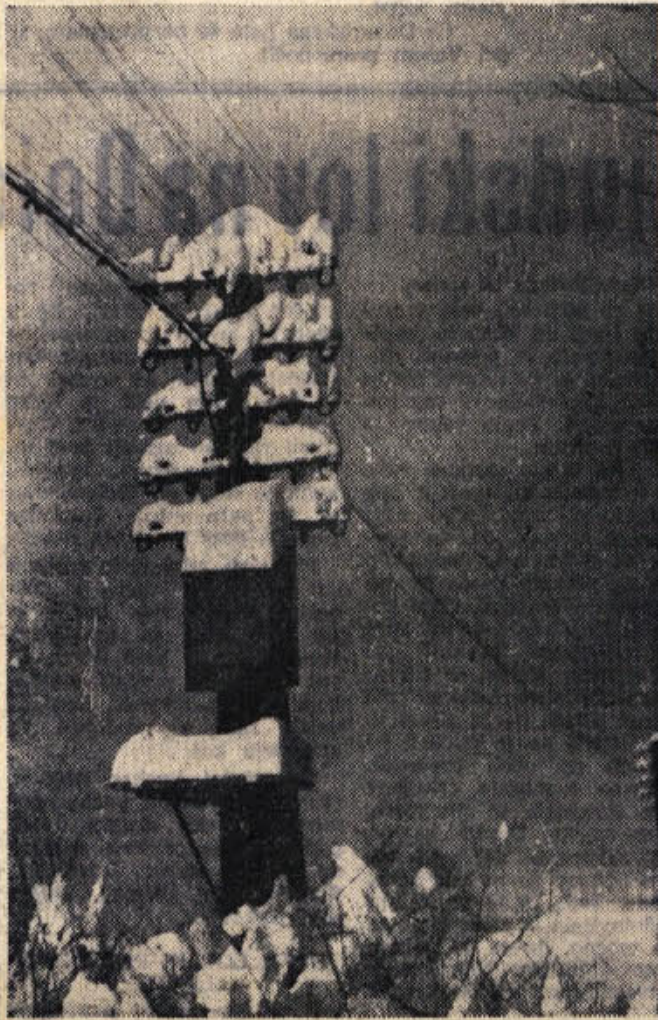
PRAH MARIJA VEL. MALENCE PRI BREŽICAH

Kmetijska proizvodnja
mora biti večja in kva-
litetnejša! To je naše
geslo v prihodnjem letu

KMETIJSKA ZADRUGA Brestanica

Svojim članom, vsem
zadrugnikom in kme-
tovalcem na našem po-
dročju iskreno voščimo
vse sreče v letu 1960!

KVALITETNO
IN VEDNO SVEŽE
MESO DOBITE V

MESARIJI Videm-Krško

Cenjnim
strankam
čestitamo
za novo leto!

Vsem kmetijskim delavcem: poljedelcem,
živinorejcem, sadjarjem in vinogradnikom
čestita za novo leto

KMETIJSKO POSESTVO Kostanjevica

KMETIJSKA ZADRUGA Šentlovrenc

ČESTITA OB VSTOPU V LETO 1960 VSEM KMETOVAL-
CEM NA SVOJEM OBMOČJU, KAKOR TUDI OSTALIM
DELOVNIM LJUDEM Z ZELJO, DA BI V PRIHODNJEM
LETU DOSEGLI SE BOLJŠE IN VEČJE DELOVNE
USPEHE, KI POMENIJO LEPŠE ŽIVLJENJE NAS VSEH!

VSA V STROKO SPADAJOČA DELA
OPRAVI HITRO, SOLIDNO IN POCENI

OBRTNA MIZARSKA DELAVNICA Brestanica

IN ČESTITA SOJIM NAMEŠČENCEM TER
POSLOVNIM PRIJATELJEM!

V letu 1960 želimo vso srečo,
uspehov in zadovoljstva vsem
članom našega kolektiva in
ostalim delovnim ljudem

Pletilnica v Dobovi

Avtotrgovina

Videm-Krško

nudi odjemalcem kot podzastopnik
tovarn TAM Maribor, Crvena zastava
Kragujevac in TOMOS Koper vse
njihove proizvode, kakor tudi nado-
mestne dele za avtomobile, motorje
in kolesa.

Vsem voznikom motornih vozil,
kolesarjem in našim odjemalcem
želimo v letu 1960 vso srečo, mnogo
uspehov in osebnega zadovoljstva.

OB ZACETKU LETA
1960 IN DO KONCA
LETA SI BOMO
PRIZADEVALI
ZA NAPREDEK
KMETIJSTVA,
ZADRUŽNIŠTVA
IN POGODBENEGA
SODELOVANJA!

KMETIJSKA ZADRUGA

Trebnje

SREČNO NOVO LETO
VSEM POSLOVNIM
PRIJATELJEM
IN ZNANCEM!

ISKRENE ČESTITKE ZA NOVO LETO VSEM NA-
ŠIM ODJEMALCEM, DELOVNIM KOLEKTIVOM
V PODJETJIH IN USTANOVAH IN SOFERJEM!

TRANSPORT Videm-Krško

Sodobno obdelovanje zemlje je
eden izmed činiteljev, ki nam
zagotavljajo visok in lep prideleki!

KMETIJSKA ZADRUGA

Svojim članom,
kooperantom
in ostalim
kmetovalcem
želimo srečno
novo leto!

CERKLJE OB KRKI

SPLOŠNO MIZARSTVO DVOR

izdeluje vsakovrstno sobno
in stavbeno pohištvo.

PRI ŽUZEMBERKU

Članom lastnega kolekti-
va, poslovnim prijateljem
in vsem Dvorjanom čes-
titamo ob vstopu v leto

1960

NOVOLETA NAGRADNA KRIŽANKA

Ljubiteljem križank smo pripravili danes nekaj orohov; upamo, da je vmes le malo koščakov in da bodo imeli hvalno veselje pri reševanju križanke. Za tiste, ki bodo poslali pravilne odgovore, smo pripravili 13 lepih nagrad:

- 1. nagrada: 5.000 dinarjev
2. nagrada: 3.000 dinarjev
3. nagrada: 2.000 dinarjev
4.-15. nagrada: 12 lepih knjig

Pravilno rešene križanke je treba poslati na naslov uredništva lista najkasneje do 9. januarja 1960. Izpolnjeno križanko lahko izrežete iz časnika, lahko pa nam pošljete tudi samo prepisane odgovore na posamezna vprašanja. Nerazložno pisanje, zamazanih in raztrganih križank komisija ne bo upoštevala. Naročniki iz Novega mesta in okolice lahko oddajo rešitev tudi osebno v upravi lista: na Glavnem trgu št. 3 (vhod iz Dlančeve ulice). V levi spodnji kot kuverte napišite: KRIZANKA. Naš naslov: Dolenjski list, Novo mesto, p. p. 33. Opozorimo bralce, ki bodo pošiljali rešitve po pošti, da morajo na pismo nalepliti znamko za 20 dinarjev, ker premla frankiranih pism na pošti ne bomo sprejemali! Nagrade bo izdala komisija iz vrst naročnikov Dolenjskega lista.

vino aluminij, 87. samotni voziček, 89. skupine, posadke, mošta, 90. domača in divja žival, 91. zbiralec, 92. začetnici slovenskega pisatelja (4000, Visoka kronika), 93. prav tak, isti.

Navično: 1. vrsta posode, 2. z vodo obdana zemlja, 3. buči podoben južni sad, 4. glavni števniki, 5. kdor ima smisel za telepatijo (občutek na daljavo), 6. razkosati, raztrgati, 7. dva enaka soglasnika, 8. enotnost, sloga, 9. neokreten, štorast, 10. oni tamle, 11. napoved, 12. desni pritok Volge, 13. kratica za vojaški odtok, 14. potrebščina pri tenisu, 15. najvišja gora na svetu (brez Monni), 16. mladiček domače živali, 17. osebni zaimek, 24. kratica za delniško družbo, 25. okrajšava za številko, 27. država v Južni Ameriki, 29. osebni zaimek, 30. strniti, stikati: iztakniti, 31. opis poti, 33. pripovedne pesmi, 34. rožna žival z lepimi rogovi, 35. šport-

Novoletno nagradno žrebanje
se je priljubilo vsem naročnikom našega tednika. Na številna vprašanja, če ga bomo organizirali tudi letos, sporočamo danes vsem novim in stari bralci, da bo tokrat novoletno nagradno žrebanje združeno s proslavo 10-letnice izhajanja Dolenjskega lista. Razpis nagrad bomo objavili 17. februarja 1960 v slavnostni številki našega tednika, že danes pa lahko povemo, da bo tudi letos
PRVA NAGRADA:
TELEVIZIJSKI SPREJEMNIK
Kaj smo uvrstili med 99 drugih nagrad, naj ostane za zdaj skrivnost naše uprave. Povemo lahko le to, da bodo sodelovala v jubilejnem žrebanju vsa naša vidnejša podjetja s svojimi prvovrstnimi izdelki!
Pri žrebanju bodo sodelovali vsi tisti naši naročniki, ki bodo imeli do dneva žrebanja poravnano polletno naročnino (300 dinarjev). Naročnino bodo pobrali pri vseh naročnikih v Sloveniji pismeno, naročniki izven Slovenije pa so dobili v današnji številki našo položnico; te naročnike prosimo, da takoj nakažejo polletno naročnino - 300 dinarjev. Datum žrebanja bomo objavili v slavnostni številki Dolenjskega lista, ki bo izšla 17. 2. 1960 ob desetletnici izhajanja našega pokrajinskega glasila SZDL.
Če Dolenjskega lista še ne prejimate, si ga naročite z dopisnico ali pri Vašem posposnosti!

Ljudski lov na Dolenjskem

(Nadaljevanje in konec)
Kaj so pomenili raki v življenju ljudi ob Krki in kakšno katastrofo je pomenil njihov pogin, je v literarni obliki obdelal Jože Dular v romanu Krka umira. Pogin rakov je takole opisan:
... Na bregu gomaze raki. Vsi so rdečkasti, visokih nog stopicajo po travi, zdaj zdaj katerega zanese, da se prevrne na stran in na hrbet. Po Krki je plaval tisoč in desetstose rakov. Celi vlak poginulih žlahtnikov so se valili skozi Javtovec in dol pri Jančarjevem mlinu se jih je na grabljah nagnelo za cele vagonce. Sonce pa je sijalo in velik smrad se je razširil po Krki in po obeh bregovih. Vrane so raznašale crkne rake, raznašale so jih vidre, psi in mačke. Ljudje so na bregu zakopavali račjo krkovično, ali pa so jo metali nazaj v vodo. Toda ta je pri mlinu ni odlaševala in zaudarjalo je tako močno, da se je ljudem vzdigoval žolodec. Nekateri so si zavezali čez nos robce, vzeli grablje in kole ter metali rake čez jez. Toda od Soteske in zgornjih krajev so se nenehno valili novi vlaki mrtvih kleščarjev. Ljudje so strmeli in se čudili, kje neki je Krka skrivala toliko bogastva. Crkneni raki so plavali prvi teden, plaval drugi, tretji... kuga je segla do Žužemberka in se nato mimo Zagradca stegnila prav do Izvirja Krke.
Po lužah, mlakah in grabljah od Straže do Prečne je bilo nekaj veliko žab. Lovili so jih s sakom in grabljami. Kmetje so jih jedli doma, še več pa so jih prodali graščakom in meščanom. Srednje velike žabe so prodajali po krajcarju kos.
Na nekaj živahen ribji in račji lov po naših vodah spominjajo med drugim tudi priimki, hišni pridevki in imena naselij: Rakar, Ribič, Pri Rakarju, Pri Ribiču, Račje selo, Rakovnik.

DIVJI LOV IN POKLICNI LOVCI
Zbrali smo nekaj lovnih priprav, ki so jih uporabljali divji lovci po Dolenjskem. Lovski tatovi so si iz raznih vojaških in lovskih pušk naredili majhne strelne priprave, da so jih lahko skrili za suknjico, ko so hodili po prepovedanih potih. Večina teh priprav je bila divjim lovcem zaplenjena.
K pripravam divjih lovcov sodijo tudi osti za ribji lov. Fotografije prikazujejo lov z ostmi podnevi in ponoči.
Od pribora poklicnih lovcov razstavljamo lovsko puško, ročno sekirico, ki je bila last Podgorca Lenarčiča, lovca graščaka Langerja; dalje lovski nož, bakren rog, ceremonijalno lovsko pipo - z bogato rezbarjo, lovsko nošo in starinski lovski stolček, ki je sli-

Trgovsko podjetje
„Potrošnik“
CRNOMELJ
čestita ob vetopu v leto 1960 vsem svojim odjemalcem in dobaviteljem!

Katera knjiga je najmanjša

visoka in široka nekaj manj kot 20 mm. Na podlagi tega sklepa pisec članka v Kmečkem glasu, Lorena iz leta 1615. Knjiga je velika 16 mm x 11 mm, tisk sam pa 10 mm x 7 mm.

Pod gornjim naslovom je objavil Kmečki glas, 3. decembra letošni informativni članek z domnevo, da imamo v Jugoslaviji najmanjšo knjigo na svetu. Na razstavi v Parizu so namreč razstavili knjižne redkosti in med njimi tudi pred sto leti v Londonu tiskano Sv. pismo, ki je vzbudilo veliko pozornost zaradi svoje miniaturne oblike. Knjiga je namreč le 30 mm visoka in 20 mm široka. O tem je bral tudi nameštenec Jovan Popović iz Niša in objavil, da hrani on še manjšo knjigo in to v starovisoki tiskani knjigo Tasfir, ki je nekaka razlaga Korana. Ta knjižica ima več kot 1000 strani in je natisnjena na najfinjšem papirju, črke pa so tako majhne, da je možno branje le s povečevalnim steklom, ki je knjigi priloženo kar v posebni izdolbini v kovinskih knjižnih platnicah. Ta Jovanovna, 82. prebivalec Arabije,

Omenjena knjižica, ki jo hrani Studijska knjižnica v Novem mestu, je lep primer mikroskopske majhne knjige (miniaturne izdaje moremo brati še s prostim očesom), ki je bistveno manjša od Popovičeve. Ta primerek je Koran v arabsčini in čitanje je možno le z lupo. Velikost ima 25 mm x 15 mm, tekst sam pa 19 mm x 11 mm, strani ima pa 521. Ta dragoceni izvod, ki sodi med najmanjše knjige v Jugoslaviji, če ni sploh najmanjši, je podaril naši ustanovi v letošnjem poletju velik ljubitelj knjig in dolgoletni podpornik naše ustanove, ki pa želi ostati neimenovan.

USPEHI PRVIH DESETIH DNI:

663 novih naročnikov

Z današnjo številko zaključuje Dolenjski list svoj deseti letnik. Z naklado 14.400 izvodov pozdravlja vse stare in nove naročnike, bralce ter številne prijatelje doma in na tujem. S posebnim veseljem sprejema v krog svojih novih naročnikov 559 članov SZDL v spodnjeposavskih občinah, ki so se naročili na list v zadnjih 10 dnevih. Javno se zahvaljujemo pridnim pismonošem v občinah Spod. Posavja, posebno še tovarišem v Globokem, Stari vasi, Krški vasi, Sromljah in Vidmu-Krškem, ki so dosegli pri zbiranju novih naročnikov največ uspehov. Omeniti moramo tudi tovariša Draga Ciglerja, ki je v sevniški občini sam zbral čez 140 novih naročnikov.

- Občina BREŽICE 219 novih naročnikov
Občina SEVNICA 209 novih naročnikov
Občina SENOVO 24 novih naročnikov
Občina VIDEM-KRŠKO 107 novih naročnikov
Stari del novomeškega okraja 57 novih naročnikov
Raane pošte v LRS in FLRJ 41 novih naročnikov
Inozemstvo 6 novih naročnikov

Vse pismonoše in uprave pošt v Spodnjem Posavju prosimo, da nadaljujejo z začetim delom tudi ves mesec januar. Organizacije Socialistične zveze, društva, solska vodstva, uprave podjetij, ustanov in uradov prosimo, da sodelujejo v zbiranju novih naročnikov za glasilo Okrajnega odbora SZDL Novo mesto. Sporočite nam takoj, koliko naročnic potrebujete za nove naročnike. Dokler bo trajala zaloga, bomo novim naročnikom pošiljali tudi novoletni stenski koledar.

Ilustracije Hinka Smrekarja v »Sühi robe« Fr. Milčinskega iz leta 1929

O ZELJU IN ŽGANCIH o ribniškem konju in kdo je neumen

To je bilo, ko je bil Ribničan Matevž še samskosamcat človek, ni imel ne lisa, ne žene in mu je moral robo tovoriti po svetu še lastni široki hrbet.
Pa se je zgodilo in ga je zanesla kupčija v hišo, ravno so fužnali.
»Bog daj!« je pozdravil in se iznebil krošnje na klop ob peči in sedel zraven. »Bog žegnaj!«
»Holej, oče, pridite in priseditel!« ga je povabil gospodar. Seve Matevž takrat še ni bil oče, saj je bil samskosamcat človek in ni imel ne lisa, ne žene, ne žene, le gospodar je bil toliko vljuden, da ga je počastil za očeta.
Imeli so pa v skledi zelje. Kiselina ni jed, da bi mikala Matevža, pa se je lepo zahvalil: »Vajste, de bi rad, pa najsem lačen.«
Pospravijo zelje, postavi gospodarja na mizo žgance. Ze se je pričel Maaevž kesati, da ni prisedel. Rahli so bili, da so se tresli, kakor v sapici brezje, zabeljeni so se lesketali, kakor žitno polje v rosi. In zadrževali so kakor vijolice. Prehuda je bila za Matevža, gledati dobrote, jih duhati in zraven požirati prazne silne, in se je oglasil:
»Gospodar, ali ste kaj rjalki? Vajste, ne smajete zametiti, sem ranku malu gluha, najsem vas prej razložno silšal!«
»Da pridite jest,« pove gospodar. Zamalo je šel Ribničanu njegovo izbircnost pa je dostavil: »Ampak zdajje vidim, da ni žlice za vas.«
»Kaj tistu,« je rekel Matevž in se porinil za mizo. »Prijazni besajdi naj, de bi človek odrajkel. Vajste, žlico nosim kar s sabo, nič se ne vaj, kdaj pride prav. De bi nam bog požegnal in sveti duh tidi!«
»Čakaj,« si je mislil gospodar, »malo ti jo le zasolim južino,« Menil ga je podražiti in ga je vprašal: »Kaj pa kaj vaš ribniški konj dela, kaj?«
»Skoda je kruotel!« je odgovoril Matevž. »Jaku dober konjček je bil, rad sem ga imel. Nezdajne se mi je pa vendar zemerilu. Vajste, kumaj sem ga bil nevačil stradati, mi je pa krepnilu. Pa bi lahko še živjalu, če bi ne bilu zmanjkalu oblanic.«
»Hoho,« je rekel gospodar, »oblanic vendar ni žri!«
»Kaku de jih ne bi,« je dejal Matevž in pridno zalagal žgance, »ko je pa imajlu zelena očala ne nosu in je oblanice videlu zelena pa je mislilu kruota, de ima deteljo v jaslih. Kar naprav je mulilu in mlelu in mu je dšalu in teknilu tidi. Pa še kaku! Od sebe je dajalu hlodec, vajste, ravnu pravšne za žlice. Stal sem za kruotu s početjo in kadar je bilu hlocca za dva čevlja žnjaj, sem ga odgagal. Tale žlica je vre tidi iz takega hlocca.«
»Fej te bodil!« je rekla gospodinja.
»Hoho,« se je smejal gospodar, »Ribničani ste res neumni!«
Ribničan Matevž je postrgal skledo, obrisal žlico ob rokav in jo zateknil za skorenj: »Hvala bogu, sit sem!« in se je prekrizal.

Hinko Smrekar v »Sühi robe« Ribnican URBAN

Oprtal si je krošnja. »Bog plačaj stokrat in še en drugkrat, ri z bogom!« - Vajste, Ribničani najsmo neumni, neumni so tisti, ki za rajš vze-mo njih starije.